

VYHODNOCENÍ KONCEPCE

dle zákona č. 100/2001 Sb.,
o posuzování vlivů na životní prostředí,
ve znění pozdějších předpisů

**„Integrovaná strategie Ústecko-
chomutovské aglomerace pro období
2021-2027“**

Ostrava

Březen 2022

OBSAH

ÚVOD	10
1 OBSAH A CÍLE KONCEPCE, JEJÍ VZTAH K JINÝM KONCEPCÍM.....	13
1.1 Obsah koncepce.....	13
1.2 Cíle koncepce	13
1.3 Vztah k jiným koncepcím	16
2 INFORMACE O SOUČASNÉM STAVU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ V DOTČENÉM ÚZEMÍ A JEHO PRAVDĚPODOBNÝ VÝVOJ BEZ PROVEDENÍ KONCEPCE	20
2.1 Základní charakteristiky stavu životního prostředí v dotčeném území	20
2.1.1 Geologie, horninové prostředí a surovinové zdroje	20
2.1.2 Klima a kvalita ovzduší	22
2.1.3 Voda a vodní hospodářství	25
2.1.4 Využití území.....	31
2.1.5 Staré ekologické zátěže.....	34
2.1.6 Příroda a krajina	35
2.1.7 Hluk	39
2.1.8 Odpady.....	40
2.1.9 Kulturní hodnoty	41
2.1.10 Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta	43
2.1.11 Veřejné zdraví	44
3 CHARAKTERISTIKA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ V OBLASTECH, KTERÉ BY MOHLY BÝT PROVEDENÍM KONCEPCE VÝZNAMNĚ ZASAŽENY.....	47
4 VEŠKERÉ SOUČASNÉ PROBLÉMY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ, KTERÉ JSOU VÝZNAMNÉ PRO KONCEPCI, ZEJMÉNA VZTAHUJÍCÍ SE K OBLASTEM SE ZVLÁŠTNÍM VÝZNAMEM PRO ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ.....	49
4.1 Významné problémy životního prostředí v dotčeném území.....	49
5 CÍLE OCHRANY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ STANOVENÉ NA MEZINÁRODNÍ, KOMUNITÁRNÍ NEBO VNITROSTÁTNÍ ÚROVNI, KTERÉ MAJÍ VZTAH KE KONCEPCI A ZPŮSOB, JAK BYLY TYTO CÍLE VZATY V ÚVAHU BĚHEM JEJÍ PŘÍPRAVY, ZEJMÉNA PŘI POROVNÁNÍ VARIANTNÍCH ŘEŠENÍ	52
5.1 Přehled strategických dokumentů relevantních pro Integrovanou strategii Ústecko-chomutovské aglomerace pro období 2021-2027	52
5.2 Přehled cílů ochrany životního prostředí souvisejících koncepčních materiálů a způsob, jak byly tyto cíle vzaty v úvahu během její přípravy.....	53
5.2.1 Nová politika soudržnosti na období 2021-2027	53
5.2.2 Strategie regionální rozvoje ČR 2021+ (2019)	53
5.2.3 Strategický rámec Česká republika 2030 (2017).....	54

5.2.4	Státní politika životního prostředí České republiky 2030 s výhledem do 2050 („SPŽP 2030“) (2021)	54
5.2.5	Strategie ochrany biologické rozmanitosti ČR 2016-2025 (2016)	55
5.2.6	Státní program ochrany přírody a krajiny České republiky pro období 2020 – 2025 (2020)	56
5.2.7	Politika územního rozvoje ČR 2008, ve znění Aktualizace č. 1, 2, 3, 4 a 5 (2021).....	56
5.2.8	Politika ochrany klimatu (2017)	58
5.2.9	Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR - 1. aktualizace pro období 2021 – 2030 (2021)	58
5.2.10	Národní akční plán adaptace na změnu klimatu – 1. aktualizace na období 2021-2025 (2021)	59
5.2.11	Koncepce ochrany před následky sucha pro území ČR (2017)	59
5.2.12	Strategický rámec rozvoje péče o zdraví v České republice do roku 2030 (akt. 2019).....	60
5.2.13	Dlouhodobý program zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva ČR – Zdraví pro všechny v 21. století (2006).....	60
5.2.14	Aktualizace Národního program snižování emisí České republiky (2019).....	61
5.2.15	Střednědobá strategie (do roku 2020) zlepšení kvality ovzduší v ČR (2015).....	61
5.2.16	Dopravní politika ČR pro období 2021–2027 s výhledem do roku 2050 (2021).....	61
5.2.17	Národní plány povodí Labe (2022).....	62
5.2.18	Plán odpadového hospodářství ČR pro období 2015–2024 (2014).....	62
5.2.19	Program předcházení vzniku odpadů ČR (2014).....	63
5.2.20	Státní energetická koncepce České republiky (2015)	63
5.2.21	Strategie rozvoje Ústeckého kraje do roku 2027 (2018)	64
5.2.22	Úplné znění Zásad územního rozvoje Ústeckého kraje po vydání 1., 2. a 3. aktualizace (2020)	64
5.2.23	5. Úplná aktualizace Územních analytických podkladů Ústeckého kraje (2021).....	66
5.2.24	Aktualizace Programu zlepšování kvality ovzduší zóna Severozápad - CZ04 (2021)	66
5.2.25	Strategie rozvoje cestovního ruchu v Ústeckém kraji 2015-2020 (2016)	67
5.2.26	Plán odpadového hospodářství Ústeckého kraje pro období 2016 – 2025 (2016)	67
5.2.27	Aktualizace Územní energetické koncepce Ústeckého kraje (2019)	67
5.3	Způsob stanovení referenčního hodnotícího rámce v oblasti ŽP	67
5.4	Sada referenčních cílů životního prostředí	68
6	ZÁVAŽNÉ VLIVY (VČETNĚ SEKUNDÁRNÍCH, SYNERGICKÝCH, KUMULATIVNÍCH, KRÁTKODOBÝCH, STŘEDNĚDOBÝCH A DLOUHODOBÝCH, TRVALÝCH A PŘECHODNÝCH, POZITIVNÍCH A NEGATIVNÍCH VLIVŮ) NAVRHOVANÝCH VARIANT KONCEPCE NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ.....	70
6.1	Postup hodnocení	70
6.2	Hodnocení opatření	71
6.3	Strategická vize	84

6.4	Globální cíl.....	84
6.5	Hodnocení koncepce jako celku	84
7	VYHODNOCENÍ MOŽNÝCH PŘESHraničNíCh Vlivů Koncepce na Životní Prostředí.....	87
8	VÝČET DŮVODŮ PRO VÝBĚR ZKouMANÝCh VARIANT A POPIS, JAK BYLO POSUZOVÁNÍ PROVEDENO, VČETNĚ PŘÍPADNÝCh PROBLÉMŮ PŘI SHROMAŽĐOVÁNÍ POŽADOVANÝCh ÚDAJŮ.....	88
8.1	Výběr zkoumaných variant	88
8.2	Popis provedení posouzení vlivů koncepce na životní prostředí.....	88
8.3	Problémy při shromažďování požadovaných údajů.....	89
9	STANOVENÍ MONITOROVACÍCh UKAZATELŮ (INDIKÁTORŮ) VLIVU Koncepce na Životní Prostředí.....	90
9.1	Monitorování vlivů realizace koncepce na životní prostředí.....	90
9.2	Stanovení monitorovacích ukazatelů (indikátorů) životního prostředí	90
9.3	Návrh mechanismu monitorování	90
9.4	Návrh environmentálních indikátorů.....	91
10	POPIS NAVRHOVANÝCh OPATŘENÍ PRO PŘEDCHÁZENÍ, VYLOUČENÍ, SNÍŽENÍ A KOMPENZACI VÝZNAMNÝCh NEGATIVNÍCh Vlivů na Životní Prostředí ZjištěNÝCh NeBO PŘEDPOKLÁDANÝCh PŘI PROVÁDĚNÍ Koncepce	93
10.1	Opatření k předcházení, eliminaci, minimalizaci a kompenzaci významných negativních vlivů činností/typových aktivit na životní prostředí	94
11	STANOVENÍ INDIKÁTORŮ (KRITÉRIÍ) PRO VÝBĚR PROJEKTŮ	95
12	VLIVY Koncepce na VEŘEJNÉ ZDRAVÍ	97
13	NETechnické shrnutí výše uvedených údajů	99
14	SOUHRNNÉ VYPOŘÁDÁNÍ POŽADAVKŮ STANOVENÝCh ZÁVĚREM ZjiŠťOVACÍHO ŘÍZENÍ A VYJÁDŘENÍ OBDRŽENÝCh Ke Koncepci z Hlediska Vlivů na Životní Prostředí a VEŘEJNÉ ZDRAVÍ.	101
	Přehled vyjádření obdržených ke koncepci.....	101
14.1	Vypořádání vyjádření obsahujících náměty, připomínky a doporučení	102
14.2	Vypořádání požadavků vyplývajících ze zjišťovacího řízení	104
15	ZÁVĚRY A DOPORUČENÍ VČETNĚ Návrhu Stanoviska Ke Koncepci.....	106
	SEZNAM POUŽITÝCh PODKLADŮ	112

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 Vymezení území Ústecko-chomutovské aglomerace (PF UK a kol., 2020)	11
Obrázek 2 Vývoj emisí znečišťujících látek v Ústeckém kraji [index, 2005 = 100], 2005–2020 (CENIA, 2021).....	23
Obrázek 3 Oblasti ÚChA (modře) s překročenými imisními limity pro ochranu lidského zdraví, 2020 (CENIA, 2021)	25
Obrázek 4 Jakost vody v tocích v ÚChA (modře), 2018–2019 (CENIA, 2021)	27
Obrázek 5 CHOPAV Krušné hory (severozápad) a CHOPAV Severočeská křída (severovýchod) v ÚChA (modře) (Geoportál, 2022).....	28
Obrázek 6 Zranitelné oblasti vod v ÚChA (modře) (Geoportál, 2022)	29
Obrázek 7 Evidovaný objem smrkového kůrovcového dříví v Česku se značením ÚChA (modře) v roce 2020 (VÚHLM, 2021)	33
Obrázek 8 Evropsky významné lokality a Ptačí oblasti na území Ústecko-chomutovské aglomerace (AOPK ČR, 2022)	38
Obrázek 9 Hluková mapa Ústeckého kraje (ÚChA modře), všechny sledované kategorie zdrojů hluku, indikátor Ldvn, 2017 (CENIA, 2021)	40

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 Vztah předkládané koncepce vůči jiným koncepcím přijatým na mezinárodní, vnitrostátní a regionální úrovni.....	16
Tabulka 2 Vztah Integrované strategie Ústecko-chomutovské aglomerace pro období 2021-2027 ke koncepčním dokumentům na mezinárodní, národní a krajské úrovni	16
Tabulka 3 Staré ekologické zátěže s největší rizikovostí na území Ústecko-chomutovské aglomerace s nutností bezodkladného nápravného opatření – kategorie A3 (SEKM3, 2022)	34
Tabulka 4 Referenční cíle ochrany životního prostředí.....	68
Tabulka 5 Hodnocení: Strategický cíl 1 Lidské zdroje.....	74
Tabulka 6 Hodnocení: Strategický cíl 2 Ekonomika.....	76
Tabulka 7 Hodnocení: Strategický cíl 3 Doprava a dopravní infrastruktura.....	78
Tabulka 8 Hodnocení: Strategický cíl 4 Životní prostředí a veřejný prostor	80
Tabulka 9 Hodnocení: Strategický cíl 5 Kultura, kulturní dědictví a cestovní ruch	83
Tabulka 10 Návrh environmentálních indikátorů	91
Tabulka 11 Referenční cíle a environmentální kritéria pro výběr projektů	95
Tabulka 12 Přehled obdržených vyjádření	101
Tabulka 13 Vypořádání vyjádření obsahujících náměty, připomínky a doporučení	102
Tabulka 14 Vypořádání požadavků vyplývajících ze zjišťovacího řízení	104

ZKRATKY A VYSVĚTLIVKY

AOPK	Agentura ochrany přírody a krajiny ČR
B(a)P	Benzo(a)pyren
BRKO	Biologicky rozložitelný komunální odpad
CENIA	Česká informační agentura životního prostředí
CO ₂	Oxid uhličitý
ČHMÚ	Český hydrometeorologický ústav
ČOV	Čistírna odpadních vod
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
EIA	Posuzování vlivů záměrů na životní prostředí
EU	Evropská unie
EVL	Evropsky významná lokalita (Natura 2000)
CHOPAV	Chráněná oblast přirozené akumulace vod
ITI	Integrovaná teritoriální investice
koncepce	V tomto textu vždy dokument ve smyslu § 10a zákona č. 100/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů
LV	Limit Value (emisní limit)
MVE	Malá vodní elektrárna
MZ	Ministerstvo zdravotnictví
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
Natura 2000	Soustava chráněných území Natura 2000, tvořena evropsky významnými lokalitami (EVL) a ptačími oblastmi (PO)
OZE	Obnovitelný zdroj energie
PM ₁₀ , PM _{2,5}	Suspendované částice frakce PM ₁₀ , PM _{2,5} (prašný aerosol)
SEA	Posuzování vlivů koncepcí na životní prostředí
TZL	Tuhé znečišťující látky
ÚChA	Ústecko-chomutovská aglomerace
ÚK	Ústecký kraj
ÚSES	Územní systém ekologické stability
VKP	Významný krajinný prvek
ŽP	Životní prostředí

NÁZEV KONCEPCE:

Integrovaná strategie Ústecko-chomutovské aglomerace pro období 2021-2027

PŘEDKLADATEL:

Statutární město Ústí nad Labem
Velká Hradební 2336/8
401 00 Ústí nad Labem
IČ: 000 81 531

OPRÁVNĚNÝ ZÁSTUPCE PŘEDKLADATELE:

PhDr. Ing. Petr Nedvědický
primátor města Ústí nad Labem
tel.: 475 271 776
e-mail: primator@mag-ul.cz

Kontaktní osoba:

Bc. Martina Žirovnická
odbor městských organizací, strategického rozvoje a investic
vedoucí odboru
tel.: 475 271 764
e-mail: martina.zirovnicka@mag-ul.cz

OPRÁVNĚNÝ ZÁSTUPCE ZPRACOVATELE VYHODNOCENÍ:

RNDr. Radim Misiaček
Fojtská 574
739 24 Krmelín
tel.: +420 739 460 212
e-mail: r.mis@raddit.cz

DRŽITEL AUTORIZACE A ODPOVĚDNÝ ŘEŠITEL:

Mgr. Zdeněk Frélich

Držitel osvědčení odborné způsobilosti ke zpracování dokumentací a posudků ve smyslu § 19 zákona č. 100/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů; číslo osvědčení: 39949/ENV/14 ze dne 30. 6. 2014., prodlouženo dne 15.4.2019, č.j.: MZP/2019/710/740 do 20. 7. 2024.

Autorizovaná osoba k provádění posouzení dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny (číslo osvědčení 101346/ENV/09, které bylo prodlouženo dne 21. 10. 2014, č. j. 73460/ENV/14) a následně prodlouženo do 11.12.2024, č.j.: MZP/2019/630/2565.

ŘEŠITELSKÝ TÝM (V ABECEDNÍM POŘADÍ DLE PŘÍJMENÍ DALŠÍCH ČLENŮ TÝMU):

Martina Blahová

Mgr. Zdeněk Frélich

Mgr. Zuzana Karkoszková

RNDr. Radim Misiáček

Mgr. Renata Vojkovská

ÚVOD

VÝCHODISKA

Předložené Vyhodnocení návrhu koncepce „Integrovaná strategie Ústecko-chomutovské aglomerace pro období 2021-2027“ (dále také jen Vyhodnocení) je zpracováno na základě § 10e a §10f zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů. Obsah Vyhodnocení koncepce vychází z obsahu přílohy č. 9 citovaného zákona. Procedura posuzování vlivů na životní prostředí pro uvedenou koncepci probíhá v souladu s § 22, písm. d) zákona, v působnosti Ústeckého kraje.

Ze zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, vyplývá povinnost posoudit, zda provádění koncepce může významně ovlivnit evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti zařazené do soustavy Natura 2000 a pokud ano, do jaké míry a jaká opatření je nutno přijmout. Na základě žádosti zpracovatele (na základě plné moci) byla k návrhu koncepce vydána níže uvedená stanoviska orgánů ochrany přírody, z nichž všechna vyloučila významné vlivy na lokality soustavy Natura 2000.

- Krajský úřad Ústeckého kraje, odbor životního prostředí a zemědělství, Velká Hradební 3118/48, 400 02 Ústí nad Labem
- Správa Národního parku České Švýcarsko, Pražská 54, 407 46 Krásná Lípa
- Ministerstvo životního prostředí – Odbor výkonu státní správy IV, Chomutov, Husovo Nám. 38, Chomutov, 430 01
- AOPK ČR – Regionální pracoviště Správa CHKO České středohoří, Michalská 260/14, 412 01 Litoměřice
- AOPK ČR – Regionální pracoviště Liberecko, U Jezu 10, 460 01 Liberec

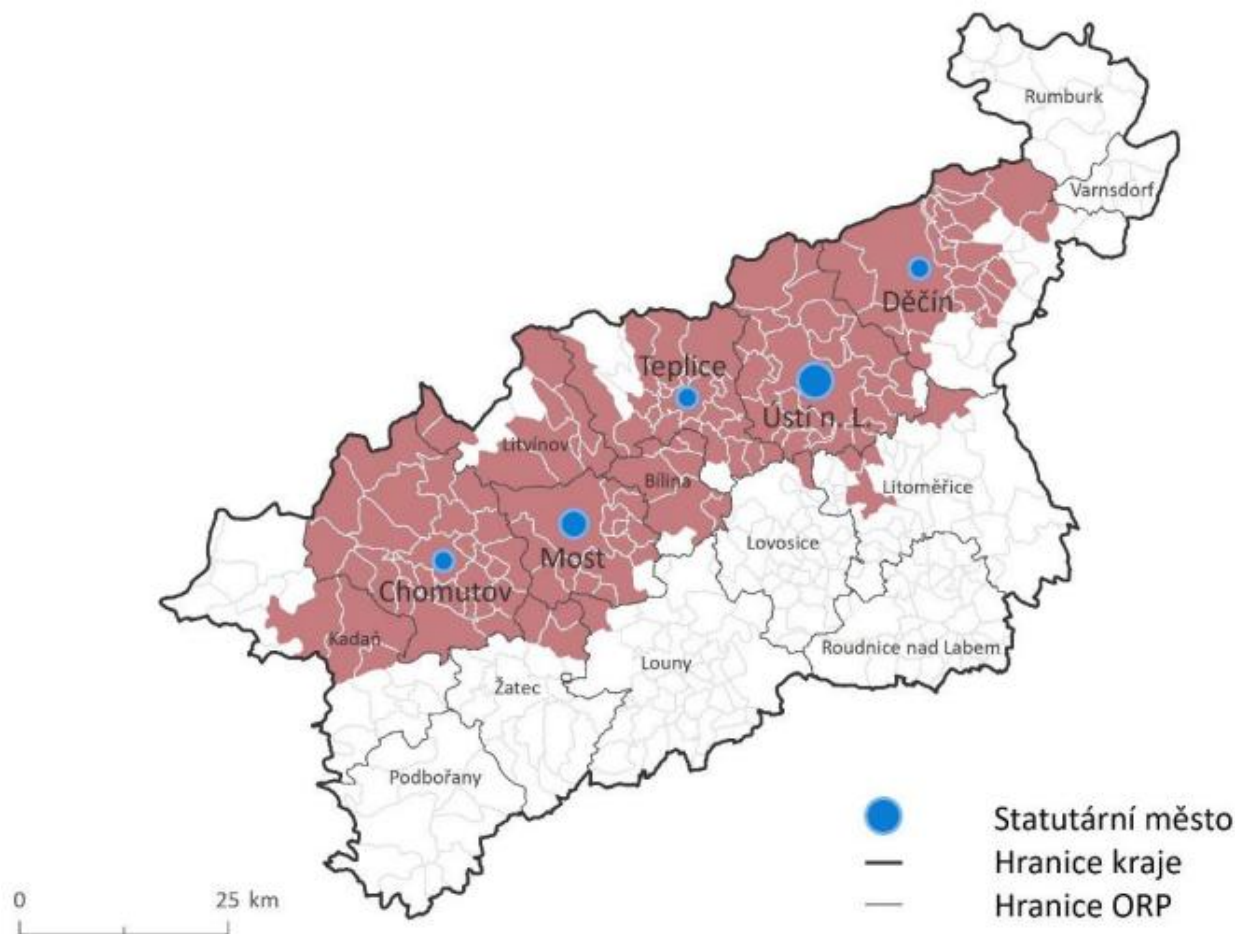
Základním dokumentem pro zpracování Vyhodnocení koncepce byl návrh koncepce „Integrovaná strategie Ústecko-chomutovské aglomerace pro období 2021-2027“, předložený zhotoviteli ve verzi z března 2022, a další koncepční podklady a informace. Dále byly využity konzultace s orgány veřejné správy, literární a mapové podklady a zkušenosti zpracovatelů při zpracování jiných vyhodnocení SEA. Hlavní použité materiály jsou uvedeny v kapitole „Seznam použitých podkladů“.

Soulad uvedené koncepce s povinnostmi vyplývajícími ze zákonných ustanovení byl konfrontován s platnou právní úpravou. Existují-li další závažné skutečnosti, které by na posuzování koncepce mohly mít zásadní vliv, nebyly zpracovateli Vyhodnocení koncepce v době jeho zpracování známy.

PŘEDMĚT POSOUZENÍ A VYMEZENÍ ÚZEMÍ

Předmětem posouzení je návrh koncepce „Integrovaná strategie Ústecko-chomutovské aglomerace pro období 2021-2027“ (dále také koncepce nebo Strategie) zahrnující území Ústecko-chomutovské aglomerace.

Agglomerace se nachází na území Ústeckého kraje a zasahuje do 12 správních obvodů ORP (Chomutov, Ústí nad Labem, Most, Bílina, Litvínov, Teplice, Děčín, Žatec, Kadaň, Litoměřice, Lovosice, Louny) a je druhým nejdůležitějším sídelním prostorem Čech. Agglomerace zahrnuje celkem 132 obcí a 563 304 obyvatel na území o rozloze 2 317 km².

Obrázek 1 Vymezení území Ústecko-chomutovské aglomerace (PF UK a kol., 2020)

PROCES POSUZOVÁNÍ, VČETNĚ ZAJIŠTĚNÍ PŘÍSTUPU K INFORMACÍM A ÚČASTI VEŘEJNOSTI

Zapojení veřejnosti probíhá v souladu s obligatorními kroky stanovenými zákonem č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů.

Dokument „Integrovaná strategie Ústecko-chomutovské aglomerace pro období 2021-2027“ byl zpracováván dle principů strategického plánování rozvojových dokumentů společností SPF Group s.r.o. a projednán v rámci dílčích pracovních skupin složených z garanty navržených odborníků pro danou tematickou oblast.

OBLIGATORNÍ KROKY PROCEDURY DO DOBY PŘEDLOŽENÍ VYHODNOCENÍ

Oznámení koncepce ve smyslu § 10c zákona č. 100/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů, bylo zpracovatelem Oznámení na základě plné moci předloženo příslušnému úřadu. Oznámení bylo v souladu s požadavkem § 10c, odstavec 2, citovaného zákona¹ příslušným úřadem zveřejněno dne 21. 1. 2022, zasláno dotčeným orgánům a dotčeným územním samosprávným celkům. Zjišťovací řízení bylo zahájeno dne 21. 1. 2022.

¹ Není-li uvedeno jinak, je dále v tomto textu zákonem vždy míněn zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů

Na základě Oznámení a vyjádření doručených k Oznámení byl příslušným úřadem vydán dne 28. 2. 2022 Závěr zjišťovacího řízení, který mimo jiné stanovil obsah a rozsah Vyhodnocení nejen v rozsahu základních zákonných požadavků, daných § 2, § 10b a přílohou č. 9 zákona, ale také nad tento rámec, se zaměřením na aspekty plynoucí ze zjišťovacího řízení. V souladu s požadavky zákona byl Závěr zjišťovacího řízení zveřejněn.

PLÁNOVANÉ OBLIGATORNÍ KROKY PROCEDURY PO PŘEDLOŽENÍ VYHODNOCENÍ

- Zveřejnění návrhu koncepce, včetně jeho Vyhodnocení, a jeho zaslání příslušným úřadem dotčeným orgánům a dotčeným územním samosprávným celkům dle § 10f), odstavce 2 citovaného zákona.
- Veřejné projednání návrhu koncepce dle § 10f, odstavec 4 citovaného zákona, nebude-li dle § 10f, odstavec 2 od veřejného projednání upuštěno.
- Vydání stanoviska k posouzení vlivů návrhu koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví příslušným úřadem na základě upraveného návrhu koncepce (včetně jeho Vyhodnocení), vyjádření k němu podaných a veřejného projednání (nebude-li od něho upuštěno, viz výše) dle § 10g, odstavec 1 citovaného zákona.
- Schválení koncepce se zohledněním podmínek stanoviska, respektive odůvodněním v případě, že podmínky nebyly zohledněny.
- Zveřejnění schválené koncepce a prohlášení dle § 10g, odst. 6 citovaného zákona.

1 OBSAH A CÍLE KONCEPCE, JEJÍ VZTAH K JINÝM KONCEPCÍM

Integrovaná strategie Ústecko-chomutovské aglomerace pro období 2021-2027 (dále také jako koncepce či Strategie nebo IS ÚChA 21+) je strategický dokument, který analyzuje vymezené území, popisuje jeho konkrétní problémy a potřeby a s přihlédnutím na ně stanovuje cíle a opatření, které budou naplněny realizací vzájemně provázaných (integrováných) projektů, které mohou být v budoucnu spolufinancovány ze strany poskytovatelů dotací ať již národních či evropských. Prostřednictvím koncepce bude možné mj. využít financování intervencí z vybraných specifických cílů operačních programů pro programové období 2021–2027.

1.1 Obsah koncepce

Koncepce má tuto strukturu:

- Popis území
 - Vymezení území ITI ústecko-chomutovské aglomerace
 - Poloha, členění a historie území
- Analytická část
 - Situační analýza
 - Analýza problémů, rozvojových potřeb a potenciálu území ITI
 - Analýza stakeholderů
- Strategická část
 - Strategický rámec
 - Vazba na strategické dokumenty
 - Integrované rysy strategie
 - Indikativní seznam projektů
 - Popis zapojení partnerů
- Implementační část
 - Popis řízení strategie
 - Popis monitoringu a evaluace ISg

Klíčovou částí je z hlediska vyhodnocení struktura cílů a opatření, které budou následně naplňovány (realizovány) na projektové úrovni. Projekty budou navrženy samostatně v rámci tzv. programových rámců, které nejsou součástí koncepce. Ve Strategické části jsou sice uvedeny integrované řešení, které obsahují indikativní seznam strategických projektů, ale uvedený seznam je pouze orientační a může se v čase vyvíjet a měnit.

1.2 Cíle koncepce

V této části je uvedena struktura vize, cílů a opatření. Vize je následující:

„Ústecko-chomutovská aglomerace je hospodářsky významnou metropolitní oblastí České republiky. Hospodářská výkonnost regionu vychází z pestré odvětvové základny, v níž se úspěšně etablojí některé inovativní obory, a z napojení centrální oblasti České republiky (pražská metropolitní oblast) na německou ekonomiku v oblasti investic a trhu práce. Celá oblast Ústecko-chomutovské aglomerace je dobře dopravně dostupná a vnitřně propojená. Obyvatelé měst zde žijí v urbanisticky kvalitních, bezpečných sídlech se zdravým životním prostředím a v příznivých sociálních podmínkách.“

Globální cíl zní takto:

„Aktivizovat lidské zdroje, zvýšit jejich mobilitu a zlepšit urbánní a životní prostředí, zlepšit kvalitu života a podmínky k podnikání v Ústecko-chomutovské aglomeraci jako nutného předpokladu pro udržitelný rozvoj a sociální stabilitu regionu.“

Na základě výstupů z analytické části bylo definováno 5 strategických cílů, které budou naplňovány v rámci ITI Ústecko-chomutovské aglomerace. Každý strategický cíl je rozpracován do konkrétnější úrovně několika specifických cílů, ke kterým jsou navázána jednotlivá opatření, jejichž prostřednictvím budou cíle naplňovány.

Cíle a opatření jsou následující:

V rámci **Strategického cíle 1: Lidské zdroje** budou prostřednictvím územní dimenze realizovány následující cíle a jejich opatření:

- **Specifický cíl 1.1: Zvýšit šance znevýhodněných osob na trhu práce**
 - Opatření 1.1.1 Podpora zapojení znevýhodněných osob na trhu práce
- **Specifický cíl 1.2: Zvýšit dostupnost a kvalitu sociálních služeb a sociálního bydlení a rozvíjet nástroje prevence sociálně patologických jevů**
 - Opatření 1.2.1 Rozvoj sociálního bydlení
 - Opatření 1.2.2 Rozvoj infrastruktury pro sociální služby
 - Opatření 1.2.3 Prevence sociálně patologických jevů a prevence kriminality
- **Specifický cíl 1.3: Zvýšit dostupnost a kvalitu vzdělávací infrastruktury**
 - Opatření 1.3.1 Budování kapacit škol a školských zařízení a zvyšování jejich kvality
 - Opatření 1.3.2 Zlepšení podmínek škol, školských zařízení a dalších subjektů pro rozvoj kompetencí

V rámci **Strategického cíle 2: Ekonomika** budou prostřednictvím územní dimenze realizovány následující cíle a jejich opatření:

- **Specifický cíl 2.1: Zajistit odpovídající infrastrukturu a aktivovat lidský kapitál pro vědu, výzkum a inovace**
 - Opatření 2.1.1 Budování a rozvoj specializovaných VaVal center
 - Opatření 2.1.2 Posílení služeb výzkumné infrastruktury
 - Opatření 2.1.3 Rozvoj mezisektorové spolupráce
- **Specifický cíl 2.2: Iniciovat komplexní využití vodíku**

- Opatření 2.2.1 Podpora vodíkových technologií

V rámci **Strategického cíle 3: Doprava a dopravní infrastruktura** budou prostřednictvím územní dimenze realizovány následující cíle a jejich opatření:

- **Specifický cíl 3.1: Zvýšit bezpečnost dopravy**
 - Opatření 3.1.1 Zavádění ITS pro řízení a usměrňování provozu silniční dopravy
 - Opatření 3.1.2 Opatření pro zvýšení bezpečnosti pěší dopravy
- **Specifický cíl 3.2: Zvýšit konkurenceschopnost veřejné dopravy**
 - Opatření 3.2.1 Výstavba a modernizace drážní infrastruktury MHD
 - Opatření 3.2.2 Modernizace vozového parku veřejné dopravy včetně související infrastruktury
 - Opatření 3.2.3 Výstavba a modernizace infrastruktury integrované veřejné dopravy
 - Opatření 3.2.4 Telematika ve veřejné dopravě
- **Specifický cíl 3.3: Zvýšit atraktivitu cyklo dopravy**
 - Opatření 3.3.1 Výstavba a modernizace infrastruktury pro cyklo dopravu

V rámci **Strategického cíle 4: Životní prostředí a veřejný prostor** budou realizovány následující cíle a jejich opatření:

- **Specifický cíl 4.1: Odstranit ekologické zátěže, rekultivovat krajinu a nově využít plochy brownfieldů**
 - Opatření 4.1.1 Sanace ekologických zátěží a revitalizace brownfieldů
 - Opatření 4.1.2 Využití potenciálu krajiny rekultivované po těžbě
- **Specifický cíl 4.2: Zvýšit kvalitu veřejného prostoru a odolnost území vůči klimatickým rizikům**
 - Opatření 4.2.1 Sídelní zeleň, retenční schopnost krajiny a prevence klimatických rizik
 - Opatření 4.2.2. Zatraktivnění a úpravy veřejného prostoru ve městech
- **Specifický cíl 4.3: Optimalizovat nakládání s energiemi v území**
 - Opatření 4.3.1 Realizace energetických úspor
- **Specifický cíl 4.4: Snížit produkci odpadu a zvýšit podíl jeho separované složky**
 - Opatření 4.4.1 Zefektivnění odpadového hospodářství

V rámci **Strategického cíle 5: Kultura, kulturní dědictví a cestovní ruch** budou prostřednictvím územní dimenze realizována opatření:

- **Specifický cíl 5.1: Zachovat kulturní dědictví a rozvíjet cestovní ruch**
 - Opatření 5.1.1 Revitalizace památek, muzeí a veřejných knihoven
 - Opatření 5.1.2 Rozvoj doprovodné infrastruktury cestovního ruchu

Je nutné doplnit, že ačkoliv je zaměření cílů koncepce široké, v rámci územních nástrojů bude financovatelná pouze dílčí část cílů tak, jak to umožňují operační programy, které jsou v současné době v přípravě. Pouze cíle a opatření, která budou financovatelná v rámci územní dimenze pro Ústecko-

chomutovskou aglomeraci, budou zahrnuta do tzv. programových rámců, které budou sloužit k čerpání finančních prostředků alokovaných u příslušných operačních programů.

1.3 Vztah k jiným koncepcím

Účelem této kapitoly je zejména identifikace relevantních strategických dokumentů významných z hlediska životního prostředí majících vazbu k hodnocenému území, respektive hodnocené koncepci. Identifikace relevantních strategických dokumentů je provedena pomocí stupnice uvedené v následující tabulce. Tato tabulka je modifikací stupnice významnosti uvedené v Metodickém doporučení pro posuzování vlivů obecných koncepcí na životní prostředí (Věstník MŽP č. 1/2019).

Tabulka 1 Vztah předkládané koncepce vůči jiným koncepcím přijatým na mezinárodní, vnitrostátní a regionální úrovni

Intenzita vztahu	Popis vztahu	Odůvodnění vztahu
3	velmi silný (přímý) vztah	Strategický dokument obsahuje podněty, požadavky nebo záměry s konkrétně definovaným nárokem na změnu využití území, které se přímo promítají do posuzované koncepce, jejich zahrnutí je nezbytnou podmínkou vyplývající z přijatého strategického dokumentu.
2	silný (přímý) vztah	Strategický dokument bez konkrétně definovaných nároků na promítnutí do předkládaného dokumentu. Do předkládané koncepce se promítají ve formě priorit, požadavků nebo podmínek (verbální výroky). Realizace koncepce není přímo závislá na přijatém strategickém dokumentu.
1	slabý nebo nepřímý vztah	Strategický dokument neobsahuje podněty, požadavky nebo záměry s přímou vazbou na navrhovanou koncepci, je však podkladem pro odůvodnění konkrétních návrhů.

Níže je tabulkovou formou provedena identifikace strategických dokumentů přijatých na nadnárodní, národní a krajské úrovni relevantních pro Integrovanou strategii Ústecko-chomutovské aglomerace pro období 2021-2027, které se vztahují k zájmovému území a předmětu řešení posuzované koncepce. Koncepce, u kterých bylo možno vztah a priori vyloučit nebo byl zjevně zanedbatelný, nejsou v následující tabulce uváděny, protože nejsou pro hodnocení možných vlivů Strategie na životní prostředí relevantní (neobsahují žádné podněty, požadavky nebo záměry, které vyžadují řešení v rámci hodnocené koncepce).

Tabulka 2 Vztah Integrované strategie Ústecko-chomutovské aglomerace pro období 2021-2027 ke koncepčním dokumentům na mezinárodní, národní a krajské úrovni

Mezinárodní dokumenty	Možná vazba	Komentář
Nová politika soudržnosti na období EU 2021-2027	2	Obsahuje podněty s přímou vazbou na předkládanou koncepci. Cíle Nové politiky se promítají např. ve strategickém cíli 3 Doprava a dopravní infrastruktura a 4 Životní prostředí a veřejný prostor zaměřené na adaptace na změnu klimatu, transformaci energetiky, podpory OZE, nízkoe emisní dopravy a další.
Národní dokumenty	Možná vazba	Komentář
Strategie regionální rozvoje ČR 2021+ (2019)	3	Obsahuje podněty a požadavky s konkrétně definovaným nárokem na změnu využití území, které se přímo promítají do posuzované koncepce. SRR 2021+ je základním koncepčním dokumentem v oblasti regionálního rozvoje a integrovaná

		strategie z ní vychází a rozvíjí její témata (zejm. strategické cíle 3 Doprava a dopravní infrastruktura a 4 Životní prostředí a veřejný prostor v oblasti podpory ekologických druhů dopravy, snížení emisí znečišťujících látek z dopravy, podpory udržitelného rozvoje, adaptačních opatření apod.).
Strategický rámec Česká republika 2030 (2017)	3	Obsahuje podněty a požadavky s konkrétně definovaným nárokem na změnu využití území, které se přímo promítají do posuzované koncepce. Integrovaná strategie z ČR 2030 vychází a rozvíjí její témata (zejm. v rámci strategických cílů 3 Doprava a dopravní infrastruktura a 4 Životní prostředí a veřejný prostor v oblasti adaptací na klimatické změny, zvyšování kvality vod, snižování emisí znečišťujících látek z dopravy, snižování energetické náročnosti, prevence vzniku odpadu, zavádění principů oběhového hospodářství apod.).
Státní politika životního prostředí České republiky 2030 s výhledem do 2050 (2021)	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Promítají se do předkládané koncepce prostřednictvím strategického cíle 4 Životní prostředí a veřejný prostor a částečně také rozvoj 3 Doprava a dopravní infrastruktura v oblasti adaptací na klimatické změny, snižování spotřeby energie, podpory nemotorové dopravy a vozidel na alternativní paliva a další.
Strategie ochrany biologické rozmanitosti České republiky 2016 – 2025 (2016)	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Strategie se v koncepci promítá především prostřednictvím strategického cíle 4 Životní prostředí a veřejný prostor zaměřeného na zlepšování kvality životního prostředí (např. péče o zeleň, zadržení vody v krajině apod.).
Státní program ochrany přírody a krajiny České republiky pro období 2020–2025 (2020)	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Program se v koncepci promítá prostřednictvím strategického cíle 4 Životní prostředí a veřejný prostor s důrazem na zlepšení kvality životního prostředí a adaptace sídel na změnu klimatu (např. péče o zeleň, zadržení vody v krajině, mitigace).
Politika územního rozvoje ČR 2008, ve znění Aktualizace č. 1, 2, 3, 4 a 5 (2021)	2	Obsahuje požadavky řešitelné v předkládané koncepci. PÚR se v koncepci promítá zejména prostřednictvím cílů, týkajících se alternativních forem dopravy, adaptace sídel na změnu klimatu, OZE, infrastruktury cestovního ruchu a dalších (strategické cíle 3 Doprava a dopravní infrastruktura, 4 Životní prostředí a veřejný prostor a 5 Kultura, kulturní dědictví a cestovní ruch).
Politika ochrany klimatu ČR (2017)	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Politika se v koncepci promítá prostřednictvím cílů zaměřených na energetické úspory, snižování emisí skleníkových plynů z dopravy (např. podpora alternativních forem dopravy), využití OZE a další (strategické cíle 3 Doprava a dopravní infrastruktura a 4 Životní prostředí a veřejný prostor).
Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR - 1. aktualizace pro období 2021 – 2030 (2021)	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Strategie se v koncepci promítá prostřednictvím strategického cíle 4 Životní prostředí a veřejný prostor s důrazem na zvýšení kvality životního prostředí, adaptace na změnu klimatu (voda, mitigace), OZE.
Národní akční plán adaptace na změnu klimatu – 1. aktualizace na období 2021-2025 (2021)	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Národní akční plán se v koncepci promítá prostřednictvím strategického cíle 4 Životní prostředí a veřejný prostor v oblasti mitigací, zlepšování mikroklimatu ve městech a posílení přirozených funkcí krajiny (zadržování vody, péče o zeleň) a OZE.

Koncepce ochrany před následky sucha pro území České republiky (2017)	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Priority Koncepce ochrany před následky sucha se v koncepci promítají prostřednictvím intervencí v podobě zadržování vody v krajině apod. (strategický cíl 4 Životní prostředí a veřejný prostor).
Strategický rámec rozvoje péče o zdraví v České republice do roku 2030 (akt. 2019)	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Strategický rámec se v koncepci promítá prostřednictvím cílů v oblasti zlepšování kvality ovzduší, bezpečnosti, zajištění sociální péče apod. (strategické cíle 1 Lidské zdroje, 3 Doprava a dopravní infrastruktura, 4 Životní prostředí a veřejný prostor).
Dlouhodobý program zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva ČR – Zdraví pro všechny v 21. Století (2006)	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Program se v koncepci promítá prostřednictvím cílů s důrazem na sociální oblast (podpora seniorů, lepší životní podmínky a bezpečnost apod.) a zlepšení kvality životního prostředí (např. podpora udržitelných forem dopravy) (strategické cíle 1 Lidské zdroje, 3 Doprava a dopravní infrastruktura, 4 Životní prostředí a veřejný prostor).
Aktualizace Národního programu snižování emisí České republiky (2019)	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Priority Programu se v koncepci promítají do cílů zaměřených na dopravu (zejm. podpora alternativních forem dopravy, multimodalita) a OZE (strategické cíle 3 Doprava a dopravní infrastruktura a 4 Životní prostředí a veřejný prostor).
Střednědobá strategie (do roku 2020) zlepšení kvality ovzduší v ČR (2015)	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Priority Strategie se v koncepci promítají prostřednictvím cílů zaměřených na dopravu (zejm. podpora alternativních forem dopravy, multimodalita, omezení tranzitu), OZE a smart technologií (strategické cíle 3 Doprava a dopravní infrastruktura a 4 Životní prostředí a veřejný prostor).
Dopravní politika ČR pro období 2021–2027 s výhledem do roku 2050 (2021)	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Dopravní politika se v koncepci promítá prostřednictvím cílů zaměřených na dopravu (zejm. bezpečnost, podpora alternativních forem dopravy, multimodalita) (strategický cíl 3 Doprava a dopravní infrastruktura).
Národní plán povodí Labe (2022)	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Priority Národního plánu povodí se v koncepci promítají prostřednictvím intervencí v podobě obnovy přirozeného vodního režimu a zlepšování přirozené retenční schopnosti krajiny (strategický cíl 4 Životní prostředí a veřejný prostor).
Plán odpadového hospodářství ČR pro období 2015–2024 (2014)	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Do předkládané koncepce se promítají především prostřednictvím podpory zavádění oběhového hospodářství, snižováním produkce KO apod. (strategický cíl 4 Životní prostředí a veřejný prostor).
Program předcházení vzniku odpadů ČR (2014)	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Do předkládané koncepce se promítají především prostřednictvím podpory zavádění oběhového hospodářství, snižováním produkce KO apod. (strategický cíl 4 Životní prostředí a veřejný prostor).
Státní energetická koncepce ČR (2015)	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Promítají se do předkládané koncepce především prostřednictvím podpory bezpečnosti, snížení energetické náročnosti a podpory udržitelného rozvoje (strategický cíl 4 Životní prostředí a veřejný prostor).

Národní akční plán zdraví a životního prostředí ČR (NEHAP) (1998)	1	Neobsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Je podkladem pro odůvodnění budoucích návrhů opatření a aktivit, celkově pak prostřednictvím cíle 5 Životní prostředí a veřejný prostor.
Krajské dokumenty	Možná vazba	Komentář
Strategie rozvoje Ústeckého kraje do roku 2027 (2018)	3	Obsahuje podněty a požadavky s konkrétně definovaným nárokem na změnu využití území, které se promítají přímo do posuzované koncepce zejména v rekreační, pánevní a jádrové oblasti (dle vymezení SRÚK) v tématech ekonomika, zaměstnanost, mobilita, kvalitní životní prostředí, cestovní ruch apod.
Úplné znění Zásad územního rozvoje Ústeckého kraje po vydání 1., 2. a 3. aktualizace (2020)	3	Obsahuje podněty a požadavky s konkrétně definovaným nárokem na změnu využití území, které se promítají přímo do posuzované koncepce, která ze ZÚR vychází a respektuje je (všechny cíle).
5. Úplná aktualizace Územních analytických podkladů Ústeckého kraje (2021)	3	Obsahuje podněty a požadavky s konkrétně definovaným nárokem na změnu využití území, které se promítají přímo do posuzované koncepce, která z ÚAP vychází a respektuje je (všechny cíle).
Aktualizace Programu zlepšování kvality ovzduší zóna Severozápad - CZ04 (2021)	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Promítají se do předkládané koncepce především prostřednictvím podpory nízkemisních forem dopravy ad. (strategický cíl 3 Doprava a dopravní infrastruktura).
Strategie rozvoje cestovního ruchu v Ústeckém kraji 2015-2020 (2016)	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Promítají se do předkládané koncepce především prostřednictvím podpory cestovního ruchu v souladu s principy udržitelnosti (strategický cíl 5 Kultura, kulturní dědictví a cestovní ruch).
Plán odpadového hospodářství Ústeckého kraje pro období 2016 – 2025 (2016)	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Promítají se do předkládané koncepce především prostřednictvím podpory snižováním produkce KO apod. (strategický cíl 4 Životní prostředí a veřejný prostor).
Aktualizace Územní energetické koncepce Ústeckého kraje (2019)	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Promítají se do předkládané koncepce především prostřednictvím podpory bezpečnosti, snížení energetické náročnosti a podpory udržitelného rozvoje (strategický cíl 4 Životní prostředí a veřejný prostor).
Aktualizace Koncepce environmentální výchovy, vzdělávání a osvěty (EVVO) v Ústeckém kraji (2013)	1	Neobsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Je podkladem pro odůvodnění budoucích návrhů opatření a aktivit, celkově pak zejména prostřednictvím cíle 5 Životní prostředí a veřejný prostor.

Koncepční dokumenty zaměřené na ochranu životního prostředí s identifikovaným velmi silným (3) nebo silným (2) vztahem vůči hodnocené koncepci se stávají podkladem pro hodnocení vztahu předkládané koncepce k cílům ochrany životního prostředí přijatým na mezistátní, respektive vnitrostátní úrovni v kapitole 5 Vyhodnocení.

2 INFORMACE O SOUČASNÉM STAVU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ V DOTČENÉM ÚZEMÍ A JEHO PRAVDĚPODOBNÝ VÝVOJ BEZ PROVEDENÍ KONCEPCE

2.1 Základní charakteristiky stavu životního prostředí v dotčeném území

Ústecko-chomutovská aglomerace se nachází na území Ústeckého kraje. Území aglomerace zaujímá celkem 2 317 km² a je druhým nejvýznamnějším sídelním prostorem Čech. Centrem aglomerace je statutární město Ústí nad Labem. Do vymezeného území spadá celkem 132 obcí, což představuje 32 % obcí Ústeckého kraje. Ve vymezeném území Ústecko-chomutovské aglomerace žilo k 31. 1. 2019 celkem 563 304 obyvatel (69 % obyvatel kraje).

Ústecko-chomutovská aglomerace je významnou, čtvrtou nejlidnatější aglomerací a je tradičním energetickým centrem ČR. Území se vyznačuje značnou rozdílností jak z hlediska přírodních podmínek, tak i z hlediska hospodářské struktury, hustoty osídlení a stavu životního prostředí. Hospodářský význam kraje je historicky dán značným nerostným bohatstvím, zejména rozsáhlými ložisky hnědého uhlí, uloženými nízko pod povrchem. Hnědouhelná pánev se rozkládá pod svahy Krušných hor, táhne se od Ústí nad Labem až po Kadaň.

Průmyslová činnost z minulosti měla a dosud má nepříznivý dopad na kvalitu životního prostředí. Silně rozvinutá povrchová těžba značně poškodila přirozenou tvář krajiny, která se postupně obnovuje jen velmi nákladnou rekultivací. Dobře známé jsou i problémy s emisní situací v kraji. V posledním desetiletí došlo k výraznému zlepšení, což lze dokumentovat snižujícím se množstvím emisí, ale i přesto je kraj vnímán jako oblast s nejpoškozenějším životním prostředím.

2.1.1 Geologie, horninové prostředí a surovinové zdroje

Území ÚChA se rozkládá na základní geologické jednotce ČR – Český masív. Ten je charakteristický blokovou stavbou, tj. je rozdělen hlubinnými zlomy (lineamenty) na dílčí části. Členěn může být na předplatformní a platformní geologické jednotky. Dále je území členěno na Krušnohorskou soustavu a pouze malá část severozápadního území spadá do Krkonoško-jesenické soustavy. Území dále náleží do podsoustavy Krušnohorské, Podkrušnohorské a Krkonošské (pouze malá část severozápadního území), celků Krušné hory, Děčínská vrchovina, Mostecká pánev, České Středohoří, Doupovské hory a Lužické hory (pouze malá část severozápadního území) (MapoMat, 2022; ÚAP, 2021).

Na geologické stavbě řešeného území se podílejí tři předplatformní geologické jednotky (středočeská oblast, krušnohorská oblast, lugická oblast) a tři jednotky platformní (křída, terciér a kvartér). Celá severozápadní část (Krušné hory podél hranice s Německem a podloží třetihorních pánví i sedimentů České křídové tabule) je tvořena krystalinickými horninami s masívy variských magmatitů patřících ke krušnohorské oblasti. Ta na severovýchodě podél tzv. středosaského nasunutí hraničí s lugickou oblastí, tvořící severovýchodní část kraje přibližně od linie Tiské stěny - Ústí nad Labem - Brandýs nad Labem. Geologickou jednotkou tvořící stavbu jihovýchodní části kraje je středočeská oblast, která se stýká s krušnohorskou oblastí podél tzv. litoměřického hlubinného zlomu, jehož průběh, který je zakryt mladšími platformními útvary, lze lokalizovat přibližně do linie jižní okraj Doupovských hor a jižní okraj Českého středohoří. Styky mezi jednotlivými předplatformními geologickými jednotkami jsou většinou zakryty platformními jednotkami – konkrétně sedimenty České křídové tabule, terciéreními sedimenty Mostecké pánve a vulkanickými horninami vulkanických komplexů Doupovských hor a Českého středohoří.

Vulkanismus Českého středohoří a Doupovských hor je vázán na oherský rift – vulkanotektonickou zónu, která vznikla jako odezva alpinských horotvorných pochodů na tehdy již stabilizované části kontinentu.

Mladé vyvěřeliny v Českém středohoří a Doupovských horách náleží k vulkanosedimentárnímu (středohorskému) komplexu. V oblasti křídové pánve jsou hojně rozšířeny kvartérní sedimenty eolického původu - spraše a kvartérní sedimenty systému říčních teras řek Ohře a Labe (akumulace několika terasových úrovní doprovázená štěrkopisky a písky). Z kvartérních sedimentů mají na území aglomerace největší zastoupení terasy a Labe a Vltava (v Litoměřické oblasti). Podstatnou část území pokrývá Severočeská hnědouhelná pánev (Mostecká pánev) (ÚAP, 2021).

Celý Ústecký kraj disponuje poměrně rozsáhlými zdroji nerostných surovin. Zejména se jedná o ložiska hnědého uhlí, oxihumolitu, stavebního kamene a štěrkopísků, kaolínů a bentonitů, ložiska pro hrubou a ušlechtilou kamenickou výrobu, ložiska cihlářských surovin, vápenické a cementářské suroviny a ostatní nerudní suroviny. Kraj je z hlediska těžby nerostných surovin nejvýznamnějším regionem ČR.

Největší podíl zde zaujímá těžba hnědého uhlí. Za účelem ochrany ložisek před ztížením nebo znemožněním jejich dobývání je na území kraje lokalizováno celkem 138 chráněných ložiskových území (CHLÚ), z toho nejvyšší podíl tvoří CHLÚ hnědého uhlí (30), bentonitu (21), štěrkopísků (18) a stavebního kamene (19) (ÚAP, 2021).

Území aglomerace patří mezi oblasti s četnými výskyty svahových pohybů, které jsou v oblasti Českého středohoří, a zvláště údolí Labe, velmi častým limitujícím faktorem pro rozvoj území a pro vedení hlavních dopravních komunikací. Především se jedná o SO ORP Děčín, Litoměřice a Ústí nad Labem. Svahové deformace jsou zde výsledkem působení geologických faktorů v krajině a nedílnou součástí geologického vývoje oblasti. Mezi další závažné sesuvné oblasti patří vytěžené prostory po těžbě terciérní hnědouhelné sloje. Geologické prostředí tvořené odkrytými, málo zpevněnými jíly, na které nasedají v nejsvrchnější části balvanitá proluvia s jílovitou matricí, je k rozvoji sesuvných deformací primárně poměrně náchylné. Svahy v okolí sesuvů jsou stážované a vykazují známky vážnější rozsáhlejší nestability.

Trvalým důsledkem hlubinné těžby nerostných surovin v oblasti Ústeckého kraje je existence četných poddolovaných území. Tato území vznikala v lokalitách výskytu hnědého uhlí (Mostecká pánev) i na místech bývalých ložisek vzácných nerostů – např. stříbra (Krušnohoří). Největší výskyt plošně poddolovaných území je registrován v SO ORP Chomutov, Kadaň, Litvínov, Most, Teplice a Ústí nad Labem. Mezi rizika spojená s poddolováním území se řadí zejména rizika spojená s poklesem terénu po ukončení a v průběhu hlubinné těžby a rizika spojená s ojedinělými poklesy (například vyplavení části nadloží do důlních prostor). Určité riziko představují i stará důlní díla, které až na výjimky nejsou zdokumentovány. Zřídka také dochází k propadu bývalých průzkumných štol na stříbro a cín (ÚAN, 2021).

2.1.1.1 Předpokládaný vývoj v oblasti geologie, horninového prostředí a surovinových zdrojů bez provedení koncepce

Vývoj v oblasti geologie, horninové prostředí a surovinových zdrojů se v důsledku neprovedení navrhované koncepce nezmění. Koncepce se tématem surovinových zdrojů a horninového prostředí nezabývá.

2.1.2 Klima a kvalita ovzduší

2.1.2.1 Klimatické podmínky

Území aglomerace náleží dle klimatických oblastí vymezených podle Quitta (1971) v oblasti Krušných hor do chladných oblastí CH6 a CH7. V nižších polohách se pak nachází mírně teplé oblasti MT2, MT3, MT4, MT7, MT9, MT10, MT11 a teplé oblasti T2.

Pro chladnou oblast je typické velmi krátké až krátké léto, mírně chladné a vlhké. Přechodné období je dlouhé s chladným jarem a mírně chladným podzimem, zima je dlouhá, mírně chladná, vlhká s dlouhým trváním sněhové pokrývky.

Mírně teplá oblast je charakteristická suchým létem, krátkým přechodným obdobím s mírným jarem a mírným podzimem. Zima je mírná a suchá s krátkým trváním sněhové pokrývky.

Pro teplou oblast je typické dlouhé, teplé a suché léto, velmi krátké přechodné období s teplým až mírně teplým jarem i podzimem a krátkou, mírně teplou, suchou až velmi suchou zimou, s velmi krátkým trváním sněhové pokrývky.

V současnosti dochází na globální úrovni ke změnám v distribuci teplot a srážek, což se projevuje na evropské úrovni i v rámci ČR a jejich regionů. Ochrana klimatu se tak stává důležitým globálním environmentálním tématem.

Z predikce vývoje klimatu pro území ČR vyplývá:

- postupný nárůst průměrných ročních teplot (o cca 1 °C do r. 2040, přes 2 °C do r. 2070 a přes 3 °C do r. 2100),
- nejvýraznější oteplení v letních měsících (až o téměř 4 °C do r. 2100),
- čtenější a delší vlny veder,
- mírné snížení množství srážek v letních měsících (o cca 10 % do r. 2100),
- čtenější období bezsrážkových období,
- častější a intenzivnější výskyt extrémních meteorologických jevů – povodní, příválových srážek, období sucha, požárů apod. (EKOTOXA, 2018).

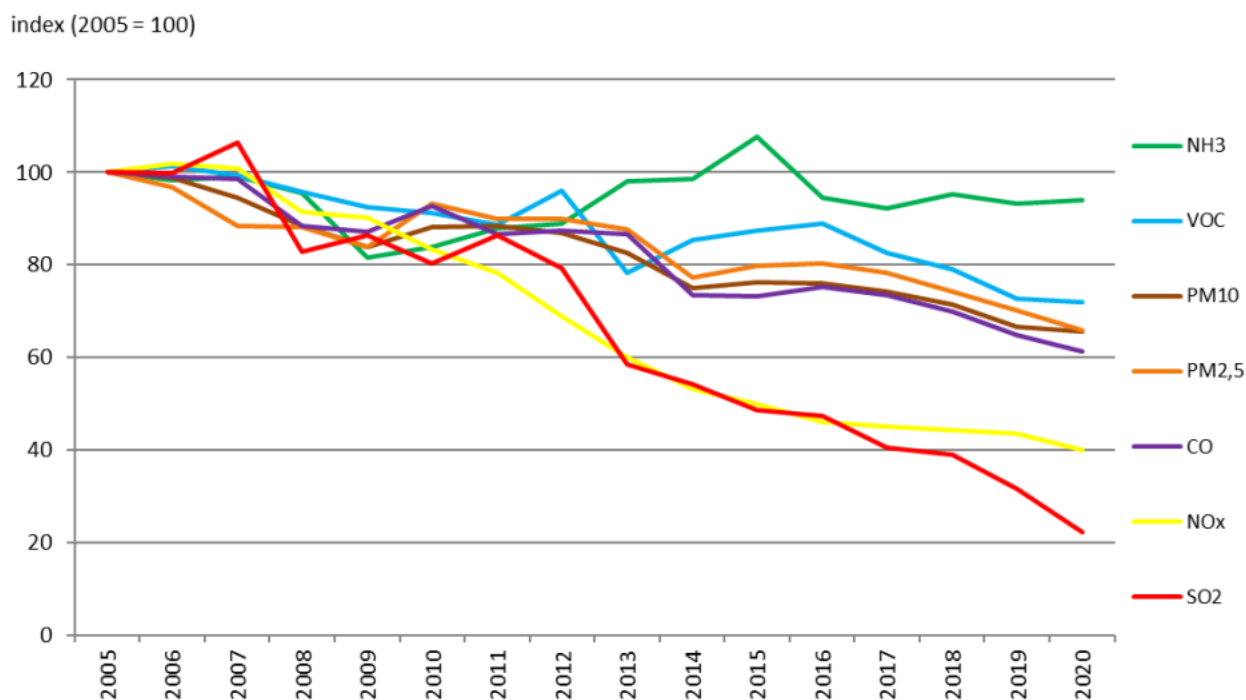
Průvodním jevem regionální změny klimatu je výskyt epizod s vysokou rychlostí větru spojených s přechody hlubokých tlakových níží přes evropský kontinent, zejména v zimě, což představuje rizika například pro lesní porosty, zemědělství, stavby, energetiku a obyvatelstvo (MŽP, 2015).

Tyto skutečnosti musí být vzaty v úvahu při plánování rozvoje regionu, zejména v souvislosti s nezbytnými adaptacemi na klimatickou změnu. Tyto změny mohou ovlivnit celou řadu oblastí, zejména vodohospodářskou infrastrukturu, zemědělství, lesnictví, cestovní ruch apod.

2.1.2.2 Emisní a imisní situace

Vývoj emisí znečišťujících látek v Ústeckém kraji měl v období 2005–2020 celkově sestupný trend. Výjimkou jsou emise NH₃, které mají nejasný trend. Největší pokles byl evidován emisí SO₂ o 77,8 % a NO_x o 60,1 %, což souvisí s odsířením a denitrifikací velkých elektráren a tepláren. Celkové emise znečišťujících látek do ovzduší na plochu území v Ústeckém kraji v roce 2020 dosahovaly výrazně nadprůměrných hodnot vzhledem k ostatním krajům, podobně jako v předchozích letech. Dlouhodobě se jedná o třetí nejvíce zatížený kraj emisemi v přepočtu na plochu území (po Hl. m. Praha a Moravskoslezském kraji), u emisí SO₂ přepočtených na plochu území je Ústecký kraj dokonce na 1. místě ze všech krajů, u emisí NO_x a PM₁₀ přepočtených na plochu území je kraj na 2. místě. V roce 2020 u emisí SO₂ došlo ale meziročně opět k výraznému poklesu o 30,1 %.

Znečištění ovzduší v Ústeckém kraji ovlivňovaly v roce 2020 především velké stacionární zdroje emisí (elektrárny, teplárny a průmyslové podniky), ale i malé zdroje emisí. Emise TZL (6,2 tis. t) a CO (33,6 tis. t) pocházely převážně z lokálního vytápění domácností, stejně jako u emisí PM₁₀ (celkem 4,3 tis. t) a PM_{2,5} (2,4 tis. t). Emise NO_x (27,3 tis. t) a SO₂ (15,8 tis. t) byly emitovány hlavně velkými zdroji znečišťování (NO_x 74,5 % a SO₂ 91,7 %, tj. v obou případech vůbec nejvyšší procento velkých zdrojů ze všech krajů). Emise NH₃ (4,0 tis. t) pocházely zejména z chovu hospodářských zvířat a aplikace minerálních dusíkatých hnojiv. Emise VOC (13,9 tis. t) pocházejí hlavně z aplikace organických rozpouštědel a lokálního vytápění domácností. Poměr zdrojů emisí základních znečišťujících látek se ve sledovaném období 2005–2020 příliš neměnil (CENIA, 2021).

Obrázek 2 Vývoj emisí znečišťujících látek v Ústeckém kraji [index, 2005 = 100], 2005–2020 (CENIA, 2021)

Emise sledovaných znečišťujících látek v kategoriích REZZO 1 a 2 (velké a střední stacionární zdroje znečištění, tedy vyjmenované stacionární zdroje znečišťování ovzduší) v Ústeckém kraji měly ve sledovaném období 2005–2020 s výjimkou CO, který kolísá, klesající trend. To důsledkem plnění legislativních povinností, dodržování emisních limitů a neustálého zlepšování technologií s důrazem na snižování vlivu na životní prostředí. Zejména emise SO₂ a NO_x zaznamenávají výrazné zlepšení, ve sledovaném období 2005–2020 poklesly emise NO_x o 66,5 % a emise SO₂ o 79,2 %

S ohledem na průmyslové zaměření Ústeckého kraje je podíl dopravy na celkové emisní bilanci jednotlivých látek v kraji společně s Moravskoslezským krajem nejnižší v ČR, doprava má však významný vliv na kvalitu ovzduší v dopravně zatížených lokalitách. Emise NO_x z dopravy na jednotku plochy měl kraj v roce 2020 na úrovni průměru ČR (0,67 t.km⁻²). Dopravní zátěž sídel v kraji postupně snižuje rozvoj dopravní infrastruktury. V plánu je výstavba nové silnice mimo území města Chomutova. Největším dopravním zdrojem emisí znečišťujících látek a skleníkových plynů z dopravy byla v roce 2020 individuální automobilová doprava s největšími podíly na emisích CO (86,3 %) a VOC (84,4 %). Nákladní silniční doprava se podílela zhruba třetinou na celkových emisích PM a NO_x z dopravy.

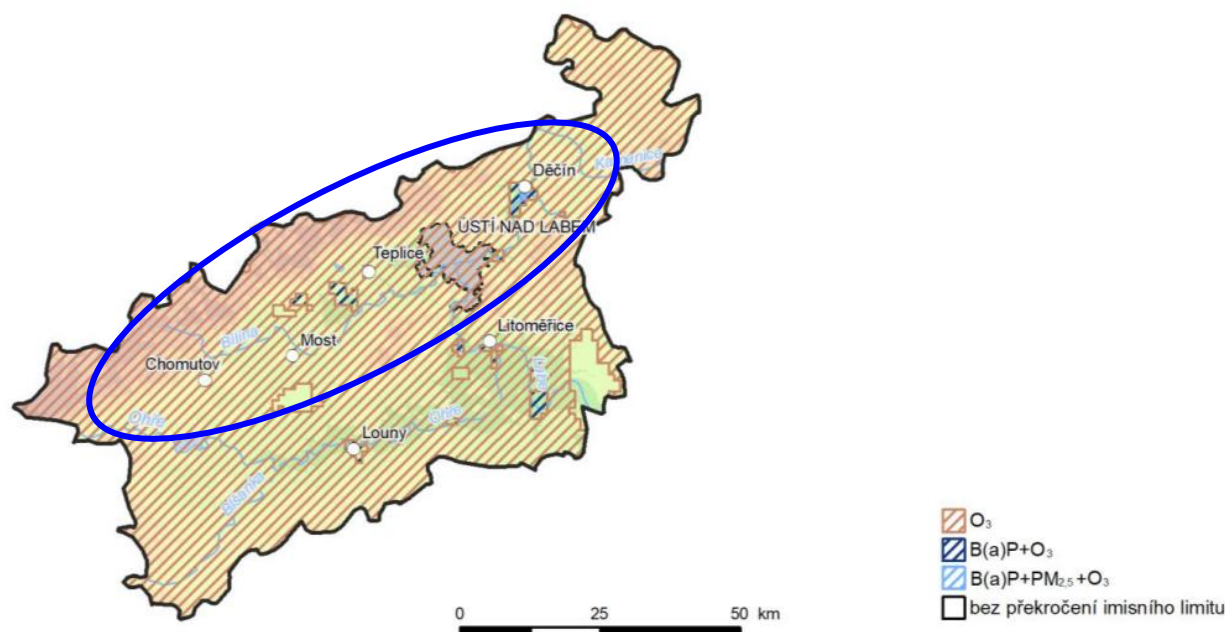
Emise CO, VOC a NO_x z dopravy v kraji v období 2000–2020 poklesly, tento pokles emisí ovlivnila obnova a modernizace vozového parku silničních vozidel, v jehož struktuře stoupal podíl vozidel splňujících vyšší emisní EURO standardy. Nejvýraznější pokles byl zaznamenán v tomto období u emisí CO (o 84,1 %) a emisí VOC (o 77,0 %). Emise PM z dopravy na počátku sledovaného období mírně narostly a za celé sledované období poklesly jen o 17,7 %. Vývoj emisí PM byl ovlivněn zvyšováním podílu dieselových vozidel ve vozovém parku osobních automobilů i růstem výkonu individuální automobilové a nákladní silniční dopravy. Emise CO₂ z dopravy měly během období 2000–2020 mírně rostoucí trend s fluktuacemi dle vývoje ekonomiky. Celkově emise CO₂ stouply v tomto období o 50,2 % a odrážely růst spotřeby paliv v dopravě a její závislost na fosilních zdrojích energie. V roce 2020 v meziročním srovnání poklesly emise všech sledovaných znečišťujících látek a skleníkových plynů z dopravy, nejvýrazněji pak emise CO (o 15,6 %). Vývoj emisí ovlivnila pandemie COVID-19 a v její souvislosti přijímaná protiepidemická opatření, která měla dopad na dopravní sektor a celou ekonomiku (CENIA, 2021).

Vzhledem k mimořádné koncentraci zvláště velkých stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší (tepelné elektrárny, teplárny, velké průmyslové podniky) v ÚChA je zájmové území charakteristické nejen mimořádně vysokou produkcí některých škodlivin, ale i dlouhodobě zhoršenou kvalitou ovzduší na velké části území. Na kvalitu ovzduší mají vliv také lokální topeniště, doprava a rovněž aktuální meteorologické podmínky (CENIA, 2021; SPF group s.r.o., 2021).

Z dlouhodobého hlediska se hodnoty podílů ploch s překročenými imisními limity v kraji pohybovaly často nad hodnotami pro celou ČR v jednotlivých letech. V kraji byl překročen imisní limit pro ochranu lidského zdraví pro roční koncentraci PM₁₀ pouze v letech 2005 a 2006, kdy ale podíl plochy nepřekročil 2 %. Imisní limit pro roční koncentraci PM_{2,5} byl ve sledovaném období 2012–2020 překročen pouze v roce 2016 a 2020 na minimální ploše území, jejíž podíl nepřesáhl ani 0,1 %. V kraji byl překročen imisní limit pro ochranu lidského zdraví pro denní koncentraci PM₁₀ v každém roce z hodnoceného období 2005–2019, ačkoli v roce 2019 to již bylo pouze na 0,04 % území, v roce 2020 prvně nebyl tento limit překročen. Každoročně je překročen limit roční koncentrace B(a)P jako ve většině ostatních krajů, v krátkodobém horizontu však dochází k výraznému snížení plochy s překročeným limitem. Překročení limitu pro ozon se v jednotlivých letech velmi liší, stejná situace je ve všech krajích.

Roční imisní limit pro PM_{2,5} byl v roce 2020 překročen na minimálním území kraje (pod 0,1 %). Imisní limit pro ochranu lidského zdraví vyjádřený denními 8hodinovými klouzavými průměrnými koncentracemi ozonu byl v roce 2020 překročen na 97,6 % plochy kraje. Ostatní imisní limity nebyly na stanicích sítě imisního monitoringu v kraji překročeny.

Souhrnně po zahrnutí přízemního ozonu bylo v roce 2020 vymezeno 97,6 % plochy kraje (odpovídá 97,9 % obyvatel kraje), na které došlo k překročení hodnoty imisního limitu u alespoň jedné znečišťující látky, což je nejvíce ze všech krajů. Na území Ústeckého kraje bylo vymezeno 1,6 % území, kde došlo k překročení alespoň jednoho imisního limitu bez zahrnutí přízemního ozonu, konkrétně se jednalo o B(a)P (CENIA, 2021).

Obrázek 3 Oblasti ÚChA (modře) s překročenými imisními limity pro ochranu lidského zdraví, 2020 (CENIA, 2021)

2.1.2.3 Předpokládaný vývoj v oblasti ovzduší a klimatu bez provedení koncepce

Celkové trendy se u ovzduší ani klimatu v důsledku neprovedení navrhované koncepce nezmění. Nicméně koncepce zahrnuje prvky, jako jsou podpora udržitelných forem dopravy, telematiky, podpora energeticky úsporných opatření a OZE nebo podpora zeleně, které budou mít pozitivní vliv jak z hlediska ochrany klimatu (snížení produkce skleníkových plynů), tak z hlediska kvality ovzduší. Pokud by koncepce nebyla provedena, nedojde k implementaci prvků s pozitivním vlivem na klima a ovzduší a neprojeví by se pozitivní vlivy investic snižující spotřebu energie a investice do moderních metod šetrných k životnímu prostředí.

2.1.3 Voda a vodní hospodářství

2.1.3.1 Zásobování pitnou vodou

Velká část území ÚChA je zásobována pitnou vodou prostřednictvím Vodárenské soustavy Severní Čechy. I v místech, kam tato soustava nezasahuje (Děčínsko) se nachází hustá síť skupinových vodovodů. Zásobování pitnou vodou v ÚChA je z hlediska ČR na vysoké úrovni, v ÚChA bylo v době SLDB 2011 na veřejný vodovod napojeno celkem 91 % bytů a informace z ÚAP naznačují, že se od té doby tento podíl ještě mírně zvýšil. Zásobování pitnou vodou však navzdory velkému pokrytí potřeb obyvatel vykazuje místní nedostatky a lze očekávat, že v území bude i v budoucnosti docházet k rozvoji distribuční sítě.

Zdroje pitné vody pro ÚChA mají zpravidla dostatečnou vydatnost a s výjimkou povrchových zdrojů se zpravidla jedná o kvalitní zdroje pitné vody. Kvalitu povrchových zdrojů vody negativně ovlivnilo rozsáhlé odlesnění Krušných hor, které bylo způsobeno imisemi z tepelných elektráren. V poslední době se situace i díky postupnému zalesňování a obnovou původní druhové skladby lesů postupně zlepšuje, ale proces zlepšení kvality povrchových zdrojů bude dlouhodobý.

Zejména v posledních letech se na území ČR, ÚChA nevyjímaje, projevuje nedostatek vody pro zavlažování, nejen v letním období. S predikcí změn klimatu v letech následujících bude docházet k častějšímu výskytu sucha, a to včetně sucha hydrologického. Nerovnoměrné rozložení srážek může

vést k dlouhodobé pasivní hydrologické bilanci, a tedy k lokálnímu poklesu zásob vodních zdrojů. Hlavní problém představuje zmenšení zásob ve sněhové pokrývce a posun tání směrem do zimy. Tím dojde ke snížení dotace podzemních vod a k poklesu průtoků zejména v málo vodných obdobích na přechodu léta a podzimu, což bude mít dopad na vydatnost dostupných vodních zdrojů (EKOTOXA, 2018).

Velká část území ÚChA (především okrajové části zasahující na Žatecko, Lounsko a Litoměřicko, ale i pánevní oblasti ležící na území ÚChA zcela) se navíc nachází v oblasti srážkového stínu Krušných hor s podprůměrnými ročními úhrny srážek. Portál intersucho.cz zaznamenal v letech 2017–2020 v těchto oblastech výskyt výrazného, výjimečného a v části území i extrémního sucha, a to nejen absolutně, ale i ve vztahu k obvyklému stavu v období 1961–2010. V území tak existuje značná potřeba adaptace na klimatickou změnu v oblasti nakládání s vodou, tj. změna způsobu zemědělského hospodaření, obnova původních koryt vodních toků, obnova mokřadů, lužních lesů, využívání tzv. šedé vody v sídlech atd. (SPF group s.r.o., 2021).

2.1.3.2 Čištění odpadních vod

Odpadní vody jsou z části území odváděny kanalizační sítí, v opačném případě jsou zachycovány v domovních čistírnách odpadních vod, nebo bezodtokých jímkách. Podíl obyvatel napojených na veřejnou kanalizační síť a čistírny odpadních vod se postupně zvyšuje. V současnosti probíhá postupná realizace čistíren odpadních vod u všech větších sídel nad 500 obyvatel, v delším horizontu je plánováno čištění odpadních vod u obcí nad 200 obyvatel. Ke stávajícím kanalizačním systémům jsou připojovány obce v jejich dosahu, čímž dochází ke vzniku tzv. nadobecních kanalizačních systémů. Postupnému rozvoji kanalizačních sítí odpovídá také míra odkanalizování bytového fondu v jednotlivých velikostních skupinách měst a obcí v ÚChA. Zatímco v celé ÚChA mělo v době SLDB 2011 přípoj na kanalizační síť 89 % bytů, ve statutárních městech to bylo 92 % a více (aktuální hodnoty budou pravděpodobně mírně vyšší). Ve městech nad 5000 obyvatel bylo na kanalizační síť napojeno celkem 91 % bytů, ve městech od 2 do 5 tis. obyvatel a v obcích do 2 tis. obyvatel 80 %, resp. 59 % bytů.

V ÚChA je veřejná kanalizace ve valné většině obcí. Výjimkou jsou zejména méně lidnaté obce v okrajových, resp. periferních částech zájmového území (např. Kámen, Rtyň nad Bílinou, Telnice, Velké Chvojno). Ve větších městech pak kanalizace chybí v okrajových místních částech.

Stávající velké kanalizační systémy jsou založeny převážně na principu jednotné kanalizační sítě, což vede ke znečišťování vodních toků při intenzivních srážkách (srážková voda naředí splaškové vody a jejich část vyplaví do vodního recipientu).

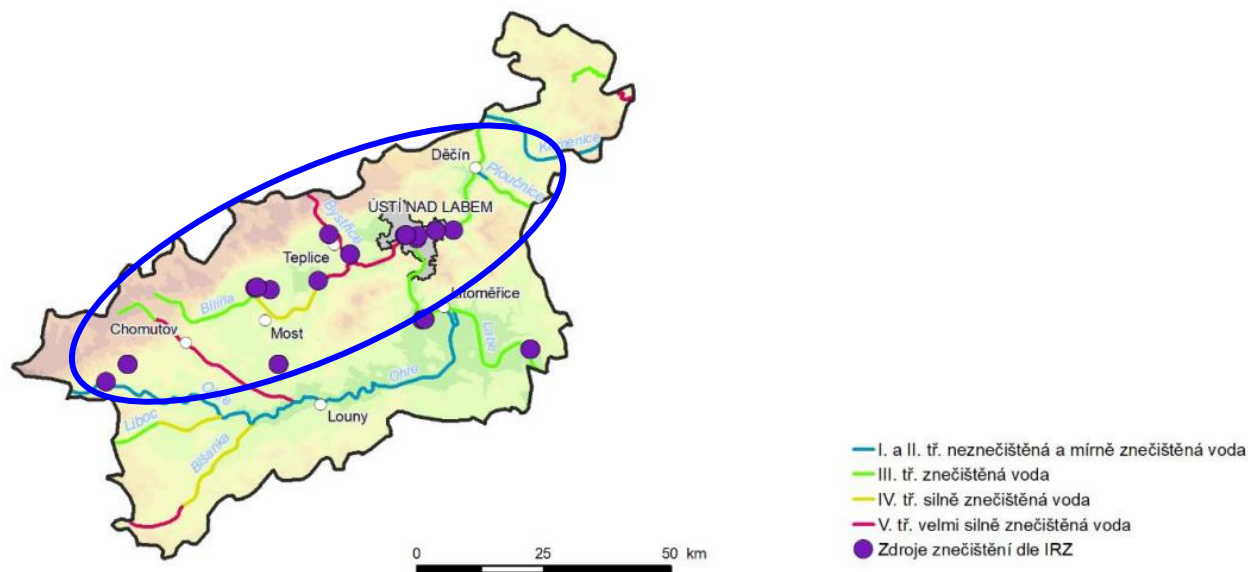
2.1.3.3 Jakost vody

Jakost vody ve většině úseků toků v aglomeraci je hodnocena jako znečištěná až velmi silně znečištěná voda (III. – V. třída jakosti). Velmi silně znečištěná voda byla, stejně jako v minulém hodnoceném období 2018–2019, zjištěna na části vodního toku Chomutovka a Bystřice a nově také na části toku Bíliny. Část řeky Bystřice byla v předchozím období zařazena mezi I. až II. třídu kvality (neznečištěná a mírně znečištěná voda), avšak v období 2019-2020 se řadí k velmi silně znečištěné vodě (V. třída kvality). Ke zlepšení došlo na horním toku řeky Bíliny, a to ze IV. třídy kvality na III. třídu kvality. Jakost vod na zájmovém území je výrazně ovlivněna průmyslovou činností a těžbou, také se zde nacházejí významné zdroje komunálního znečištění (CENIA, 2021).

Mezi nejznečištěnější toky se na celém území kraje dlouhodobě řadí řeka Bílina. Znečištění řeky Bíliny souvisí s historií oblasti (těžba uhlí na Mostecku, zaústění znečištěného Mračného potoka, chemický průmysl), kterou řeka protéká. Postupně se však stav řeky zlepšuje.

Lokálně zvýšené koncentrace škodlivin jsou pod výpusťmi čistíren odpadních vod velkých měst a průmyslových podniků. Přetrvávajícím zdrojem znečišťování vodních toků je však zemědělství, kde jsou stále ve velké míře používána dusíkatá a fosfátová hnojiva, jejichž vnos do vodních recipientů způsobuje

eutrofizaci vod a snižování jakosti v důsledku zvýšeného obsahu organických látek (SPF group s.r.o., 2021).

Mapa je sestavena na základě výsledného zatřídění jednotlivých profilů podle normy ČSN 75 7221, které je dáno nejhůřší třídou z následujících ukazatelů: BSK_5 , $CHSK_{Cr}$, $N-NH_4^+$, $N-NO_3^-$, $P_{celk.}$.

Obrázek 4 Jakost vody v tocích v ÚChA (modře), 2018–2019 (CENIA, 2021)

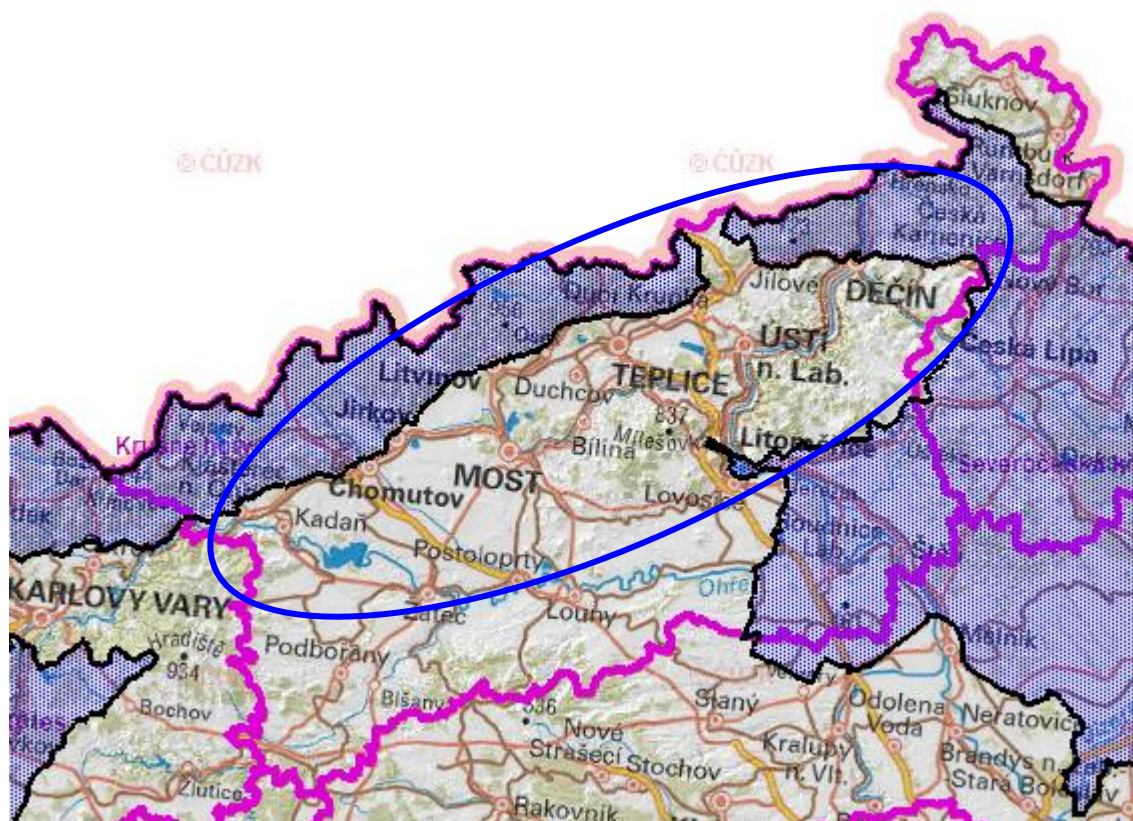
V rámci monitoringu koupacích vod bylo na území ÚChA sledováno 13 oblastí ke koupání. V rybníku Chabařovice byla v roce 2020 zjištěna voda nebezpečná pro koupání z důvodu masivního přemnožení sinic, a proto zde byl vydán zákaz koupání. Voda nevhodná ke koupání byla zjištěna ve VN Nechranice (kemp u hráze). Zhoršená jakost vody byla zjištěna na dvou lokalitách. V ostatních sledovaných oblastech se po celý rok udržela voda vhodná ke koupání bez výhrad nebo se zhoršenými smyslově postižitelnými vlastnostmi (CENIA, 2021; Geoportál, 2022).

Dle predikcí změn klimatu však bude vzhledem ke sníženým průtokům a vyšším teplotám ve vodních tocích zejména v letním období docházet ke zhoršování kvality povrchových vod, což se může odrazit i na zhoršené kvalitě podzemních vod, přičemž zcela zásadní je dopad na vodní ekosystémy tekoucích vod.

2.1.3.4 Chráněné oblasti přirozené akumulace vod

Oblasti, které pro své přírodní podmínky tvoří významnou přirozenou akumulaci vod, vyhlašuje vláda nařízením za chráněné oblasti přirozené akumulace vod (CHOPAV). V chráněných oblastech přirozené akumulace vod se v rozsahu stanoveném nařízením vlády limituje řada aktivit.

Na území ÚChA se nachází CHOPAV Krušné hory a CHOPAV Severočeská křída.

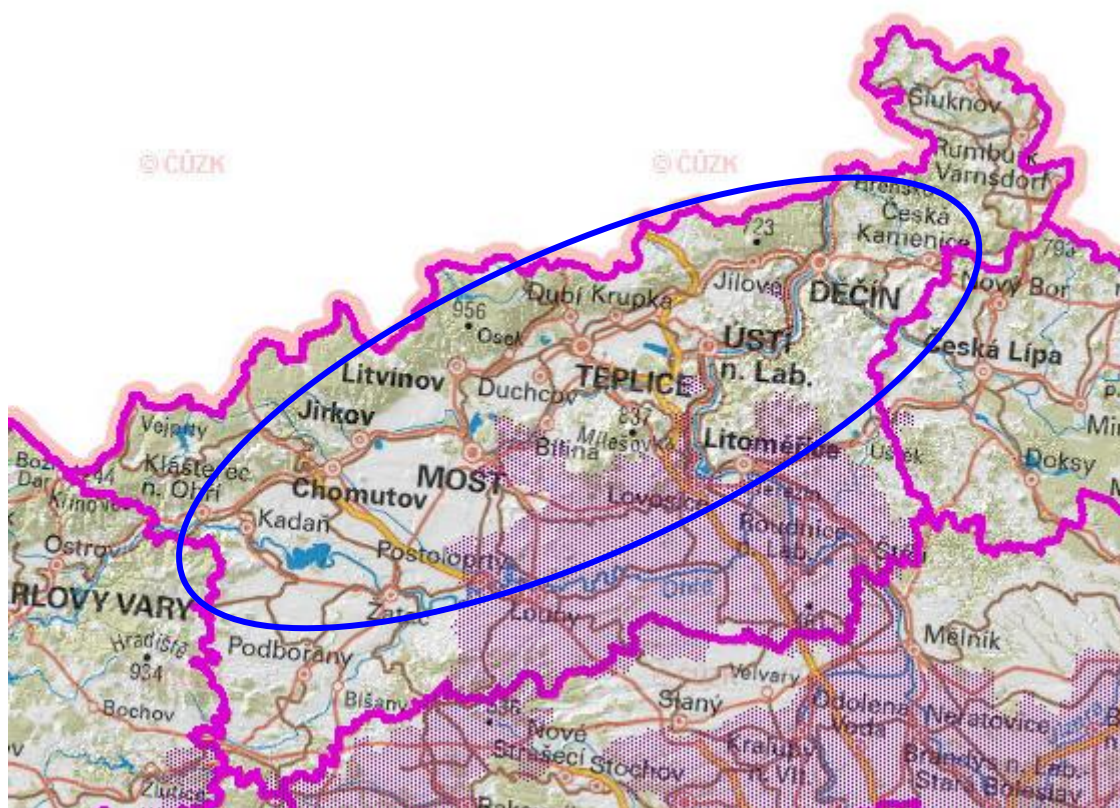
Obrázek 5 CHOPAV Krušné hory (severozápad) a CHOPAV Severočeská křída (severovýchod) v ÚČA (modře) (Geoportál, 2022)

2.1.3.5 Zranitelné a citlivé oblasti

Zranitelné oblasti jsou území, kde se vyskytují

- a) povrchové nebo podzemní vody, zejména využívané nebo určené jako zdroje pitné vody, v nichž koncentrace dusičnanů přesahuje hodnotu 50 mg/l nebo mohou této hodnoty dosáhnout, nebo
- b) povrchové vody, u nichž v důsledku vysoké koncentrace dusičnanů ze zemědělských zdrojů dochází nebo může dojít k nežádoucímu zhoršení jakosti vody.

Seznam zranitelných oblastí na území ČR je uveden v příloze 1 Nařízení vlády č. 262/2012 Sb. Zájmové území je součástí zranitelné oblasti, zejm. jihovýchodní část řešeného území, mezi Mostem a Litoměřicemi (Geoportál, 2022).

Obrázek 6 Zranitelné oblasti vod v ÚChA (modře) (Geoportál, 2022)

Citlivé oblasti jsou vodní útvary povrchových vod,

- a) v nichž dochází nebo v blízké budoucnosti může dojít v důsledku vysoké koncentrace živin k nežádoucímu stavu jakosti vod,
- b) které jsou využívány nebo se předpokládá jejich využití jako zdroje pitné vody, v níž koncentrace dusičnanů přesahuje hodnotu 50 mg/l, nebo
- c) u nichž je z hlediska zájmů chráněných tímto zákonem nutný vyšší stupeň čištění odpadních vod,

přičemž podle § 15 odst. 1 nařízením vlády č. 401/2015 Sb. jsou všechny povrchové vody na území České republiky vymezeny jako citlivé oblasti.

2.1.3.6 Povodňová ochrana a sucho

Významným limitem území, který je nutné při rozvoji a využití území respektovat, jsou záplavová území. Záplavová území jsou stanovena prakticky u všech vodohospodářsky významných toků. Rozsáhlejší záplavová území se nacházejí především podél Labe a Ohře, u ostatních toků se jedná spíše o dílčí plochy lokálního rozsahu. Z hlediska správních obvodů ORP zaujímá záplavové území stoleté vody největší plochu v SO ORP Litoměřice a Louny. V době zvýšených průtoků je ohrožena především zástavba nacházející se v bezprostřední blízkosti vodních toků. Zástavba je ohrožena především při průtoku Q_{100} . Zastavitelné plochy je proto potřeba vymezovat s ohledem na zátopové a záplavové území.

Území Ústeckého kraje, a to zejména jeho pánevní část, je v rámci České republiky prostorem, kde došlo k nejmasivnějším antropogenním zásahům do přirozeného vodního režimu původní krajiny. Trasy celé řady vodních toků byly změněny v rámci ochrany povrchových lomů, rozsáhlé průmyslové areály lokalizované ve vodohospodářsky pasivních oblastech si vyžádaly převody vody mezi povodími.

Postupná stabilizace vodního režimu vedoucí k dosažení vyváženého rovnovážného stavu bude probíhat zároveň s rekultivacemi zbytkových jam po mnoho následujících desetiletí.

Aktivní zóna záplavového území je v největší míře vymezena ve stejných správních obvodech. Jde o části zastavěných území obcí a území určených k zástavbě podle územních plánů, které při povodni odvádí rozhodující část celkového průtoku, čímž je tak bezprostředně ohrožen život, zdraví a majetek lidí. Povodňový plán Ústeckého kraje uvádí jako úseky vodních toků ohrožující zastavěná území úseky dolního toku Labe, středního toku Ohře, dolního toku Ohře, toku Bíliny, Ploučnice a Kamenice.

Na zlepšení situace jsou budována protipovodňová opatření (PPO), vymezená v jednotlivých plánech povodí. Opatření většinou sestávají z kombinace úpravy břehů, protipovodňových zdí a hrází a případně mobilních hrazení (ÚAP, 2021).

Povodňová problematika rovněž souvisí s problematikou změn klimatu. Do budoucna se v této souvislosti předpokládá nárůst četnosti výskytu a intenzity extrémních meteorologických jevů, mezi které patří nejen povodně, ale také delší období sucha a nárůst teploty. Problém v poslední době představují také přívalové (bleskové) povodně, kdy zejména na malých vodních tocích dochází během velmi krátké doby (desítek minut až několika hodin) k prudkému vzestupu hladiny a jejímu následnému rychlému poklesu. Nejčastější příčinou vzniku takovýchto povodní jsou intenzivní přívalové srážky spojené s výskytem silných bouřek v letním období. Přívalovým povodním často předchází plošný odtok vody po svazích (POVIS, 2018). Za účelem včasného varování obyvatel a poskytnutí jim času pro přípravu potřebných protipovodňových opatření jsou na těchto drobných tocích umísťovány ultrazvukové a radarové sondy s průběžným monitorováním vodního stavu a případně průtoku (ÚAP, 2021). Bude tedy nutné věnovat pozornost adaptaci na změnu klimatu a z ní vyplývajících jevů, např. prostřednictvím úpravy vodního režimu v krajině, kdy je doporučováno jak zvyšování retence vody v krajině, tak umožnění rozlivu povodňových vod. Také ve městech je nezbytné reagovat na potenciální změny, zejména na zvyšující se teploty v rámci tepelných ostrovů měst.

Přirozená retenční schopnost krajiny je na řadě míst antropogenní činností narušována, dokonce až znemožněna. Stavební úpravy koryt a zásahy do niv řek (zejména zastavěním) mají v případě povodní velmi negativní důsledky. Řada měst a obcí přistoupila k různým protipovodňovým ochranám v menších či větších měřítcích, zatím však nejsou dostatečně uplatňována „měkká“ protipovodňová opatření zaměřená na zvyšování retenční schopnosti krajiny, a to nejen v případě samotných koryt vodních toků, ale zejména zemědělským a dalším hospodařením ve volné i urbanizované krajině.

Mezi environmentální rizika v oblasti hospodaření s vodou patří také riziko meteorologického a hydrologického sucha a ve vazbě na to také zemědělského a socioekonomického sucha. Značná část území ÚChA (především Chomutovsko, část Žatecka, Lounska a Litoměřicka spadající v rámci aglomerace obecně do oblasti na středním a dolním toku Ohře a středního Polabí) se vyznačuje dlouhodobě výrazně podprůměrnými srážkovými úhrny ve srovnání s jinými částmi Česka. Příčinou je geografická poloha ve srážkovém stínu Krušných hor. Zdejší krajina je vůči suchu silně náchylná. Spíše kratší epizody sucha v důsledku globální klimatické změny pak hrozí většině zbývajících území ÚChA majících charakter pahorkatin a vrchovin. Nadprůměrné srážkové úhrny jsou zaznamenávány pouze na návětrné straně Krušných hor, které do území ÚChA zasahují pouze nevelkými částmi horských obcí. Území ÚChA tedy vykazuje zřetelnou potřebu eliminace rizika sucha jak v podobě opatření ve volné krajině zpomalujících odtok a výpar vody z krajiny, tak hospodařením s vodou v rámci sídel (SPF group s.r.o., 2021).

2.1.3.7 Předpokládaný vývoj v oblasti voda vodního hospodářství bez provedení koncepce

Celkové trendy se v důsledku neprovedení koncepce nezmění. Koncepce vytváří předpoklady pro některé pozitivní vlivy na vodní prostředí. Naplnění dílčích cílů koncepce přispěje k udržení a zvýšení kvality přírodních zdrojů na území aglomerace, především krajinné zeleně a zdrojů podzemních i povrchových vod a dále přispěje k ochraně biodiverzity. Současně předpokládá lepší retenci vody

v krajině. Pokud by koncepce nebyla provedena, nerealizovaly by se na ni navazující projekty podporující retenci vodu v krajině a prevenci před suchem.

2.1.4 Využití území

2.1.4.1 Zemědělský půdní fond

Využití území podle jednotlivých ploch je vztaženo na ORP, která jsou zahrnuta v ÚChA. V roce 2020 zde převažovala nezemědělská půda, která tvořila přibližně 175 tis. ha, což odpovídá cca 62 % rozlohy území s největším zastoupením lesních pozemků 112 tis. ha (cca 40 %). Ostatní plochy tvořily 51 tis. ha (cca 18 %) území, což je v rámci ČR nadprůměrný podíl způsobený průmyslovým zaměřením kraje a povrchovou těžbou hnědého uhlí. Vodní plochy pokrývaly přibližně 6 tis. ha (cca 2 %) plochy kraje a zastavěné plochy a nádvoří tvoří necelých 5 tis. ha (cca 2 %).

Oproti tomu zemědělská půda tvořila 107 tis. ha, tj. cca 38 % z celkové rozlohy území. Zemědělské plochy jsou procentuálně nejvýznamnější v oblasti Poohří a středního Polabí (zasahující do ÚChA jen okrajově na Litoměřicku, Lounsku a Žatecku). Největší rozlohu tvořila orná půda na ploše 50 tis. ha (cca 18 % z celkové rozlohy). Trvalý travní porost zaujímal plochu 49 tis. ha (cca 17 %), zahrady 4 tis. ha (necelé 2 %) a ovocné sady 2 tis. ha (necelé 1 %) (CENIA, 2021; ČSÚ, 2022; SPF group s.r.o., 2021).

Využití zemědělských ploch je spjaté s příznivými podmínkami pro zemědělství. V oblastech, kde podmínky pro zemědělství příznivé nejsou, převládají spíše trvalé travní porosty (např. ORP Ústí nad Labem, ORP Děčín, ORP Kadaň). Vývoj jednotlivých složek zemědělské půdy v posledních 20 letech je v Ústeckém kraji (platí i o území ÚChA) charakteristický pozvolným úbytkem ploch orné půdy ve prospěch ploch trvalých travních porostů.

Problémem na celokrajské úrovni, a pro urbanizované území ÚChA zvláště, je v současnosti úbytek ploch, přesněji zábor zemědělských ploch pro antropogenní činnost. Zpravidla jde o rozšiřování intravilánů měst a obcí směrem do okolní krajiny (rezidenční a komerční suburbanizace), zvětšování zpevněných ploch na úkor ploch volné krajiny (zemědělské plochy, louky atp.). Charakteristické je využití těchto nově „zabraných“ ploch pro výstavbu výrobních či logistických areálů nebo pro rezidenční zástavbu. Ochranou ZPF bývají platby za zábor zemědělské půdy, které ale zatím nejsou účinným nástrojem regulace výstavby ZPF, a to i včetně půd nejvyšší třídy ochrany. U zemědělské půdy (zejména orná půda) došlo během posledních let ke snížení výměry ploch, naopak lesní plochy zaznamenaly navýšení. Zastavěné plochy se rovněž postupně rozrostly, a to především v první dekádě 21. století.

Důsledkem suburbanizace, resp. zastavování volné krajiny, dochází k postupné destrukci krajinných funkcí a k negativním vlivům, jako je např. degradace půdní struktury, která je způsobena pojezdy těžké techniky a nedostatkem organické hmoty. Z takto zhutnělé půdy mizí biota (edafon), půda ztrácí schopnost zadržovat vodu, což je v kontextu probíhající klimatické změny fatální. Jedná se totiž o oblast epizodně ohrožovanou suchem. Sucho představuje riziko snížení stávajícího produkčního potenciálu v budoucnu a zvýšení nároků na adaptaci zemědělského hospodaření (např. výběr plodin a odrůd, hospodaření s vláhou v půdě volbou operací). Jednou z charakteristik zemědělského hospodaření je i velikost zemědělské půdy, resp. velikost jednotlivých půdních bloků. Stávajícím problémem je množství nepřiměřeně velkých půdních bloků.

Zemědělská půda kraje je ohrožena zejména vodní erozí, dalším problémem je rovněž zatížení půd průmyslovými hnojivy, které jsou důvodem zhoršení fyzikálních, chemických a biologických vlastností půdy a jsou rizikem pro kvalitu podpovrchových a povrchových vod.

Významným, byť přechodným důvodem záboru půd je těžba hnědého uhlí. V zájmovém území se jedná o velmi rozsáhlé oblasti, zejména na Mostecku, Chomutovsku a Teplicku. Zábor půd pro těžbu hnědého uhlí v posledních letech z důvodu rekultivací postupně klesal, devastovaná území jsou rekultivací

postupně přeměňována zejména na zemědělské, lesní a vodní plochy (zbytkové jámy) (SPF group s.r.o., 2021).

Ekologické zemědělství

Ústecký kraj patří mezi kraje s nadprůměrným podílem ekologicky obhospodařované půdy na zemědělské půdě kraje evidované v LPIS (v roce 2020 činil jejich podíl 21,3 %). Většinu ekologicky obhospodařované půdy kraje tvoří trvalé travní porosty, které se využívají pro pastvu skotu a ovcí. Zastoupení v ekologickém zemědělství kraje má také ovocnářství, a to zejména na Litoměřicku.

V roce 2020 se v kraji nacházelo 304 ekofarem z celkového počtu 4 665 ekofarem v ČR. Co se týče výrobců biopotravin, v roce 2019 mělo v Ústeckém kraji evidováno sídlo pouze 28 výrobců biopotravin z celkového počtu 865 výrobců v ČR, což je spolu s Karlovarským krajem nejméně v ČR (CENIA, 2021).

2.1.4.1 Lesy

Lesy tvoří poměrně velkou část ÚChA, tedy cca 40 % především v horských a podhorských oblastech (zejm. v ORP Litvínov, ORP Děčín, ORP Teplice, ORP Chomutov). Obce s vyšším zalesněním a tím i vyššími hodnotami koeficientu se nachází v severozápadní části aglomerace (ČSÚ, 2022).

Velkou část lesů tvoří smíšené porosty. Jehličnaté stromy jsou v současné době poškozovány suchem, kůrovcem a dalšími chorobami. Jsou náchylnější k vysokým teplotám. Žádoucí je proto postupná přeměna jejich druhové skladby k přírodě bližšímu složení (ÚHÚL, 2022).

Lesy plní kromě hospodářské celou řadu dalších funkcí. Významná je rekreační, neboť lesy slouží celému spektru návštěvníků, od cyklistů, přes pěší nebo v zimě pro běžecké lyžování. Významná je také funkce retenční, kdy lesy jsou velkým rezervoárem vody. Potenciál je v jejím dalším zadržování pomocí tůň nebo drobných vodních ploch.

Mimo lesní porosty je v řešeném území vysoce zastoupena strukturní zeleň, která v okrajových částech zastavěného území přechází až do obytného prostředí města, propojuje městskou část s přírodním prostředím v krajině. Důležitým krajinným prvkem je doprovodná zeleň podél vodotečí, místních a polních komunikací. Městská zeleň je nenahraditelnou biologickou složkou životního prostředí pro městské obyvatele, chrání je před faktory poškozující životní prostředí - hluk, prach, zachycuje znečištění ovzduší.

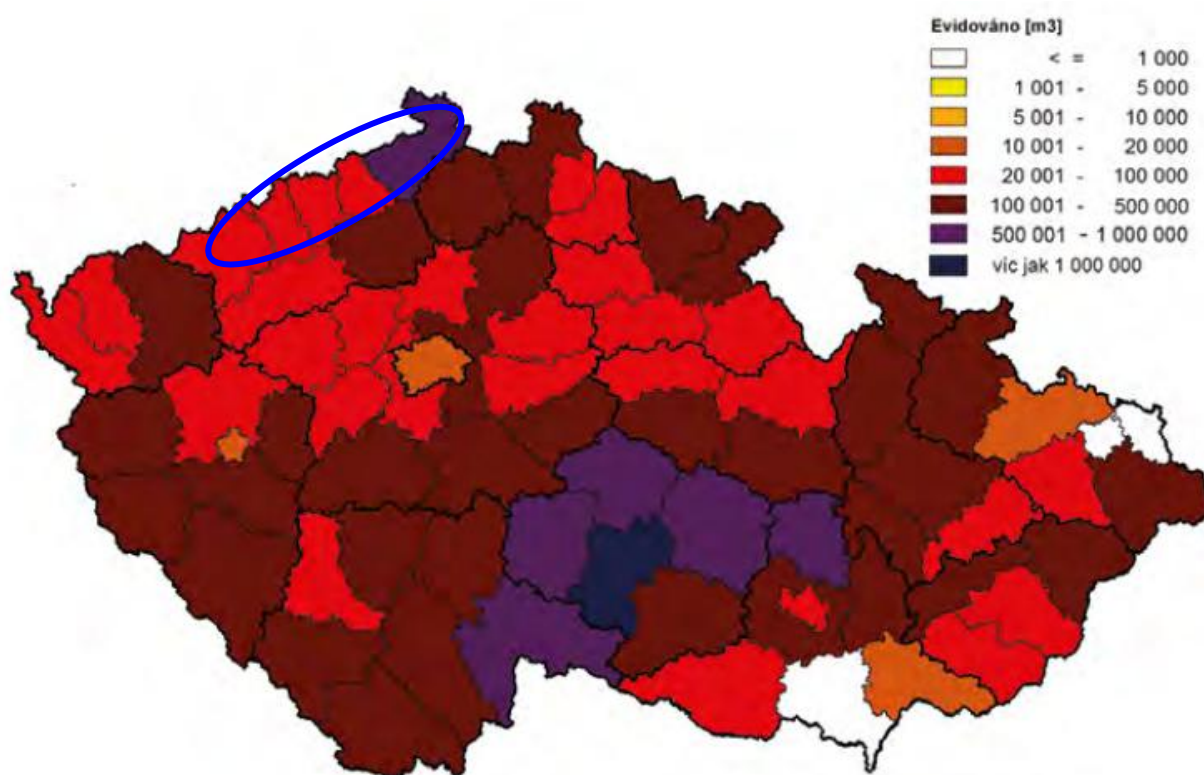
Obecně lze říct, že na území aglomerace, ale i celého Ústeckého kraje, dochází k mírnému poklesu podílu zemědělské půdy ve prospěch půdy nezemědělské, zejména pak lesů. Specifickým jevem je zalesňování zemědělské půdy po ukončení zemědělské produkce. Procesem zalesňování však často mizí dochované drobné louky a cenná přírodě blízká stanoviště vyskytující se v současné krajině pouze ve fragmentech.

V případě například Podkrušnohorské pánve souvisí vysoké zastoupení náhradních a přípravných dřevin na rekultivovaných výsypkách se značně redukovanou věkovou skladbou, kdy převažují porosty do 40 let. Zároveň jde o nejsušší přírodní lesní oblast v ČR kvůli srážkovému stínu Krušných hor (týká se také Rakovnicko-kladenské pahorkatiny) (ÚAP, 2021).

V minulosti, před realizací odsiřovacích a denitrifikačních zařízení v energetických zdrojích, způsobila vysoká imisní zátěž intenzivnější poškození porostu (hlavně smrku ztepilého) a následně vysoký podíl porostu náhradních a přípravných dřevin (ÚAP, 2021).

Stejně jako v ostatních částech České republiky dochází v aglomeraci k degradaci smrkových porostů. Jedná se o dlouhodobější problém, který je způsoben kombinací více faktorů – nepříznivé klimatické podmínky (sucho, méně srážek, polomy), napadení škůdci (kůrovec a václavka), menší odolnost lesa v důsledku založení porostů v nevhodném prostředí (nepůvodnost smrku, výsadba na nevhodných stanovištích), nevhodné způsoby hospodaření v lesích v minulosti, které nezohledňovaly přirozenou

skladbu lesa, a také pomalé reakce vlastníků/správce/nájemců/pachtýřů lesů na calamitní situace způsobené společensko-politickými změnami na konci osmdesátých let a v devadesátých letech 20. století. Poslední roky byly roky s extrémně suchým létem, které pozitivně ovlivnilo populace kůrovce, a to v takové míře, že došlo k jeho plošnému přemnožení. Problém odumírání smrkových porostů je problémem celého území České republiky, který se projevuje i v Ústecko-chomutovské aglomeraci (viz mapa níže), nicméně uvedený dynamický jev je významný. Kromě zmíněného vlivu na ekonomickou a hospodářskou situaci (dřevozpracující průmysl, stavebnictví) mohou mít tyto změny vliv také na zdraví a pohodu obyvatel kraje, kdy absence lesa a vzrostlé zeleně působí negativně na psychiku člověka. Ovlivněna může být také oblast cestovního ruchu, protože návštěvníci se na území aglomerace vydávají také kvůli jeho přírodním krásám.

Obrázek 7 Evidovaný objem smrkového kůrovcového dříví v Česku se zaznačením ÚChA (modře) v roce 2020 (VÚHLM, 2021)

Při následné obnově lesů se předpokládá, že obnova lesa nebude moci být zvládnuta přímým zakládáním hospodářsky (funkčně) plnohodnotnými dřevinami. V úvahu tak přichází časově rozložená obnova s pomocí přechodných porostů pionýrských dřevin, jako jsou břízy a osiky (Silvarium, 2019). Problémem při obnově lesů však mohou být, kromě již narušených půd vodní erozí a nedostatku zejména bazických prvků v půdě důležitých pro růst stromů v důsledku kumulované depozice imisí v lesních půdách v průběhu minulých let, také vysoké stavy spárkaté zvěře, včetně nepůvodních druhů (např. daněk, muflon, jelen sika), které okusují semenáčky a brání tak založení lesa nového.

2.1.4.2 Předpokládaný vývoj v oblasti využití území bez provedení koncepce

Celkové trendy se v důsledku neprovedení koncepce nezmění. V důsledku neprovedení navrhované koncepce by v případě nové výstavby (např. v oblasti dopravní infrastruktury - pokud by měla být realizována na ZPF či PUPFL) nedošlo k potenciálnímu negativnímu vlivu na zemědělský nebo lesní půdní

fond způsobeném jeho zábory. Rovněž se však předpokládají pozitivní vlivy zejména v důsledku realizace modrozelené infrastruktury (například zvýšení retence povrchů, nižší riziko eroze apod.).

2.1.5 Staré ekologické zátěže

Za starou ekologickou zátěž (SEZ) je považována lokalita, kde se vyskytuje závažné riziko kontaminace podzemních vod, povrchových vod nebo horninového prostředí způsobené lidskou činností. Tato možná kontaminace ohrožuje zdraví člověka nebo složky životního prostředí a její původce již neexistuje nebo není znám.

Situace v aglomeraci se dá odvodit z území jednotlivých ORP, na jejichž území se aglomerace nachází. V Systému evidence kontaminovaných míst (SEKM 3) je v ORP potvrzena kontaminace u 1 775 lokalit (schválených lokalit). Mnoho z těchto lokalit se nachází zejména v okolí Ústí nad Labem, Chomutova, Mostu, Děčína, Litvínova, Teplic a dalších. Dále se zde vyskytují neprověřené kontaminované lokality, tedy tento počet kontaminovaných míst nemusí být úplný.

V následující tabulce je uvedeno pět nejrizikovějších lokalit (kategorie priority A3 – sanace je naléhavá), které se nachází na území aglomerace.

Tabulka 3 Staré ekologické zátěže s největší rizikovostí na území Ústecko-chomutovské aglomerace s nutností bezodkladného nápravného opatření – kategorie A3 (SEKM3, 2022)

Kategorie priority	Název lokality	Obec, k.ú.	Původ kontaminace	Kontaminace a rizika
A3	Litvínov, obalovna	Horní Litvínov	chemický průmysl (léčiva, gumárenství, plasty, umělá vlákna...)	k. půdy a podzemních vod
A3	GLAVERBEL Czech a.s.	Teplice – Řetenice	sklářství, keramika, cihelny, zpracování minerálních nekovových hmot	k. půdy a podzemních vod, r. kontaminace ochranného pásma přírodního léčivého zdroje
A3	GLAVERBEL Czech a.s.	Dubí – Pozorka	sklářství, keramika, cihelny, zpracování minerálních nekovových hmot	k. půdy a podzemních vod, r. kontaminace ochranného pásma přírodního léčivého zdroje, ochranných lesů zvláštního určení, zemědělské půdy a ÚSES
A3	GLAVERBEL Czech a.s.	Chotějovice	sklářství, keramika, cihelny, zpracování minerálních nekovových hmot	k. půdy a podzemních vod, r. kontaminace ochranného pásma přírodního léčivého zdroje a ÚSES
A3	UNIPETROL a.s. Skládky K1-K4	Růžodol	chemický průmysl (léčiva, gumárenství, plasty, umělá vlákna...)	k. půdy a podzemních vod, r. kontaminace ÚSES a lokalit soustavy Natura 2000

Jako brownfield je označována nemovitost (pozemek, objekt, areál), která je nedostatečně využívaná, zanedbaná a může být i kontaminovaná. Brownfieldy jsou často lokalizovány v intravilánech sídel a způsobují ekologickou, urbanistickou a sociální degradaci území, představují bariéru rozvoje podnikání a občanské vybavenosti a koncentrují se v nich sociálně patologické jevy. Vzniká jako pozůstatek průmyslové, zemědělské, rezidenční, vojenské či jiné aktivity. Brownfield nelze efektivně využívat, aniž by proběhl proces jeho regenerace.

V ÚChA existuje mnoho nevyužitých ploch. Města ale vlastní pouze zanedbatelné množství těchto areálů a mají velice malý vliv na vlastníky areálů. Dle databáze CzechInvestu (2022) je na území ÚChA 17 významných lokalit typu brownfields.

2.1.5.1 Předpokládaný vývoj v oblasti ekologické zátěže bez provedení koncepce

Předkládaná koncepce se zabývá sanací ekologických zátěží a revitalizací brownfieldů. Pokud by tedy koncepce nebyla realizována, neprojevily by se pozitivní vlivy v oblastech, na které se koncepce zaměřuje (zejm. omezení výstavby na zelené louce).

2.1.6 Příroda a krajina

Obecná ochrana přírody a krajiny představuje ochranu krajiny, rozmanitosti druhů, přírodních hodnot a estetických kvalit přírody, ale také ochranu a šetrné využívání přírodních zdrojů. Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny rozlišuje:

- obecná ochrana krajiny (ÚSES, VKP, krajinný ráz, přírodní park a přechodně chráněné plochy)
- obecná ochrana druhů – veškeré druhy rostlin a živočichů včetně jejich stanovišť jsou chráněny před ničením, poškozováním, sběrem či odchytom. Důležitým nástrojem je ochrana volně žijících ptáků, ochrana dřevin rostoucích mimo les a péče o handicapované živočichy a úprava činnosti záchranných stanic.
- obecná ochrana neživé části přírody a krajiny (ochrana jeskyní, přírodních jevů na povrchu, které s jeskyněmi souvisejí a paleontologických nálezů a minerálů).
- zvláštní ochranu vybraných, vzácných nebo vědecky a kulturně významných druhů rostlin a živočichů (druhy kriticky ohrožené, silně ohrožené a ohrožené)

V rámci obecné ochrany přírody a krajiny je věnována pozornost také problematice nepůvodních, invazních druhů rostlin a živočichů.

Na území aglomerace se nachází síť územního systému ekologické stability (ÚSES). Zákon je definuje jako vzájemně propojené soubory přirozených i pozměněných, avšak přírodě blízkých ekosystémů, které udržují přírodní rovnováhu. Utváření a ochrana územního systému ekologické stability jsou veřejným zájmem, na kterém se podílejí vlastníci pozemků, obce, kraj i stát. ÚSES je vymezován ve třech úrovních. Nadregionální ÚSES vymezuje a hodnotí Ministerstvo životního prostředí ČR, regionální ÚSES ve svém správním obvodu (mimo CHKO a NP a jejich ochranná pásma) vymezují a hodnotí krajské úřady, lokální ÚSES je v kompetenci obcí s rozšířenou působností.

Aktuální podoba ÚSES na území Ústeckého kraje byla stanovena v Zásadách územního rozvoje Ústeckého kraje. Vymezeno je 13 nadregionálních biocenter, 192 regionálních biocenter, 28 nadregionálních biokoridorů a 112 regionálních biokoridorů. Prvky místní úrovně jsou rozmístěny po celém zájmovém území. V současné době je ÚSES na zájmovém území ve všech svých úrovních částečně nefunkční. Největší problémy, které způsobují nefunkčnost ÚSES, vytvářejí antropické bariéry (zástavba, silniční sítě, velké území s velmi nízkou ekologickou stabilitou – území je z hlediska ÚSES velmi špatně propustné). Tato problematika souvisí s přístupem vlastníků pozemků.

Na zájmovém území se nachází čtyři nadregionální biocentra a protíná je 11 nadregionálních biokoridorů. Prvky regionální a místní úrovně jsou rozmístěny po celém zájmovém území (MapoMat, 2022; ZÚR, 2020).

Nachází se zde také významné krajinné prvky, jimiž jsou ze zákona lesy, rašeliniště, vodní toky, rybníky, jezera, údolní nivy. Dále jsou jimi jiné části krajiny, které zaregistruje podle § 6 zákona č.114/1992 Sb. orgán ochrany přírody jako významný krajinný prvek, zejména mokřady, stepní trávníky, remízy, meze, trvalé travní plochy, naleziště nerostů a zkamenělin, umělé i přirozené skalní útvary, výchozy a odkryvy. Mohou jimi být i cenné plochy porostů sídelních útvarů včetně historických zahrad a parků.

V zájmovém území je také evidováno kolem 400 památných stromů a stromořadí, z toho 15 jich je umístěno na území statutárního města Ústí nad Labem. Vyskytují se zde také čtyři přírodní parky (Loučenská hornatina, Bezručovo údolí, Údolí Prunéřovského potoka a Východní Krušné hory) (ÚSOP, 2022).

Krajina aglomerace, stejně jako ostatní krajiny České republiky, je ohrožována řadou antropogenních činností. Tyto činnosti ovlivňují kvalitu i charakter přírodního a krajinného prostředí. Většinu těchto vlivů lze považovat za „globální“ ohrožující většinu krajín ČR. Jedná se zejména o zábor PUPFL a ZPF vlivem zastavování těchto ploch, odstraňování rozptýlené zeleně, vznik nových charakterově odlišných dominant, vznik nových suburbánních zón, intenzifikace rekreace a cestovního ruchu, unifikace krajiny (intenzivní rozvoj dopravní a technické infrastruktury, průmyslových zón, logistických center ve volné krajině), prohlubování procesu fragmentace krajiny a snižování její prostupnosti z důvodu zahušťování sítě staveb a dopravní infrastruktury.

Krajina Ústeckého kraje je velmi rozmanitá, s výraznými kontrasty. Je to dáno pestrými přírodními podmínkami (geologické složení, geomorfologické tvary, půdy, podnebí) i složitým historickým vývojem, zejména ve 20. století. Přesto, že značná část území Ústeckého kraje je silně narušena až přeměněna antropogenní činností, vyznačuje se kraj i množstvím oblastí s vysokou hodnotou krajinného rázu. Na prvním místě se jedná o velkoplošně chráněná území - národní park, chráněné krajinné oblasti a přírodní parky.

Naopak celá oblast Mostecké pánve je územím se značně narušeným krajinným rázem, kde zanikla většina přirozených přírodních, historických a kulturních prvků a struktur. Negativní jevy jsou způsobeny zejména s intenzivní povrchovou těžbou hnědého uhlí spojenou s rozvojem navazující infrastruktury, energetiky a průmyslové výroby. Kromě změn reliéfu, přeměny krajiny a zásahů do systému osídlení jde i o změnu hydrologických poměrů v krajině, narušení ekosystémů vysokým znečištěním ad. Pozitivními prvky je postupné zlepšování kvality životního prostředí a rekultivace významného množství výsypek.

Současným největším problémem krajiny je ještě stále rozvoj zástavby „na zelené louce“ (greenfields) pro účely komerčních center, logistických či průmyslových areálů, v některých případech i zón bydlení (suburbanizace) a fotovoltaických elektráren. Výstavba je realizována ve volné krajině či na okraji sídel, dochází k nežádoucímu stírání rozdílu mezi městem a volnou krajinou, snižuje se prostupnost krajiny, ničí se krajinný ráz území. Problémem je také vzrůstající tlak na otvírku těžby nerostných surovin v rizikových lokalitách (např. šterkopísek, kaolín) a těžbu hnědého uhlí za územně ekologickými limity.

Vysokým koeficientem ekologické stability (KES) a tedy přírodní a přírodě blízkou krajinou disponuje především severovýchodní část kraje (oblasti NP České Švýcarsko, CHKO Labské pískovce, CHKO Lužické hory, severní část CHKO České středohoří) a oblast Krušných hor. Naopak územím nadprůměrně využívaná se nacházejí zejména v oblasti Mostecké pánve a v oblastech s vysokým podílem orné půdy (především Poohří) (ÚAP, 2021).

Základním požadavkem obecné ochrany přírody je zachování a umožnění migrační prostupnosti krajiny. Migrační prostupnost území je významným tématem, kterému je v posledních letech věnována intenzivní pozornost, především díky činnosti Agentury ochrany přírody a krajiny České republiky.

V rámci celé ČR jsou vymezena migračně významná území (MVU) a dálkové migrační koridory (DMK), tedy území, která jsou klíčová pro migraci živočichů, především velkých savců.

Krajina je poznamenána nevhodnou antropogenní činností. Území stále patří mezi intenzivně využívané oblasti s oslabenými autoregulačními pochody v ekosystémech a mezi oblasti nejohroženějších vodní a větrnou erozí půd. Celkově je snížena biodiverzita a tím i ekologická stabilita krajiny. Dochází k vysoké fragmentaci krajiny především výstavbou liniových staveb a jsou narušovány původní ekosystémy. Velkým problémem je suburbanizace a s tím související vysoký podíl znehodnocené kvalitní zemědělské a lesní půdy především za účelem výstavby.

Významným prvkem ovlivňujícím migrační prostupnost území pro volně žijící živočichy jsou tedy liniové stavby (dopravní infrastruktura) a rozšiřování sídelní a průmyslové infrastruktury do volné krajiny. To má za následek přerušování migračních tras a celkové snížení prostupnosti krajiny.

Za druhy nejvíce citlivé na fragmentaci krajiny jsou považovány druhy velkých savců. Migrační prostupnost území však není významná jen pro uvedené druhy, ale pro široké spektrum dalších živočichů. Migračně významná území (území nezbytná pro zajištění existence populací cílových druhů velkých savců, například lesy) jsou spojena dálkovými migračními koridory (pravděpodobná místa, kde se mohou velcí savci v území pohybovat), které by měly být průchodné v celé délce. Na území aglomerace se však vyskytují kritická a problémová místa, která znemožňují, anebo ztěžují průchodnost, a představují tak migrační bariéry. Jsou to především místa koridorů, které křížují větší i menší silniční tahy (například u Velkého Chvojna, Těchlovic, Benešova nad Ploučnicí) (AOPK ČR, 2022; MapoMat, 2022).

V České republice existuje od roku 1997 Národní síť stanic pro handicapované živočichy, která sdružuje subjekty pečující o zraněné a nemocné volně žijící živočichy. Jejich cílem je zajistit pomoc těmto živočichům a umožnit jejich plnohodnotný návrat do přírody. V případě, že je zranění vážné a neumožňuje zvířeti plnohodnotný návrat do volné přírody, je ponecháno trvale ve stanicí.

V aglomeraci působí 2 záchrané stanice pro handicapované živočichy, a to Podkrušnohorský zoopark Chomutov, p.o. a Dolní Týnec u Litoměřic - ČSOP ZO 37/11 Falco. Obě tyto záchrané stanice jsou členy Národní sítě záchraných stanic, kterou koordinuje Český svaz ochránců přírody (ČSOP) (MŽP, 2022b; ZS, 2022).

Specifickou problematikou v obecné ochraně rostlin a živočichů je problematika invazních druhů, tedy těch druhů, jejichž introdukce a/nebo šíření ohrožuje biologickou diverzitu. Negativním působením nepůvodních druhů je pronikání do „přirozených“ společenstev a potlačování původních druhů. Následně dochází k rozvrácení společenstva a často tento proces končí vznikem silně pozměněných (v extrémních případech monocenózních) společenstev, která jsou výrazně druhově ochuzena. Dalším negativem jsou zdravotní rizika některých invazních rostlin, které mohou obsahovat jedovaté, nebo fototoxické látky, případně silné alergenů.

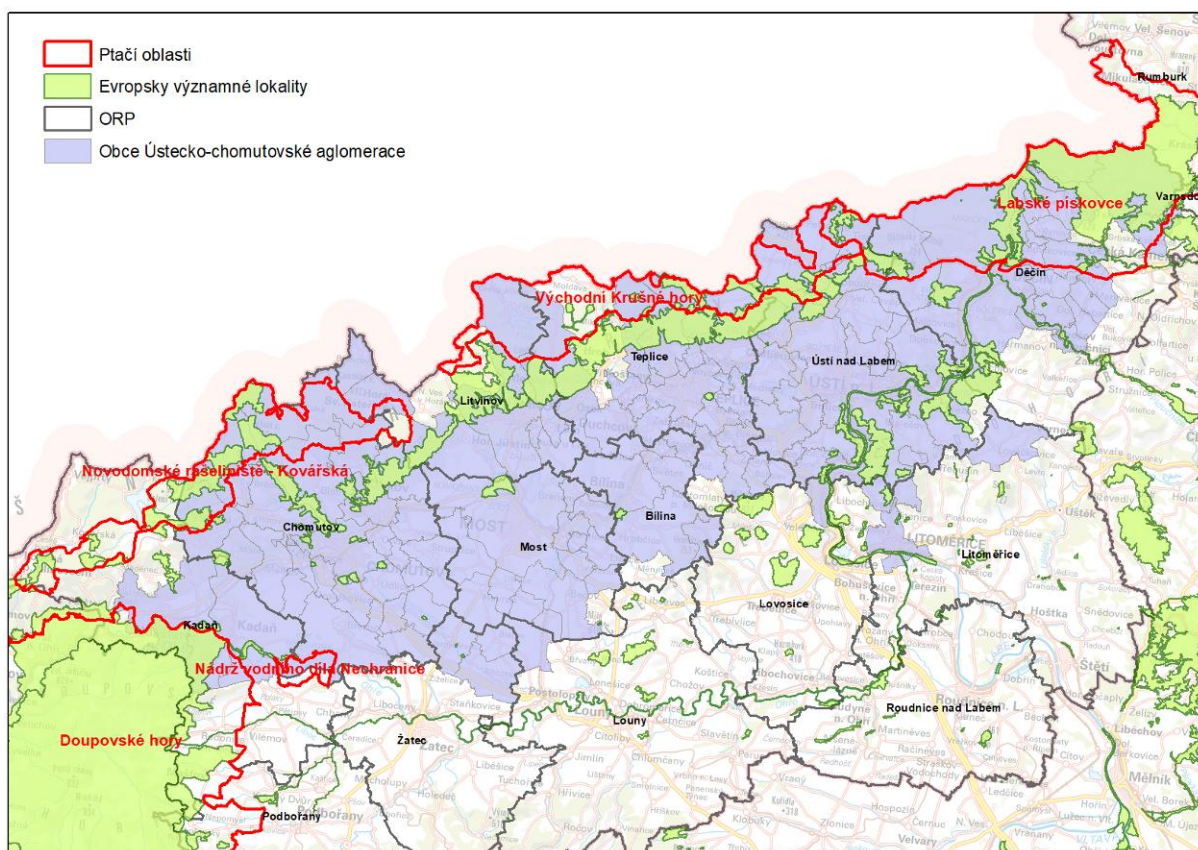
Mezi nejproblematictější invazní druhy se na území Ústeckého kraje řadí např. bolševník velkolepý (*Heracleum mantegazzianum*), netýkavka žláznatá (*Impatiens glandulifera*), netýkavka malokvětá (*Impatiens parviflora*), pajasan žláznatý (*Ailanthus altissima*) zejména v urbanizovaných prostorech, trnovník akát (*Robinia pseudacacia*), všechny 3 druhy křídlatek (*Reynoutria sp.*), které se intenzivně vegetativně šíří, mýval severní (*Procyon lotor*) a další.

Zvláštní územní ochrana přírody a krajiny představuje jeden z nejvýznamnějších nástrojů ochrany přírody a krajiny. Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny vymezuje a zajišťuje:

- národní parky (NP), chráněné krajinné oblasti (CHKO), národní přírodní rezervace (NPR), přírodní rezervace (PR), národní přírodní památky (NPP) a přírodní památky (PP). Cílem ochrany bývá nejčastěji udržení nebo zlepšení dochovaného stavu území nebo ponechání území, či jeho části, samovolnému vývoji.
- lokality soustavy Natura 2000 tvořena vyhlášenými ptačími oblastmi (PO) a evropsky významnými lokalitami (EVL).

Na území aglomerace se nachází tři VZCHÚ, a to NP České Švýcarsko, CHKO Labské pískovce a CHKO České středohoří. Na území Ústeckého kraje se v roce 2020 nacházelo 182 (175 v roce 2018) maloplošných zvláště chráněných území o celkové rozloze 10,0 tis. ha. Mezi ně patřilo 13 národních přírodních rezervací, 14 národních přírodních památek, 55 přírodních rezervací a 100 přírodních památek (CENIA, 2021).

V rámci soustavy NATURA 2000 se v aglomeraci vyskytuje 44 Evropsky významných lokalit a 5 Ptačích oblastí (Doupovské hory, Nádrž vodního díla Nechanice, Novodomské rašeliníště – Kovářská, Labské pískovce, Východní Krušné hory) (viz obrázek níže).

Obrázek 8 Evropsky významné lokality a Ptačí oblasti na území Ústecko-chomutovské aglomerace (AOPK ČR, 2022)

Na území ÚChA se vyskytuje jedno území zařazené na seznam mokřadů mezinárodního významu chráněných Ramsarskou úmluvou, a to Krušnohorská rašeliníště.

2.1.6.1 Předpokládaný vývoj v oblasti přírody a krajiny bez provedení koncepce

Pokud by koncepce nebyla realizována, neprojevíly by se pozitivní vlivy v oblastech, na které se koncepce zaměřuje. Patří mezi ně zejména oblast životního prostředí, ve kterých koncepce uvádí také

opatření zaměřené na oblasti adaptací krajiny na důsledky změny klimatu, kde mezi předpokládané aktivity patří např. podpora ekologické stability krajiny, podpora přirozené skladby lesních porostů, obnova stávajících přírodě blízkých vodních prvků v krajině apod. Dále je to také například rekultivace krajiny po těžbě. Na druhou stranu by nedocházelo k potenciálním střetům s ochranou přírody, například při stavbě liniových dopravních staveb.

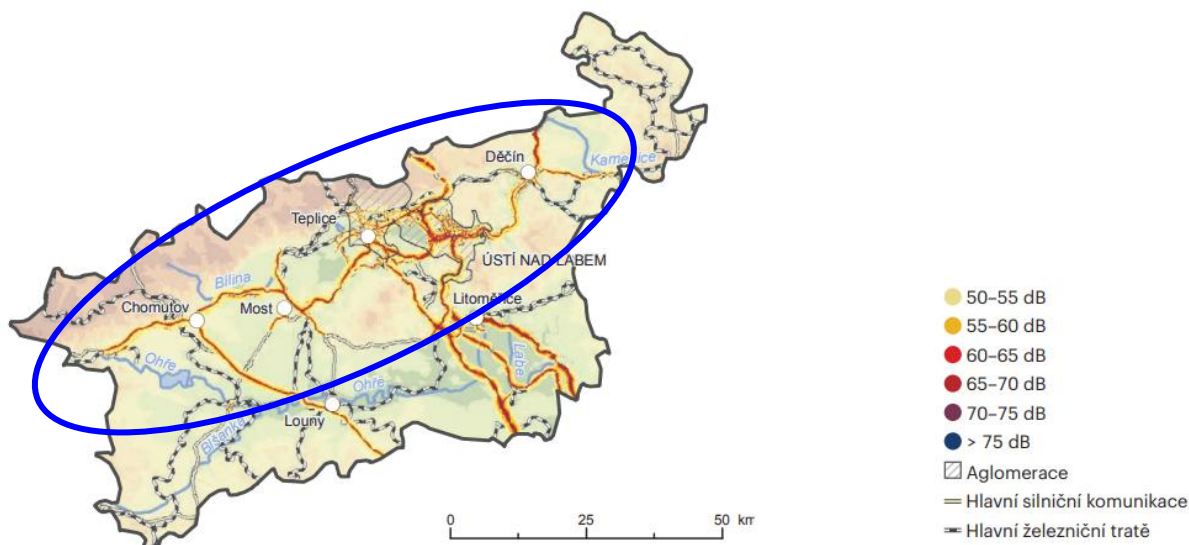
2.1.7 Hluk

Hluková zátěž na celorepublikové úrovni je řešena zpracováním Strategických hlukových map (SHM), které probíhá v pětiletých cyklech, ale týká se jen oblastí definovaných legislativou (vyhláškou 561/2006 Sb.). Na Strategické hlukové mapy navazuje zpracování Akčních plánů protihlukových opatření, které jsou již řešeny pro konkrétní problematické lokality.

Vzhledem k charakteru a poloze území ÚChA je zde velmi silná přepravní poptávka, která je saturována intenzivní dopravní zátěží. Je obecně známo, že zdrojem hluku je přibližně z 90 % silniční doprava. Regionem ÚChA prochází větší množství vysoce zatížených celostátních silničních komunikací a několik krajských, resp. místních, přesto velmi vytížených a frekventovaných komunikací. Poloha na významných celostátních silničních tazích (silnice I. třídy, rychlostní silnice R7 a dálnice D8) je z hlediska dopravní infrastruktury a dostupnosti výhodná, ovšem vede k znečištění prostředí hlukem (a výfukovými zplodinami). Negativní působení hluku je v území ÚChA zvýšeno koncentrací obyvatel na poměrně malých plochách, k expozici velkého množství obyvatel vůči zvýšené a nadlimitní hlukové zátěži přispívá nevyhovující trasování páteřních komunikací, které v řadě úseků vedou přes intravilány hustě obydlených sídel včetně největších měst Děčína, Ústí nad Labem, Teplic, Mostu, Chomutova a řady měst menších (Kláštorec nad Ohří, Bílina aj.). Dílčí příčinou zvýšené hlukové zátěže je také nevyhovující povrch komunikací. V některých městech je zdrojem hluku také kolejová doprava (např. technologicky nevyhovující tramvajové tratě vedené intravilány sídel Most a Litvínov, železniční tratě v intravilánu měst Děčín, Litoměřice apod.) (SPF group s.r.o., 2021).

Kvůli poloze na hlavním železničním koridoru mělo území výraznější hlukovou zátěž ze železniční dopravy mimo aglomeraci, které bylo vystaveno, pokud jde o celodenní hlukovou zátěž nad mezní hodnotu, celkově 4,0 tis. obyvatel kraje (CENIA, 2020).

Podle Informačního systému statistiky a reportingu (ISSaR) je nadprůměrným hlukem překračujícím stanovené hygienické limity v Česku zatíženo 3 % obyvatel, v městských aglomeracích pak okolo 10 % obyvatel. Mezi opatření na snížení expozice obyvatelstva vůči hluku patří umístění protihlukových stavebních bariér a zakládání pásů ochranné zeleně podél nejfrekventovanějších tahů, lokální snížení nejvyšší povolené rychlosti či instalace povrchu komunikací se sníženou hlučností. Prakticky nejefektivnějším řešením jsou přeložky stávajících intenzivně zatížených komunikací mimo intravilány sídel (SPF group s.r.o., 2021).

Data pro roky 2018 a 2020 nejsou v době uzávěrky publikace k dispozici. Mimo aglomerace jsou data k dispozici jen pro silnice s intenzitou dopravy vyšší než 3 mil. vozidel za rok. Hluk z průmyslu je sledován jen v aglomeracích.

Obrázek 9 Hluková mapa Ústeckého kraje (ÚChA modře), všechny sledované kategorie zdrojů hluku, indikátor Ldvn, 2017 (CENIA, 2021)

2.1.7.1 Předpokládaný vývoj v oblasti hluku bez provedení koncepce

Pokud by koncepce nebyla realizována, neprojevíly by se pozitivní vlivy v oblastech, na které se koncepce zaměřuje. Jedná se především o oblast dopravy, která obsahuje cíle podporující udržitelné formy dopravy, které současně přispívají ke snížení hlukové zátěže.

2.1.8 Odpady

Odpadové hospodářství zájmového území je do značné míry ovlivněno vysokou hustotou zalidnění a velkým množstvím průmyslových zařízení. Tyto faktory přispívají k nadprůměrné produkci odpadu v přepočtu na obyvatele celého Ústeckého kraje.

Níže uvedený text obsahuje aktuální vývoj na úrovni ORP (nejnižší dohledatelná úroveň).

Celková produkce odpadů v ÚChA dle zahrnutých ORP se mezi lety 2009 a 2020 snížila o 5,5 % na 2 239 tis. tun, přičemž meziroční 2019–2020 nárůst byl o 12,6 %. Výkyvy v produkci odpadů jsou úzce spjaty s aktuálním stavem průmyslu, zejména se stavební činností a sanací starých ekologických zátěží. **Celková produkce ostatních odpadů** od roku 2009 zaznamenala nárůst o 6,7 % na 2 147 tis. tun v roce 2020 z důvodu vzrůstu produkce stavebních a demoličních odpadů (CENIA, 2021; VISOH, 2022).

Produkce průmyslového odpadu na obyvatele v kraji dosahuje v rámci Česka jen mírně nadprůměrných hodnot, což je ale způsobeno extrémně vysokou produkcí tohoto odpadu v Moravskoslezském kraji, který výrazně zvyšuje průměr celého Česka. V pořadí mezi kraji tak má Ústecký kraj po kraji Moravskoslezském druhou nejvyšší produkci průmyslového odpadu na obyvatele a tato produkce navíc roste rychleji než v České republice jako celku (SPF group s.r.o., 2021).

Celková produkce nebezpečných odpadů mezi lety 2009–2020 klesla o 74,1 % na 92 tis. tun. Meziroční pohyb v produkci nebezpečných odpadů je spojen především s nárazově probíhajícími sanacemi starých ekologických zátěží, případně s investiční činností doprovázenou demolicemi starých průmyslových areálů. Na vývoji produkce nebezpečných odpadů se v aglomeraci významně podílelo meziroční 46 % snížení v roce 2013 (253 tis. tun v roce 2012 a 135 tis. tun v roce 2013), které je možné dát do souvislosti

především s postupným dokončováním odstraňování starých ekologických zátěží a stavebních zakázek spojených s demoliční činností (došlo hlavně k úbytku množství vytěžené a kontaminované zeminy, kamení a stavebních směsí). Konkrétně se jednalo o dokončení sanace v bývalé výrobně fenolů v Litvínově (areál Chempark Záluží) a ukončení demoličních prací při modernizaci elektráren Tušimice a Prunéřov. Naopak meziroční nárůst o 59 % v roce 2016 byl způsoben sanací a rekonstrukcí železničních tratí (76 tis. tun v roce 2015 a 122 tis. tun v roce 2013). Podíl celkové produkce nebezpečných odpadů na celkové produkci odpadů tak mezi lety 2009–2020 poklesl z 15,0 % na 4,1 %. Na vývoji produkce nebezpečných odpadů se kromě stavebních firem značnou měrou podílel i chemický průmysl a společnosti zabývající se stabilizací a biodegradací odpadů (CENIA, 2021; VISOH, 2022).

Celková produkce komunálních odpadů mezi lety 2009–2020 poklesla o 12,9 % na hodnotu 282 tis. tun. **Celková produkce smíšeného komunálního odpadu** se mezi lety 2009–2020 snížila o 18,2 % na hodnotu 159 tis. tun, a to z důvodu preventivních opatření proti jeho vzniku, například stimulace občanů ke třídění odpadu (uvedení nových kapacit pro oddělený sběr odpadů apod.). Její podíl na celkové produkci komunálních odpadů ve sledovaném období poklesl z 60 % na 56,3 % (CENIA, 2021; VISOH, 2022).

Produkce zejména komunálního odpadu na obyvatele je v Ústeckém kraji jedna z nejvyšších v Česku (v absolutním vyjádření postupně roste, ale pomaleji než v Česku jako celku). Naopak podle objemu separovaného odpadu vykazuje ÚK jednu z nejnižších hodnot (nižší má jen Karlovarský a Jihomoravský kraj), byť poměrně rychle roste.

V nakládání s odpady výrazně převažuje jejich materiálové využívání (v roce 2020 celkem 80,9 %). V případě komunálního odpadu převažuje jeho skládkování (v roce 2019 celkem 80,1 %) (VISOH, 2022). Objemově nejvýznamnější způsob využívání odpadů je jejich využívání k terénním úpravám a sanacím (rekultivacím) těžebních prostor (to se týká zejména ostatních odpadů). Nejvýznamnějšími skládkami z hlediska množství ukládaného odpadu jsou v zájmovém území skládka Modlany (Teplice), Tušimice (Kadaň), CELIO (Litvínov), SITA CZ (Ústí nad Labem), skládka Orlík (Děčín) a Vysoká Pec (Jirkov). Na odstraňování odpadů se podílí také spalovny nebezpečných odpadů SITA CZ a.s. Trmice a spalovna společnosti Spolek pro chemickou a hutní výrobu, a.s. v Ústí nad Labem (SPF group s.r.o., 2021).

V současnosti je v odpadovém hospodářství stěžejním trendem snaha o přechod na oběhové hospodářství, kdy dochází k uzavírání toků materiálů v dlouhotrvajících cyklech a důraz je kladen na prevenci vzniku odpadů, opětovné využití výrobků, recyklaci a přeměnu na energie namísto těžby nerostných surovin a přibývání skládek. V souladu s principy oběhového hospodářství a s potřebou naplnění evropských cílů oběhového hospodářství je vyvíjena snaha o snižování podílu skládkování na celkové produkci komunálních odpadů a současně zvyšování jejich materiálového a rovněž energetického využití. Tomu napomůže mimo jiné zvýšení poplatku za skládkování, posílení třídění komunálních odpadů a jejich opětovného využití. Součástí oběhového hospodářství je také opravitelnost výrobků, podpora a vznik re-use (a dále např. opravárenských kaváren) za spolupráce firem, státní správy, neziskových organizací, jednotlivců i mezinárodních organizací.

2.1.8.1 Předpokládaný vývoj v oblasti odpadů bez provedení koncepce

Celkové trendy se v důsledku neprovedení koncepce nezmění. Nicméně lze předpokládat, že v důsledku neprovedení navrhované koncepce by nebyly podporovány projekty a aktivity, které snižují produkci odpadů a zvyšují míru jejich využití.

2.1.9 Kulturní hodnoty

Součástí životního prostředí je rovněž kulturní a historická složka krajiny. V České republice se vyskytuje velká řada souborů architektonického dědictví a jednotlivých movitých i nemovitých kulturních památek.

Architektonické dědictví je rozděleno do několika skupin. První představují kulturní statky, případně jejich soubory, které jsou vymezeny jako kulturní památka. Druhou skupinu tvoří plošně chráněná území, mezi něž patří národní kulturní památky, kulturní památky, památkové zóny a rezervace. Řešená území je nutno chápat též jako území s archeologickými nálezy ve smyslu zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů (viz <https://geoportal.npu.cz/>).

Situace v aglomeraci se dá odvodit z území jednotlivých ORP, na jejichž území se aglomerace nachází. Na území ORP nacházejících se v aglomeraci je lokalizováno přibližně 1 800 kulturních památek. Dále jsou v území situovány:

Národní kulturní památky

- Zámek Benešov nad Ploučnicí
- Klášter františkánů v Kadani
- Děkanský kostel Nanebevzetí Panny Marie v Mostě
- Zámek Duchcov
- Poutní areál s kostelem Panny Marie Bolestné v Bohosudově
- Klášter v Oseku
- Památník obětem katastrofy na dole Nelson
- Pole s pomníkem Přemysla Oráče ve Stadicích
- Kostel sv. Floriána v Krásném Březně

Památkové rezervace

- Kadaň
- Litoměřice
- Bílina

Památkové zóny

- Benešov nad Ploučnicí
- Vysoká Lípa
- Kamenická Stráň
- Chomutov
- Klášterec nad Ohří
- Litvínov – Osada
- Bílina
- Duchcov
- Krupka
- Hornická kulturní krajina Krupka
- Teplice
- Území bojiště u Přestanova, Chlumce a Varvažova
- Chabařovice

Ochranná pásma

- Ochranné pásmo národní kulturní památky Malá pevnost s Národním hřbitovem se souborem nemovitých kulturních památek v historickém jádru města Terežína
- Ochranné pásmo městské památkové rezervace Litoměřice
- Ochranné pásmo pro archeologickou kulturní památku "Písečný vrch", situovanou na k. ú. Bečov, okr. Most
- Ochranné pásmo souboru kulturních památek v Jezeří
- Ochranné pásmo zámku a kostela v Litvínově
- Ochranné pásmo kolem národní kulturní památky - děkanského kostela Nanebevzetí Panny Marie v Mostě
- Ochranné pásmo souboru památek okolo kostela Povýšení sv. Kříže a fary čp. 1 ve Vtelně
- Ochranné pásmo areálu barokního statku čp. 32 ve Vtelně
- Ochranné pásmo národní kulturní památky areál cisterciáckého kláštera v Oseku, okres Teplice
- Ochranné pásmo Národní kulturní památky Stadice
- Ochranné pásmo hradu Blansko
- Ochranné pásmo hradu Střekov
- Ochranné pásmo zámku Velké Březno
- Ochranné pásmo areálu kostela sv. Václava ve Valtířově (NPÚ, 2022).

Na území aglomerace se dále nachází mnohá archeologická naleziště, tedy lokality ÚAN I (území s pozitivně prokázaným výskytem archeologických nálezů) a ÚAN II (území, kde se pravděpodobnost výskytu archeologických nálezů pohybuje v rozmezí 51 – 100 %). Nejrozsáhlejší území s potvrzenými archeologickými nálezy se nacházejí v Chomutově (transekt krajiny v předpolí lomu Libouš II – sever) dále také v Ústí nad Labem, Děčíně, Litoměřicích a dalších (ISAD NPÚ, 2022).

2.1.9.1 Předpokládaný vývoj v oblasti kulturních hodnot bez provedení koncepce

Celkové trendy se v důsledku neprovedení koncepce nezmění. Koncepce se ovšem zaměřuje na revitalizaci památek v území, tudíž nerealizací koncepce by byl tento potenciální zdroj prostředků nevyužit a některé kulturní objekty by se nedočkaly potřebných investic.

2.1.10 Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta

Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta je nezbytnou podmínkou ochrany životního prostředí a udržitelného rozvoje. V České republice a v návaznosti na to i na úrovni krajů a měst se postupně EVVO vyvinula jako systém, zakotvený v politikách a strategických dokumentech. EVVO je financována na různých úrovních a je založena na spolupráci různých aktérů: veřejné správy, škol, dalších vzdělavatelů, výzkumných institucí, nestátní neziskové organizace (NNO) a veřejnosti.

Cílem environmentální výchovy je rozvoj kompetencí (znalostí, dovedností a postojů) potřebných pro environmentálně odpovědné jednání, tedy takového jednání, které je v dané situaci a daných možnostech co nejpříznivější pro současný i budoucí stav životního prostředí. Environmentálně odpovědné jednání je chápáno jako odpovědné osobní, občanské a profesní jednání, týkající se zacházení s přírodou a přírodními zdroji, spotřebitelského chování a aktivního ovlivňování svého okolí s využitím demokratických procesů a právních prostředků. EVVO k takovému jednání připravuje a motivuje, samotné jednání je věcí svobodného rozhodnutí jednotlivce (MŽP, 2019).

Ústecký kraj má zpracovanou Aktualizaci Koncepce environmentální výchovy, vzdělávání a osvěty (EVVO) v Ústeckém kraji. Koncepce EVVO je dlouhodobý dokument, jehož cílem je návrh funkčního krajského systému EVVO v Ústeckém kraji.

Nevládní neziskové organizace jsou významnou skupinou v oblasti EVVO (např. Poradní sbor EVVO, Sdružení středisek ekologické výchovy Pavučina, Středisko ekologické výchovy SEVER). Jsou často tím, kdo uvádí do všech oblastí ekologické výchovy nový směr, nové metody práce s cílovými skupinami. Jejich role je v EVVO nezastupitelná. Mezi nejčastějšími příjemci služeb patří základní školy, pak střední školy a dále města a obce, specializované skupiny obyvatel (Klub důchodců, Český svaz turistů apod.).

Obce a města patří mezi jeden z rozhodujících článků systému, který sehraává v rozvoji a v oblasti podpory EVVO významnou úlohu. Obce a města mají možnost vyčlenit na EVVO vhodné prostory a také finanční prostředky na provoz subjektů, které se budou EVVO zabývat.

Nejčastější forma EVVO, která se realizuje na základních školách, je zařazení do výuky jednotlivých předmětů. Druhou nejrozšířenější formou EVVO je na základních školách pořádání pravidelných akcí (tematické dny, projektové dny apod.). Školy také upřednostňují zapojení se do dlouhodobých projektů (Ekoškola, Les, Jak se mají smrky, Envi Game, Recyklohraní, Ekopolis).

Základním a středním školám nejvíce metodicky pomáhají ekocentra v kraji. Nejvíce postrádají systematickou podporu s EVVO Vyšší odborné školy. Mezi nejčastěji uváděná ekocentra mimo Ústecký kraj patří Sdružení Tereza Praha a Kavyl Svatý Jan pod Skalou. Mezi jinými institucemi poskytující metodickou pomoc byly uvedeny správy CHKO, knihovny, muzea, městská policie.

Dále Ústecký kraj v rámci naplňování Koncepce environmentální výchovy, vzdělávání a osvěty v Ústeckém kraji realizuje Konferenci EVVO Ústeckého kraje, setkání koordinátorů environmentální výchovy Ústeckého kraje a Výukové materiály (AEVVO, 2013).

Z hlediska ochrany životního prostředí je podstatné, že v některých případech, např. v oblasti snižování negativních vlivů lokálních topenišť na kvalitu ovzduší, nakládání s odpady (separovaný sběr, eliminace spalování odpadů v domácnostech, odpor proti energetickému využití odpadu v moderních zařízeních), ochrany přírody, ochrany klimatu a dalších jsou nástroje EVVO nezbytnou, nikoliv však postačující, podmínkou řešení. Pouze legislativní, administrativní ani ekonomické nástroje nejsou při ochraně životního prostředí samospasitelné, bez zapojení informované, vzdělané, poučené a v důsledku také aktivní veřejnosti.

2.1.10.1 Předpokládaný vývoj v oblasti environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty bez provedení koncepce

V důsledku neprovedení navrhované koncepce se vývoj v oblasti environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty nezmění. EVVO není předmětem řešení koncepce.

2.1.11 Veřejné zdraví

Ve vymezeném území Ústecko-chomutovské aglomerace žilo k 31. 1. 2019 celkem 563 304 obyvatel (tedy 69 % obyvatel kraje).

Na zdraví obyvatel má vliv řada činitelů, kromě genetické zátěže také vliv životního stylu a životního prostředí – říká se jim determinanty zdraví. Jde o vlivy, které rozhodují o zhoršení, udržení či zlepšení zdravotního stavu obyvatelstva. Jedná se o široké spektrum podmínek, které zahrnují individuální vlastnosti lidí, jejich činnosti, chování, životní styl, sociálně ekonomické a kulturní podmínky, dostupnost zdravotnických služeb a v neposlední řadě i faktory vnějšího prostředí. Zdraví jedince je podmíněno z 50 % jeho životním způsobem, z 20 % životním prostředím, z dalších 20 % je dáno genetickým základem a z 10 % jej ovlivňují zdravotnické služby.

Podle Světové zdravotnické organizace způsobuje např. znečištění životního prostředí v evropském regionu až 19 % onemocnění. Pouze v důsledku **znečištění ovzduší** polévatým prachem předčasně v ČR zemře odhadem 6-7 tisíc obyvatel (6,9 % všech úmrtí). Dalším významným činitelem je **hluková zátěž**, která je podle WHO druhou nejvýznamnější environmentální determinantou zdraví (vliv na kardiovaskulární systém, rušení spánku, ad.). Naopak zdravotní rizika z **pitné vody** jsou v ČR nízká. Ze všech sledovaných kontaminantů je pitnou vodou nejvyšší přívod dusičnanů (průměrně ve výši 7-8 % hodnoty celkové denní přijatelné dávky).

Význam rysem veřejného zdraví je v poslední době návrat některých infekčních chorob, z nichž část je podmíněna nerespektováním zdravotnických opatření (viz např. očkování v případě spalniček), část rychlým šířením v globalizovaném světě (například Covid-19).

Český statistický úřad zveřejňuje data o příčinách úmrtí pouze v rámci krajů a okresů, vzhledem k podobným životním podmínkám v rámci kraje je možné příčiny úmrtí vztáhnout i na samotnou aglomeraci. V Ústeckém kraji tedy v roce 2020 zemřelo celkem 10 793 obyvatel, z toho nejvíce na nemoci oběhové soustavy (4 119). Dalšími nejčastějšími příčinami byly novotvary (2 505), COVID-19 (902), nemoci dýchací soustavy (607), nemoci endokrinní, výživy a přeměny látek (572), vnější příčiny nemocnosti a úmrtí (458) a nemoci trávicí soustavy (434) (ČSÚ, 2020).

Prognóza vývoje zdravotního stavu je zpracována na základě současného zdravotního stavu a budoucího populačního vývoje obyvatelstva Ústeckého kraje a lze (stejně jako v celé ČR) očekávat následující trendy:

- další prodloužování doby dožití, stárnutí populace a s tím spojené zvyšování počtu lidí ve vyšších věkových skupinách, bude vzhledem k silné závislosti nemocnosti na věku pacientů znamenat další nárůst nemocnosti,
- pokračující změna struktury onemocnění od akutních k chronickým,
- další nárůst počtu závažných chronických onemocnění, zejména:
 - nádorová onemocnění, o onemocnění oběhové soustavy (ischemické nemoci srdeční, cévní nemoci mozku),
 - muskuloskeletální poruchy,
 - metabolické poruchy (diabetes, metabolický syndrom, obezita),
 - astma, chronická obstruktivní onemocnění plic,
 - vysoký krevní tlak,
 - onemocnění ledvin,
 - poruchy zraku,
 - poruchy sluchu;
 - nárůst počtu onemocnění nervového systému (demence a Alzheimerovou choroba).

Je nutné si uvědomit, že ukazatele zdravotního stavu celkově ukazují vliv genetické dispozice, životního stylu vázaného často k zaměstnání, potencující vliv životního prostředí, historii profesní i osobní. Ukazují také dále na účinnost primární, sekundární či terciární prevence.

2.1.11.1 Předpokládaný vývoj v oblasti veřejného zdraví bez provedení koncepce

Celkové trendy se v důsledku neprovedení koncepce nezmění. Oblastí zdravotnictví se koncepce přímo nezabývá. Řeší však sociální oblast, vzdělávání (lepší dostupnost a kvalita sociálních služeb, lepší budoucí uplatnění na trhu práce), oblast životního prostředí a dopravy, kdy zejména hluk a kvalita ovzduší jsou determinantou lidského zdraví. V důsledku neprovedení navrhované koncepce by nedošlo

k předpokládanému zlepšení kvality ovzduší a snížení hlučnosti například díky podpoře udržitelných forem dopravy. Nebyl by tedy využit potenciál pro zlepšení podmínek pro zdraví obyvatel.

3 CHARAKTERISTIKA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ V OBLASTECH, KTERÉ BY MOHLY BÝT PROVEDENÍM KONCEPCE VÝZNAMNĚ ZASAŽENY

Integrovaná strategie Ústecko-chomutovské aglomerace pro období 2021-2027 se zabývá rozvojem území této aglomerace, tj. především měst Ústí nad Labem a Chomutov a obcí a měst v jejich zázemí. Je předpokládáno, že hlavní část investic bude směřovat do obou měst, ve kterých se koncentrují služby využívané občany celé aglomerace. V zájmovém území se nacházejí oblasti, které by mohly být provedením koncepce potenciálně významně zasaženy. Jedná se o oblasti se zvýšenými požadavky na ochranu přírody a krajiny a oblasti se zhoršeným stavem životního prostředí. Vzhledem k tomu, že v koncepci jsou uvedeny možní projekty pouze typově a u většiny aktivit není uvedeno jejich umístění, nelze výše uvedené oblasti se zvýšenými požadavky na ochranu přírody a krajiny jednoznačně lokalizovat.

Oblasti se zvýšenými požadavky na ochranu přírody a krajiny

Jedná se především o zvláště chráněná území a území evropsky významných lokalit a ptačích oblastí soustavy NATURA 2000 dle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů. Jde také o další cenná území (ZCHÚ, prvky ÚSES, významné krajinné prvky a další), které mají svůj vliv na ekologickou stabilitu a atraktivitu území. Vymezení těchto území je důležité zejména z hlediska jejich potenciálního ohrožení intervencemi koncepce.

Hlavní charakteristiky výše uvedených území jsou uvedeny výše v kapitole Příroda a krajina.

V této souvislosti je potřeba uvést, že významné vlivy na lokality soustavy Natura 2000 byly vyloučeny všemi příslušnými orgány ochrany přírody a není tedy vyžadováno posouzení dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.

Oblasti se zhoršeným stavem životního prostředí

Z analýzy stavu životního prostředí dotčené oblasti vyplynulo, že postižení některých složek životního prostředí, především ovlivnění kvality ovzduší škodlivinami z velkých průmyslových a energetických závodů, emisí vázaných na těžbu nerostných surovin, emisí z lokálních topenišť a dopravy a ovlivnění akustické (hlukové) situace hlukem z dopravy, mají potenciální rizikový vliv na životní prostředí a zdraví obyvatel.

V souvislosti s dopady klimatické změny patří mezi oblasti, které by mohly být koncepcí potenciálně významně zasaženy, také území se zvýšenou zranitelností vůči dopadům klimatické změny, tedy vůči suchu, extrémním meteorologickým a hydrologickým jevům a dalším projevům klimatické změny (snížená retenční schopnost krajiny, narušení vodního režimu, zvýšené riziko eroze, snížené zásoby podzemních vod, existence záplavových území, ohrožení jakosti povrchových (popř. rovněž podzemních) vod vlivem zvýšeného přísunu živin z prostředí například činností intenzivního zemědělství a další).

Hlavní charakteristiky výše uvedených území jsou uvedeny výše v kapitolách Klima a kvalita ovzduší a Voda a vodní hospodářství.

Oblasti silně ovlivněné antropogenní činností

Krajina je silně ovlivněná antropogenní činností kvůli povrchové těžbě hnědého uhlí. Jedná se o zdevastovanou krajinu, která sice postupně prochází rekultivací, ale zatím málo revitalizací a resocializací. Na mnoha rekultivovaných místech chybí potřebná infrastruktura k tomu, aby tato místa opět ožila. Dalším problémem jsou plochy brownfields, které v případě pozůstatku průmyslové činnosti

často zahrnují i starou ekologickou zátěž. Na území ÚChA byly identifikovány lokality brownfields, které by v případě jejich sanování a následného využití mohly představovat úsporu zemědělského půdního fondu (v současné době je jednodušší stavět tzv. na zelené louce, než nákladně revitalizovat brownfield, u kterého jsou často složité vlastnické vztahy). Těžba a průmyslový charakter kraje pak má za následek také ovlivnění stavu a kvality vody v daném území, a to jak ve smyslu snížené jakosti povrchových vod, tak také nedostatečnou ochranou před živelními událostmi (povodněmi). V souvislosti s v minulosti technicky upravenými vodními toky ztratila místní krajina schopnost zadržovat vodu.

Je nezbytné uvést, že vedle citovaných environmentálních kritérií pro výběr projektů je další pojistkou proti provádění potenciálně nevhodných záměrů v oblastech, které by mohly být jeho realizací významně zasaženy (v této souvislosti myšleny především oblasti s více znečištěním životním prostředím, lokality ochrany přírody a krajiny a území s antropogenním tlakem na využití půdy), také samostatné posouzení vlivů aktivit (záměrů) na životní prostředí podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů, nebo podle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, či podle stavebního zákona v těch případech, kdy navržená aktivita výše citovaným zákonům nepodléhá.

4 VEŠKERÉ SOUČASNÉ PROBLÉMY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ, KTERÉ JSOU VÝZNAMNÉ PRO KONCEPCI, ZEJMÉNA VZTAHUJÍCÍ SE K OBLASTEM SE ZVLÁŠTNÍM VÝZNAMEM PRO ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

4.1 Významné problémy životního prostředí v dotčeném území

Stav životního prostředí včetně současných problémů je popsán výše v kapitole číslo 2. Oblasti se zvýšenými požadavky na ochranu přírody a krajiny jsou uvedeny v kapitole číslo 3 Vyhodnocení. Hlavní identifikované současné problémy životního prostředí, které by mohly být významné pro koncepci, jsou uvedeny níže.

Klima a adaptace na změnu klimatu

- Postupný nárůst teplot, větší délka, četnost a intenzita teplotních extrémů;
- Zvyšující se riziko sucha;
- Dopady vyvolané uvedenými změnami – usychání lesních porostů, nedostatek vody, povodně, zhoršení kvality života v sídlech, omezení pro zimní cestovní ruch...;
- Nedostatečná pozornost věnovaná adaptačním opatřením na zmírnění projevů klimatické změny, včetně podceňování míry pravděpodobnosti jejich dopadů.

Ovzduší

- Ústecký kraj je dlouhodobě třetí nejvíce zatížený kraj emisemi v přepočtu na plochu území
- Kvalita ovzduší ovlivněná zejména velkými stacionárními zdroji emisí (elektrárny, teplárny průmyslové podniky) a dále také lokálními topeništi, dopravou a aktuálními meteorologickými podmínkami
- Doprava má velký vliv na kvalitu ovzduší v dopravně zatížených lokalitách
- Překračování imisních limitů vyjádřených denními 8hodinovými klouzavými průměrnými koncentracemi ozonu, imisního limitu pro benzo(a)pyren a imisních limitů pro roční koncentraci PM_{2,5}

Hluk

- Hluk zejména ze silniční dopravy z důvodu silné přepravní poptávky a částečně také kvůli poloze na hlavním železničním koridoru

Voda

- Jakost vod výrazně ovlivněna průmyslovou činností a těžbou, také se zde nacházejí významné zdroje komunálního znečištění a znečištění ze zemědělství
- Kvalita povrchových zdrojů vody negativně ovlivněna také rozsáhlým odlesněním Krušných hor (způsobeno vlivem imisí z tepelných elektráren)
- Většina toků III.–V. třídy jakosti (znečištěná až velmi silně znečištěná voda)
- V roce 2020 jakost vody zhodnocena jako nebezpečná ke koupání na jednom profilu (rybník Chabařovice)

- Dopady klimatické změny (riziko bleskových povodní, sucho omezující další rozvoj a udržování městské zeleně, odumírání lesních porostů) umocněné srážkovým stínem Krušných hor
- Kanalizace chybí v méně lidnatých obcích v periferních částech zájmového území a ve větších městech pak v okrajových místních částech
- Stávající velké kanalizační systémy založeny převážně na principu jednotné kanalizační sítě
- Existence záplavových území ohrožující život, zdraví a majetek obyvatel
- Významné antropogenní zásahy do přirozeného vodního režimu původní krajiny (zejm. z důvodu ochrany povrchových lomů, převod vody mezi povodími)
- Převážně technické řešení protipovodňových opatření
- Dlouhodobě výrazně podprůměrné srážkové úhrny ve srovnání s jinými částmi ČR (zejména Chomutovsko, část Žatecka, Lounska a Litoměřicka)

Půda a zemědělství

- Pokračující zábory zemědělské půdy, zejména v okolí větších sídel a při hlavních silničních trasách (např. v důsledku rozšiřování intravilánů měst, výstavby výrobních či logistických areálů nebo pro rezidenční zástavbu, přechodně z důvodu těžby hnědého uhlí)
- Eroze, velké půdní bloky, degradace půdní struktury apod.
- Devastace krajiny v důsledku povrchové těžby hnědého uhlí

Lesy

- Nevhodná věková a druhová skladba lesních porostů v některých oblastech, převaha smrku
- Stav lesů ovlivněn poškozením porostů v minulosti v důsledku vysoké imisní zátěže z velkých průmyslových zdrojů, degradací lesů v důsledku dopadů klimatické změny a návazné gradace škůdců
- Z důvodu zalesňování zemědělské půdy často mizí dochované drobné louky a cenná přírodě blízká stanoviště vyskytující se v současné krajině pouze ve fragmentech

Příroda a krajina

- ÚSES na všech svých úrovních částečně nefunkční z důvodu existence zástavby, silničních sítí, velkých území s velmi nízkou ekologickou stabilitou, přístupem vlastníků pozemků
- Narušený krajinný ráz v oblasti Mostecké pánve způsobený zejména intenzivní povrchovou těžbou hnědého uhlí spojenou s rozvojem navazující infrastruktury, energetiky a průmyslové výroby
- Oblast Mostecké pánve ekologicky málo stabilní
- Problematika invazních druhů
- Potenciální střet podmínek ochrany přírody a některých rozvojových aktivit (např. doprava, suburbanizace)
- Narušování migrační prostupnosti krajiny vlivem nových dopravních staveb a rozšiřováním zástavby.

Horninové prostředí, staré ekologické zátěže

- Přítomnost starých ekologických zátěží s dosud nerealizovanými opatřeními k jejich eliminaci
- Přítomnost nevyužívaných brownfields
- Existence území ohrožených závažnými sesuvy (v souvislosti s geologickým vývojem území, ale také z důvodu těžby hnědého uhlí)

Odpadové hospodářství

- Stále převažující vysoká míra skládkování

Zdraví obyvatel

- Pandemie COVID-19 – jak přímá nákaza, tak zátěž zdravotnictví
- Determinanty zdraví – lokální hluchost a zhoršení kvality ovzduší jako jevy negativně ovlivňující zdravotní stav obyvatel

5 CÍLE OCHRANY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ STANOVENÉ NA MEZINÁRODNÍ, KOMUNITÁRNÍ NEBO VNITROSTÁTNÍ ÚROVNI, KTERÉ MAJÍ VZTAH KE KONCEPCI A ZPŮSOB, JAK BYLY TYTO CÍLE VZATY V ÚVAHU BĚHEM JEJÍ PŘÍPRAVY, ZEJMÉNA PŘI POROVNÁNÍ VARIANTNÍCH ŘEŠENÍ

Při tvorbě koncepce byly jejími zpracovateli brány v úvahu všechny relevantní koncepce na mezinárodní, národní a regionální úrovni. Koncepce relevantní ke Strategii, které se vztahují k cílům ochrany životního prostředí, byly identifikovány v rámci kapitoly 1.3 Vztah k jiným koncepcím. V následujícím přehledu jsou shrnuty koncepce, u kterých byl identifikován velmi silný nebo silný vztah. Níže je pak provedeno hodnocení vztahu Strategie a cílů těchto koncepcí relevantních z hlediska ochrany životního prostředí.

5.1 Přehled strategických dokumentů relevantních pro Integrovanou strategii Ústecko-chomutovské aglomerace pro období 2021-2027

Vztah koncepce ke strategickým dokumentům na nadnárodní úrovni:

- Nová politika soudržnosti na období EU 2021-2027

Vztah koncepce ke strategickým dokumentům na národní úrovni:

- Strategie regionální rozvoje ČR 2021+ (2019)
- Strategický rámec Česká republika 2030 (2017)
- Státní politika životního prostředí České republiky 2030 s výhledem do 2050 (2021)
- Strategie ochrany biologické rozmanitosti České republiky 2016 – 2025 (2016)
- Státní program ochrany přírody a krajiny české republiky pro období 2020 – 2025 (2020)
- Politika územního rozvoje ČR 2008, ve znění Aktualizace č. 1, 2, 3, 4 a 5 (2021)
- Politika ochrany klimatu ČR (2017)
- Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR – 1. aktualizace pro období 2021 – 2030 (2021)
- Národní akční plán adaptace na změnu klimatu – 1. na období 2021-2025 (2021)
- Koncepce ochrany před následky sucha pro území České republiky (2017)
- Strategický rámec rozvoje péče o zdraví v České republice do roku 2030 („Zdraví 2030“) (akt. 2019)
- Dlouhodobý program zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva ČR – Zdraví pro všechny v 21. století (2006)
- Aktualizace Národního program snižování emisí České republiky (2019)
- Střednědobá strategie (do roku 2020) zlepšení kvality ovzduší v ČR (2015)
- Dopravní politika ČR pro období 2021–2027 s výhledem do roku 2050 (2021)
- Národní plány povodí Labe (2022)
- Plán odpadového hospodářství ČR pro období 2015–2024 (2014)
- Program předcházení vzniku odpadů ČR (2014)
- Státní energetická koncepce České republiky (2015)

Vztah koncepce ke strategickým dokumentům na krajské úrovni:

- Strategie rozvoje Ústeckého kraje do roku 2027 (2018)
- Úplné znění Zásad územního rozvoje Ústeckého kraje po vydání 1., 2. a 3. aktualizace (2020)

- 5. Úplná aktualizace Územních analytických podkladů Ústeckého kraje (2021)
- Aktualizace Programu zlepšování kvality ovzduší zóna Severozápad - CZ04 (2021)
- Strategie rozvoje cestovního ruchu v Ústeckém kraji 2015-2020 (2016)
- Plán odpadového hospodářství Ústeckého kraje pro období 2016 – 2025 (2016)
- Aktualizace Územní energetické koncepce Ústeckého kraje (2019)
- Aktualizace Koncepce environmentální výchovy, vzdělávání a osvěty (EVVO) v Ústeckém kraji (2013)

5.2 Přehled cílů ochrany životního prostředí souvisejících koncepčních materiálů a způsob, jak byly tyto cíle vzaty v úvahu během její přípravy

Pro následující strategické dokumenty s identifikovanou velmi silnou a silnou vazbou na Integrovanou strategii Ústecko-chomutovské aglomerace pro období 2021-2027 jsou uvedeny jejich cíle ochrany životního prostředí, které jsou k obsahu Integrované strategie Ústecko-chomutovské aglomerace pro období 2021-2027 relevantní a byly zohledněny při přípravě návrhu koncepce. Rovněž je provedeno slovní hodnocení těchto cílů uvedených koncepcí, nakolik a kde se relevantní cíle strategických dokumentů promítají do Strategie.

5.2.1 Nová politika soudržnosti na období 2021-2027

Hlavní investiční politika EU je na úrovni Evropské unie východiskem pro regionální politiku České republiky, díky které je možné kombinovat granty a finanční nástroje. Nová Politika soudržnosti EU pro období 2021 - 2027 navrhuje pět politických cílů, z nichž se ochraně životního prostředí věnuje cíl 2. Zelenější, bezuhlíková Evropa - s nízkými emisemi uhlíku, díky provádění Pařížské dohody a investicím do transformace energetiky, obnovitelných zdrojů a boje proti změně klimatu.

Hodnocení:

Z hlediska Strategie je relevantní cíl 2: Zelenější, bezuhlíková Evropa, jež je zohledněn ve strategických cílech 3 Doprava a dopravní infrastruktura a 4 Životní prostředí a veřejný prostor (adaptace na změnu klimatu, transformace energetiky, podpora OZE, nízkemisní doprava apod.). Strategie je s Novou politikou v souladu.

5.2.2 Strategie regionální rozvoje ČR 2021+ (2019)

SRR ČR 2021+ je základním koncepčním dokumentem v oblasti regionálního rozvoje a nástrojem realizace regionální politiky a koordinace působení ostatních veřejných politik na regionální rozvoj. Hlavním smyslem SRR ČR 2021+ je identifikovat, ve kterých tematických oblastech je potřebný či žádoucí územně specifický přístup a definovat jaké (odlišné) intervence by měly být realizovány v odlišných územních kontextech tak, aby docházelo k podpoře konkurenceschopnosti a ke snižování regionálních disparit a nalézání řešení podporujících udržitelný rozvoj území. Územně specifické cíle jsou v SRR ČR 2021+ definovány a nástroje jsou buď uváděny ve formě typových opatření, nebo jsou navrhovány a formulovány s ohledem na územně specifické cíle.

Pro Strategii jsou relevantní následující specifické cíle SRR 2021+:

Specifický cíl 2.2: Zlepšit či dobudovat napojení aglomerací na blízká, velká sídla za hranicemi a na sousední aglomerace nebo metropole, zlepšit dopravu mezi jádry aglomerací a jejich zázemím a zlepšovat podmínky pro atraktivitu jiných způsobů dopravy než individuální automobilové dopravy.

Specifický cíl 2.4: Efektivně řešit problémy životního prostředí spojené s koncentrací velkého množství obyvatel a adaptovat aglomerace na změnu klimatu

Hodnocení:

SRR 2021+ se promítá do strategických cílů 3 Doprava a dopravní infrastruktura a 4 Životní prostředí a veřejný prostor v oblasti podpory ekologických druhů dopravy, snížení emisí znečišťujících látek z dopravy, podpory udržitelného rozvoje, adaptačních opatření apod. Strategie je se SRR 2021+ v souladu.

5.2.3 Strategický rámec Česká republika 2030 (2017)

Strategický rámec Česká republika 2030 (dále jen ČR 2030) navazuje na Strategický rámec udržitelného rozvoje (SRUR) z roku 2010. Jedná se o dokument, který udává směr rozvoje naší země na příští desetiletí. Je součástí společného úsilí o udržitelný rozvoj Evropské unie a zároveň příspěvkem České republiky k naplňování globálních Cílů udržitelného rozvoje přijatých Organizací spojených národů v roce 2015. Dokument vytváří základní rámec pro ostatní strategické dokumenty na národní, krajské i místní úrovni. Stanovené principy, cíle a prioritní osy jsou nastaveny s ohledem na tři základní oblasti rozvoje společnosti – ekonomickou, sociální a environmentální, a mimo to se také věnují životu v regionech a obcích, českému příspěvku k rozvoji na globální úrovni a dobrému vládnutí. Vzhledem k obecnému záběru dokumentu jej lze pro stanovení referenčních cílů ŽP použít pouze rámcově.

Přehled cílů relevantních ke Strategii je uveden níže:

- (4) Vzdělávání rozvíjí individuální potenciál jedinců a jejich schopnost zvládat i ovlivňovat změny a podporuje soudržnou společnost orientovanou na udržitelný rozvoj.
- (5) Zdraví všech skupin obyvatel se zlepšuje.
- (6) Vyšší veřejné investice podporují klíčové funkce kultury a rovný přístup ke kultuře a kreativitě.
- (9) Přírodní zdroje jsou využívány co nejefektivněji a nejšetrněji tak, aby se minimalizovaly externí náklady, které jejich spotřeba působí.
- (13) Česká krajina je pestrá a dochází k obnově biologické rozmanitosti.
- (14) Krajina je adaptována na změnu klimatu a její struktura napomáhá zadržování vody.
- (15) Půdy jsou chráněny před degradací a potenciál krajiny je v maximální možné míře využíván k zachycování a ukládání uhlíku.
- (18) Kvalitní urbánní rozvoj sídelních útvarů je zajištěn.
- (19) Města a obce omezila emise skleníkových plynů a adaptovala se na negativní dopady změny klimatu.

Hodnocení:

Strategický rámec Česká republika 2030 je zastřešujícím rozvojovým dokumentem ČR a Strategie je s ním v souladu, především prostřednictvím intervencí ve SC 2 Životní prostředí a veřejná prostranství v oblastech adaptace na klimatickou změnu, ochrany přírody a krajiny, snižování energetické náročnosti, zavádění principů oběhového hospodářství, snižování emisí znečišťujících látek z dopravy apod.

5.2.4 Státní politika životního prostředí České republiky 2030 s výhledem do 2050 („SPŽP 2030“) (2021)

Státní politika životního prostředí (dále jen SPŽP 2030) je základní referenční dokument pro ostatní sektorové i regionální politiky z hlediska životního prostředí. Ochrana životního prostředí úzce souvisí s většinou sektorových politik a z tohoto důvodu je SPŽP 2030 průřezovou politikou, která musí být

s ostatními sektorovými politikami jak koordinována, tak do nich integrována. Hlavním cílem SPŽP je zajistit zdravé a kvalitní životní prostředí, výrazně přispět k efektivnímu využívání veškerých zdrojů a minimalizovat negativní dopady lidské činnosti na životní prostředí, včetně dopadů přesahujících hranice státu, a přispět tak ke zlepšování kvality života v Evropě i celosvětově.

SPŽP 2030 je členěna na tři oblasti: Životní prostředí a zdraví, Přechod ke klimatické neutralitě a oběhovému hospodářství, Příroda a krajina, a 10 témat (Voda, Ovzduší, Rizikové látky, Hluk a světelné znečištění, Mimořádné události, Sídla, Přechod ke klimatické neutralitě, Přechod na oběhové hospodářství, Ekologicky funkční krajina, Zachování biodiverzity a přírodních a krajinných hodnot).

Pro Strategii jsou relevantní následující strategické cíle SPŽP 2030:

- 1.1 Dostupnost vody je zajištěna a její jakost se zlepšuje
- 1.2 Kvalita ovzduší se zlepšuje
- 1.3 Expozice obyvatel a životního prostředí nebezpečným chemickým látkám se snižuje
- 1.4 Hluková zátěž a světelné znečištění se snižují
- 1.5 Připravenost a resilience společnosti vůči mimořádným událostem a krizovým situacím se zvyšuje
- 1.6 Adaptovaná sídla umožňují kvalitní a bezpečný život obyvatel
- 2.1 Emise skleníkových plynů jsou snižovány
- 2.2 Oběhové hospodářství zaručuje hospodárné nakládání se surovinami, výrobky a odpady v ČR
- 3.1 Ekologická stabilita krajiny je obnovena, hospodaření v krajině je dlouhodobě udržitelné a reaguje na změnu klimatu
- 3.2 Biologická rozmanitost je zachována v mezích tlaku změny klimatu

Hodnocení:

SPŽP je pro hodnocení Strategie klíčovým dokumentem a je hlavním zdrojem tvorby referenčních cílů ochrany životního prostředí. Strategie přispívá k naplňování cílů Státní politiky životního prostředí, zejména prostřednictvím strategického cíle 4 Životní prostředí a veřejný prostor a částečně také cíle 3 Doprava a dopravní infrastruktura (zejména adaptace na klimatickou změnu, snižování spotřeby energie, podpora nemotorové dopravy a vozidel na alternativní paliva a další) a je tedy s nimi v souladu. Politika byla jedním z podkladů pro referenční cíle klima, voda, krajina, půda, biodiverzita a ochrana přírody.

5.2.5 Strategie ochrany biologické rozmanitosti ČR 2016-2025 (2016)

Strategie ochrany biologické rozmanitosti ČR představuje základní koncepční dokument definující priority v oblasti ochrany a udržitelného využívání biodiverzity na území ČR. Také zohledňuje současné mezinárodní závazky České republiky. Současně Strategie navazuje na opatření, definovaná Státní politikou životního prostředí, a je provázána i s dalšími koncepčními dokumenty. Strategie představuje koncepční dokument pro dosažení cílů definovaných v oblasti ochrany přírody a přírodních zdrojů v aktualizovaném Strategickém rámci Česká republika 2030.

Hlavním cílem Strategie je zabránit pokračujícímu celkovému úbytku biologické rozmanitosti na území České republiky a zároveň implementovat opatření a činnosti, které povedou ke zlepšení stavu a dlouhodobě udržitelnému využívání biodiverzity. Paralelně a v souladu s tímto hlavním cílem je významnou snahou Strategie přispět ke zvýšení širšího povědomí o významu biodiverzity a její adekvátní ochrany pro zajištění budoucího udržitelného rozvoje České republiky.

Pro Strategii byly definovány 4 prioritní oblasti:

1. Společnost uznávající hodnotu přírodních zdrojů
2. Dlouhodobě prosperující biodiverzita a ochrana přírodních procesů
3. Šetrné využívání přírodních zdrojů
4. Zajištění aktuálních a relevantních informací

Relevantními prioritami Strategie ochrany biologické rozmanitosti ČR pro Strategii jsou:

Priorita 2 – Dlouhodobě prosperující biodiverzita a ochrana přírodních procesů

Priorita 3 – Šetrné využívání přírodních zdrojů

Hodnocení:

Strategie je s cíli Strategie ochrany biologické rozmanitosti ČR v souladu a naplňuje je především prostřednictvím strategického cíle 4 Životní prostředí a veřejný prostor (péče o zeleň, zadržení vody v krajině, rozvoj modrozelené infrastruktury apod). Cíle Strategie byly využity při formulaci referenčního cíle biodiverzita a ochrana přírody.

5.2.6 Státní program ochrany přírody a krajiny České republiky pro období 2020 – 2025 (2020)

Státní program ochrany přírody a krajiny České republiky (SPOPK ČR) pro období 2020–2025 je de facto akčním plánem pro plnění cílů a opatření vymezených ve Strategii ochrany biologické rozmanitosti České republiky z roku 2016. Program je zaměřen na zastavení pokračujícího úbytku biologické rozmanitosti a zároveň na konkrétní opatření, která povedou ke zlepšení stavu biodiverzity. Je zde definováno 36 cílů a 120 specifických opatření, k naplňování ochrany přírodně cenných území a druhů, udržitelnému využívání jednotlivých typů ekosystémů a také adaptací přírody a krajiny na změny klimatu.

Hodnocení:

Strategie se na ochranu biologické rozmanitosti a adaptací přírody a krajiny na změny klimatu zaměřuje v rámci strategického cíle 4 Životní prostředí a veřejný prostor (péče o zeleň, zadržení vody v krajině, mitigace). Strategie je s relevantními cíli Státní program ochrany přírody a krajiny České republiky pro období 2020 – 2025 v souladu. Program byl jedním z podkladů pro referenční cíle voda, krajina, půda, biodiverzita a ochrana přírody.

5.2.7 Politika územního rozvoje ČR 2008, ve znění Aktualizace č. 1, 2, 3, 4 a 5 (2021)

Politika územního rozvoje ČR (PÚR ČR) je nástrojem územního plánování, který určuje požadavky a rámce pro konkretizaci úkolů územního plánování v republikových, přeshraničních a mezinárodních souvislostech, zejména s ohledem na udržitelný rozvoj území. Stanovuje také republikové priority územního plánování pro zajištění udržitelného rozvoje území.

Pro Strategii jsou relevantní níže uvedené priority PÚR ČR (uvedeny pouze relevantní části priorit):

- (14) Ve veřejném zájmu chránit a rozvíjet přírodní, civilizační a kulturní hodnoty území, včetně urbanistického, architektonického a archeologického dědictví. Zachovat ráz jedinečné urbanistické struktury území, struktury osídlení a jedinečné kulturní krajiny, které jsou výrazem identity území, jeho historie a tradice. Tato území mají značnou hodnotu, např. i jako turistické atraktivity. Jejich ochrana by měla být provázána s potřebami ekonomického a sociálního rozvoje v souladu s principy udržitelného rozvoje. V některých případech je nutná cílená ochrana míst zvláštního zájmu, v jiných případech je třeba chránit, respektive obnovit celé krajinné celky.
- (19) Vytvářet předpoklady pro polyfunkční využívání opuštěných areálů a ploch (tzv. brownfields průmyslového, zemědělského, vojenského a jiného původu). Hospodárně využívat zastavěné území (podpora přestaveb revitalizací a sanací území) a zajistit ochranu nezastavěného území (zejména zemědělské a lesní půdy) a zachování veřejné zeleně, včetně minimalizace její fragmentace.
- (20) Rozvojové záměry, které mohou významně ovlivnit charakter krajiny, umísťovat do co nejméně konfliktních lokalit a následně podporovat potřebná kompenzační opatření. S ohledem na to při územně plánovací činnosti, pokud je to možné a odůvodněné, respektovat veřejné zájmy např. ochrany biologické rozmanitosti a kvality životního prostředí, zejména formou

důsledné ochrany zvláště chráněných území, lokalit soustavy Natura 2000, mokřadů, ochranných pásem vodních zdrojů, chráněné oblasti přirozené akumulace vod a nerostného bohatství, ochrany zemědělského a lesního půdního fondu. Vytvářet územní podmínky pro implementaci a respektování územních systémů ekologické stability a zvyšování a udržování ekologické stability a k zajištění ekologických funkcí i v ostatní volné krajině a pro ochranu krajinných prvků přírodního charakteru v zastavěných územích, zvyšování a udržování rozmanitosti venkovské krajiny.

- (20a) Vytvářet územní podmínky pro zajištění migrační propustnosti krajiny pro volně žijící živočichy a pro člověka, zejména při umísťování dopravní a technické infrastruktury. V rámci územně plánovací činnosti omezovat nežádoucí srůstání sídel s ohledem na zajištění přístupnosti a prostupnosti krajiny.
- (21) Vymezit a chránit ve spolupráci s dotčenými obcemi před zastavěním pozemky nezbytné pro vytvoření souvislých ploch veřejně přístupné zeleně (zelené pásy) v rozvojových oblastech a v rozvojových osách a ve specifických oblastech, na jejichž území je krajina negativně poznamenána lidskou činností, s využitím její přirozené obnovy; cílem je zachování souvislých pásů nezastavěného území v bezprostředním okolí velkých měst, způsobitelných pro nenáročnou formu krátkodobé rekreace a dále pro vznik a rozvoj lesních porostů a zachování prostupnosti krajiny.
- (23) Podle místních podmínek vytvářet předpoklady pro lepší dostupnost území a zkvalitnění dopravní a technické infrastruktury s ohledem na prostupnost krajiny. Při umísťování dopravní a technické infrastruktury zachovat prostupnost krajiny a minimalizovat rozsah fragmentace krajiny; je-li to z těchto hledisek účelné, umísťovat tato zařízení souběžně. Zmírňovat vystavení městských oblastí nepříznivým účinkům tranzitní železniční a silniční dopravy, mimo jiné i prostřednictvím obchvatů městských oblastí, nebo zajistit ochranu jinými vhodnými opatřeními v území.
- (24) Vytvářet podmínky pro zlepšování dostupnosti území rozšiřováním a zkvalitňováním dopravní infrastruktury s ohledem na potřeby veřejné dopravy a požadavky ochrany veřejného zdraví, zejména uvnitř rozvojových oblastí a rozvojových os. Možnosti nové výstavby je třeba dostatečnou veřejnou infrastrukturou přímo podmínit. Vytvářet podmínky pro zvyšování bezpečnosti a plynulosti dopravy, ochrany a bezpečnosti obyvatelstva a zlepšování jeho ochrany před hlukem a emisemi, s ohledem na to vytvářet v území podmínky pro environmentálně šetrné formy dopravy (např. železniční, cyklistickou).
- (24a) Na územích, kde dochází dlouhodobě k překračování zákonem stanovených hodnot imisních limitů pro ochranu lidského zdraví, je nutné předcházet dalšímu významnému zhoršování stavu. V územích, kde nejsou hodnoty imisních limitů pro ochranu lidského zdraví překračovány, vytvářet územní podmínky pro to, aby k jejich překročení nedošlo. Vhodným uspořádáním ploch v území obcí vytvářet podmínky pro minimalizaci negativních vlivů koncentrované výrobní činnosti na bydlení. Vymezovat plochy pro novou obytnou zástavbu tak, aby byl zachován dostatečný odstup od průmyslových nebo zemědělských areálů.
- (25) Vytvářet podmínky pro preventivní ochranu území a obyvatelstva před potenciálními riziky a přírodními katastrofami v území (záplavy, sesuvy půdy, eroze, sucho atd.) s cílem minimalizovat rozsah případných škod. Zejména zajistit územní ochranu ploch potřebných pro umísťování staveb a opatření na ochranu před povodněmi a pro vymezení území určených k řízeným rozlivům povodní. Vytvářet podmínky pro zvýšení přirozené retence srážkových vod v území s ohledem na strukturu osídlení a kulturní krajinu jako alternativy k umělé akumulaci vod. V zastavěných územích a zastavitelných plochách vytvářet podmínky pro zadržování, vsakování i využívání dešťových vod jako zdroje vody a s cílem zmírňování účinků povodní.

- (29) Zvláštní pozornost věnovat návaznosti různých druhů dopravy. S ohledem na to vymezovat plochy a koridory nezbytné pro efektivní integrované systémy veřejné dopravy nebo městskou hromadnou dopravu, umožňující účelné propojení ploch bydlení, ploch rekreace, občanského vybavení, veřejných prostranství, výroby a dalších ploch, s požadavky na kvalitní životní prostředí. Vytvářet tak podmínky pro rozvoj účinného a dostupného systému, který bude poskytovat obyvatelům rovné možnosti mobility a dosažitelnosti v území. S ohledem na to vytvářet podmínky pro vybudování a užívání vhodné sítě pěších a cyklistických cest, včetně doprovodné zeleně v místech, kde je to vhodné.
- (31) Vytvářet územní podmínky pro rozvoj decentralizované, efektivní a bezpečné výroby energie z obnovitelných zdrojů, šetrné k životnímu prostředí, s cílem minimalizace jejich negativních vlivů a rizik při respektování přednosti zajištění bezpečného zásobování území energiemi.

Hodnocení:

Strategie je v souladu s výše uvedenými tématy, která jsou součástí cílů PÚR ČR. Strategie reflektuje PÚR ČR především prostřednictvím strategických cílů 3 Doprava a dopravní infrastruktura (např. podpora alternativních forem dopravy), 4 Životní prostředí a veřejný prostor (např. adaptace sídel na změnu klimatu, podpora OZE) a 5 Kultura, kulturní dědictví a cestovní ruch (např. prostřednictvím infrastruktury cestovního ruchu).

5.2.8 Politika ochrany klimatu (2017)

Politika ochrany klimatu v České republice představuje strategii v oblasti ochrany klimatu do roku 2030 a zároveň plán rozvoje nízkoemisního hospodářství do roku 2050. Zaměřuje se na opatření ke snížení emisí skleníkových plynů a je tak komplementární ke schválené Strategii přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR (2015), která se soustřeďuje na problematiku adaptace na změnu klimatu.

Hlavním cílem Politiky je stanovit vhodný mix nákladově efektivních opatření a nástrojů v klíčových sektorech (průmysl, energetika, konečná spotřeba energie, doprava, zemědělství a lesnictví, odpady), které povedou k dosažení cílů ČR v oblasti snížení emisí skleníkových plynů následovně:

- snížit emise ČR do roku 2020 alespoň o 32 Mt CO₂ekv. v porovnání s rokem 2005;
- snížit emise ČR do roku 2030 alespoň o 44 Mt CO₂ekv. v porovnání s rokem 2005.

Dlouhodobé indikativní cíle:

- směřovat k indikativní úrovni 70 Mt CO₂ekv. vypouštěných emisí v roce 2040;
- směřovat k indikativní úrovni 39 Mt CO₂ekv. vypouštěných emisí v roce 2050.

Hodnocení:

Strategie respektuje cíle politiky, reaguje na ně prostřednictvím některých svých intervencí, například prostřednictvím strategického cíle 3 Doprava a dopravní infrastruktura (podpora alternativních forem dopravy apod.) a 4 Životní prostředí a veřejný prostor (např. energetické úspory, využití OZE).

5.2.9 Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR - 1. aktualizace pro období 2021 – 2030 (2021)

Aktualizovaná adaptační strategie reflektuje pokrok ve vědomostní základně a formuluje cíle k roku 2030 s vizí do roku 2050. Oproti původnímu dokumentu z roku 2015 došlo mj. k aktualizaci trendů a dopadů změny klimatu nebo podrobnější analýze finančních nákladů a ekonomických nástrojů. Adaptační strategie ČR svým obsahem doplňuje Politiku ochrany klimatu v ČR. Oba tyto dokumenty umožňují komplexní přístup k problematice změny klimatu, k možnostem aktivního předcházení změnám a ke zmírnění nebo eliminaci negativních dopadů na Českou republiku.

Adaptační strategie formuluje základní principy adaptace, vizi a cíle adaptace do roku 2030 s výhledem do roku 2050. Zároveň shrnuje principy a předpoklady úspěšné adaptace, nástroje řízení a implementace, nastavení implementačního cyklu strategie (vč. již zavedeného systému realizace, monitoringu, vyhodnocení a aktualizace) a komunikační strategii vč. zapojení veřejnosti prostřednictvím Národní sítě Místních akčních skupin, Svazu měst a obcí ČR, Asociace krajů ČR a Národní sítě zdravých měst.

Cílem Strategie je zvýšit připravenost České republiky na změnu klimatu – snížit zranitelnost a zvýšit resilienci lidské společnosti a ekosystémů vůči změně klimatu a omezit tak její negativní dopady.

Hodnocení:

Problematika přizpůsobení se změně klimatu se do Strategie promítá zejména v rámci strategického cíle 4 Životní prostředí a veřejný prostor (podpora modrozelené infrastruktury, zvýšení retence vod apod.). Strategie ÚChA je se Strategií přizpůsobení se změně klimatu v souladu.

5.2.10 Národní akční plán adaptace na změnu klimatu – 1. aktualizace na období 2021-2025 (2021)

Národní akční plán adaptace na změnu klimatu je implementačním dokumentem Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR. Akční plán je strukturován podle projevů změny klimatu, a to z důvodu významných mezisektorových přesahů jednotlivých projevů změny klimatu a potřeby meziresortní spolupráce při předcházení či řešení jejich negativních dopadů:

- Dlouhodobé sucho
- Povodně a přívalové povodně
- Vydatné srážky
- Zvyšování teplot
- Extrémně vysoké teploty
- Extrémní vítr
- Požáry vegetace

Akční plán rozpracovává opatření uvedená v Adaptační strategii ČR do konkrétních úkolů, kterým přiřazuje gesci, termíny plnění, relevanci opatření k jednotlivým projevům změny klimatu a zdroje financování. Akční plán zpracovává rámec 108 adaptačních opatření do souboru 322 úkolů.

Hodnocení:

Problematika adaptace na změnu klimatu se do Strategie promítá v rámci strategického cíle 4 Životní prostředí a veřejný prostor (podpora modrozelené infrastruktury, zvýšení retence vod apod.). Strategie je s Národním akčním plánem adaptace na změnu klimatu v souladu.

5.2.11 Koncepce ochrany před následky sucha pro území ČR (2017)

Cílem Koncepce je vytvořit strategický rámec pro přijetí účinných legislativních, organizačních, technických a ekonomických opatření k minimalizaci dopadů sucha a nedostatku vody na životy a zdraví obyvatel, hospodářství, životní prostředí a na celkovou kvalitu života v České republice.

Strategické cíle koncepce jsou následující:

- Zabezpečit udržení rovnováhy mezi vodními zdroji a potřebou vody napříč sektory i v měnících se klimatických a socioekonomických podmínkách.
- Zmírňovat dopady sucha na akvatické i terestrické ekosystémy prostřednictvím obnovy přirozeného vodního režimu krajiny.

Hodnocení:

Do Strategie se cíle Koncepce ochrany před následky sucha pro území ČR promítají v rámci strategického cíle 4 Životní prostředí a veřejný prostor (zvýšení retence vod apod.). Strategie je s cíli Koncepce ochrany před následky sucha pro území ČR v souladu.

5.2.12 Strategický rámec rozvoje péče o zdraví v České republice do roku 2030 (akt. 2019)

Strategický rámec Zdraví 2030 je koncepčním materiálem s meziresortním přesahem, který udává směr rozvoje péče o zdraví občanů České republiky v příštím desetiletí. Strategický rámec Zdraví 2030 soustřeďuje specifické cíle Strategického rámce Česká republika 2030 do 3 strategických cílů:

- Zlepšení zdravotního stavu populace
- Optimalizace zdravotnického systému
- Podpora vědy a výzkumu.

Tyto strategické cíle se pak dělí na 7 specifických cílů, které kopírují investiční a neinvestiční priority ministerstva zdravotnictví pro programové období politiky hospodářské, sociální a územní soudržnosti EU 2021+ a které budou realizovány prostřednictvím 7 navazujících implementačních plánů.

Hodnocení:

Strategie je s uvedenými cíli Zdraví 2030 v souladu a reagují na ně intervence zejména ve strategických cílech 1 Lidské zdroje, 3 Doprava a dopravní infrastruktura, 4 Životní prostředí a veřejný prostor (zlepšování kvality ovzduší, bezpečnosti, zajištění sociální péče apod.). Zdraví 2030 bylo podkladem pro formulaci referenčního cíle v oblasti veřejného zdraví.

5.2.13 Dlouhodobý program zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva ČR – Zdraví pro všechny v 21. století (2006)

Jedná se o dlouhodobý program zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva ČR. Význam Dlouhodobého programu zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva České republiky - Zdraví pro všechny v 21. století (dále jen „ZDRAVÍ 21“) je v tom, že představuje racionální, dobře strukturovaný model komplexní péče společnosti o zdraví a jeho rozvoj, vypracovaný týmy předních světových odborníků z medicínských oborů a odborníků pro zdravotní politiku a ekonomiku. Velký význam přikládá ZDRAVÍ 21 účasti všech složek společnosti na zlepšování národního zdraví a společné odpovědnosti všech resortů. Zdraví jako konkrétní důvod spolupráce resortů a jedno z kritérií pro politické rozhodování dosud není běžnou praxí činnosti ministerstev.

Níže uvádíme přehled cílů Zdraví 21:

a) Solidarita ve zdraví v evropském regionu	k) Snížit škody způsobené alkoholem, drogami a tabákem
b) Spravedlnost ve zdraví	l) Zdravé místní životní podmínky
c) Zdravý start do života	m) Zdraví, důležité hledisko v činnosti všech resortů
d) Zdraví mladých	n) Integrovaný zdravotnický sektor
e) Zdravé stárnutí	o) Řízení v zájmu kvality péče
f) Zlepšení duševního zdraví	p) Financování zdravotnických služeb a rozdělování zdrojů
g) Prevence infekčních onemocnění	q) Příprava zdravotnických pracovníků
h) Snížení výskytu neinfekčních nemocí	r) Výzkum a znalosti v zájmu zdraví
ch) Snížení výskytu poranění způsobených násilím a úrazy	s) Mobilizace partnerů pro zdraví
i) Zdravé a bezpečné životní prostředí	t) Opatření a postupy směřující ke zdraví pro všechny
j) Zdravější životní styl	

Hodnocení:

Strategie přispívá k naplňování cílů programu a je s ním v souladu, zejména díky intervencí ve strategických cílech 1 Lidské zdroje, 3 Doprava a dopravní infrastruktura, 4 Životní prostředí a veřejný prostor (zlepšování kvality ovzduší, bezpečnosti, zajištění sociální péče, podpora seniorů apod.). Program byl jedním ze zdrojů pro formulaci referenčního cíle v oblasti veřejného zdraví.

5.2.14 Aktualizace Národního programu snižování emisí České republiky (2019)

Aktualizace Národního programu snižování emisí ČR (dále také ANPSE) představuje základní koncepční materiál v oblasti zlepšování kvality ovzduší a snižování emisí ze zdrojů znečišťování ovzduší.

Strategickým cílem ANPSE je:

- co nejrychlejší snížení rizik plynoucích ze znečištění ovzduší pro lidské zdraví, a to zejména vlivem expozice suspendovanými částicemi PM₁₀ a PM_{2,5} a přízemního ozónu, dále snížení negativního vlivu znečištěného ovzduší na ekosystémy a vegetaci (acidifikace, eutrofizace, vliv přízemního ozónu) a na materiály, a dodržení národních závazků snížení emisí a plnění platných imisních limitů.

Hodnocení:

V rámci Strategie byly navrženy cíle, které jsou s cíli ANPSE v souladu, především se jedná o intervence ve strategických cílech 3 Doprava a dopravní infrastruktura a 4 Životní prostředí a veřejný prostor (podpora alternativních forem dopravy, multimodality, omezení tranzitu, podpora OZE a další). ANPSE byl zdrojem pro formulaci referenčního cíle v oblasti ovzduší.

5.2.15 Střednědobá strategie (do roku 2020) zlepšení kvality ovzduší v ČR (2015)

Střednědobá strategie (do roku 2020) zlepšení kvality ovzduší v ČR je zastřešujícím koncepčním dokumentem, který shrnuje výstupy Národního programu snižování emisí České republiky a 10 programů zlepšování kvality ovzduší zpracovaných pro 7 zón a 3 aglomerace.

Strategie je zpracována zejména ve vztahu k požadavku Evropské komise (EK) připravit ucelenou koncepci řízení kvality ovzduší pro Českou republiku. Strategie tedy vytváří rámec pro soubor střednědobých strategických dokumentů nutných mj. pro vymezení oblastí podpory od roku 2014 do roku 2020. Cílem těchto strategických dokumentů je snížení celkové úrovně znečišťování a znečištění vnějšího ovzduší v ČR s ohledem na rizika pro lidské zdraví i ekosystémy a také vyčíslení souvisejících nákladů a možností financování.

Hodnocení:

Strategie je s cíli Střednědobé strategie v souladu. Strategie obsahuje cíle, které přispívají k naplňování lepší kvality ovzduší a vytváří vhodné podmínky pro lidské zdraví, jedná se zejména o intervence ve strategickém cíli 3 Doprava a dopravní infrastruktura a 4 Životní prostředí a veřejný prostor. Střednědobá strategie zlepšení kvality ovzduší byla zdrojem pro formulaci referenčního cíle v oblasti ovzduší.

5.2.16 Dopravní politika ČR pro období 2021–2027 s výhledem do roku 2050 (2021)

Dopravní politika je vrcholový strategický dokument vlády ČR pro sektor dopravy. Dopravní politika deklaruje to, co stát a jeho exekutiva v oblasti dopravy učinit musí (mezinárodní vazby, smlouvy), učinit chce (bezpečnost, udržitelný rozvoj, ekonomika, životní prostředí, veřejné zdraví) a učinit může (finanční a prostorové aspekty).

Hlavním cílem dopravní politiky je zajistit rozvoj kvalitní, funkční a spolehlivé dopravní soustavy postavené na využití technicko-ekonomicko-technologických vlastností jednotlivých druhů dopravy, na principech hospodářské soutěže s ohledem na její ekonomické a sociální vlivy a dopady na obyvatelstvo

(sociální koheze, veřejné zdraví, životní úroveň), bezpečnost a obranu státu a všechny složky životního prostředí, na principu udržitelného využívání přírodních zdrojů.

Hodnocení:

Strategie je s uvedenými cíli koncepce v souladu. Ta se v předkládané Strategii promítá do intervencí ve strategickém cíli 3 Doprava a dopravní infrastruktura (podpora bezpečnosti, alternativních forem dopravy, multimodality a další).

5.2.17 Národní plány povodí Labe (2022)

Národní plán povodí (NPP) Labe stanovuje cíle pro povrchové vody, podzemní vody a chráněné oblasti vázané na vodní prostředí, tedy:

- Cíle pro ochranu a zlepšování stavu povrchových vod, podzemních vod a vodních ekosystémů
- Cíle pro hospodaření s povrchovými a podzemními vodami a udržitelné využívání těchto vod pro zajištění vodohospodářských služeb
- Cíle pro zlepšování vodních poměrů a ochranu ekologické stability
- Cíle ke snížení nepříznivých účinků povodní
- Cíle ke snížení nepříznivých dopadů hydrologického sucha

Dále obsahuje souhrn opatření k dosažení uvedených cílů a stanoví strategii jejich financování. NPP je podkladem pro územní plánování, pro správce povodí při podávání podnětů, návrhů a vyjádření vodoprávním úřadům a jiným správním úřadům a pro vodoprávní úřady.

Hodnocení:

Strategie je s uvedenými cíli plánů v souladu, plány obsahují podněty s přímou vazbou na předkládanou koncepci, které se ve Strategii promítají do intervencí ve strategickém cíli 4 Životní prostředí a veřejný prostor (zejména obnova přirozeného vodního režimu a zvyšování retenční schopnosti povrchů).

5.2.18 Plán odpadového hospodářství ČR pro období 2015–2024 (2014)

Plán odpadového hospodářství ČR (POH ČR) stanoví, v souladu s principy udržitelného rozvoje, cíle a opatření pro nakládání s odpady na území ČR. POH ČR je podkladem pro zpracování plánů odpadového hospodářství krajů. Závazná část POH ČR je závazným podkladem pro rozhodovací a jiné činnosti příslušných správních úřadů, krajů a obcí v oblasti odpadového hospodářství.

Hlavními cíli strategie je jednoznačně předcházení vzniku odpadů a zvýšení recyklace a materiálového využití odpadů. Součástí POH je i Program předcházení vzniku odpadů. Plán se zaměřuje na upřednostnění způsobů nakládání s odpady podle celoevropské odpadové hierarchie a plnění evropských cílů ve všech oblastech nakládání s odpady. Strategie navržená v POH ČR vede k jednoznačnému odklonu odpadů ze skládek skrze předcházení odpadů, zvýšení recyklace a materiálového využití odpadů.

Strategické cíle:

1. Předcházení vzniku odpadů a snižování měrné produkce odpadů,
2. Minimalizace nepříznivých účinků vzniku odpadů a nakládání s nimi na lidské zdraví a životní prostředí,
3. Udržitelný rozvoj společnosti a přiblížení se k evropské „recyklační společnosti“,
4. Maximální využívání odpadů jako náhrady primárních zdrojů a přechod na oběhové hospodářství.

Hodnocení:

Strategie je s cíli POH v souladu. Strategie obsahuje cíle, které přispívají k naplňování POH, jedná se o intervence strategickém cíli 4 Životní prostředí a veřejný prostor (především předcházení vzniku odpadů, zavádění oběhového hospodářství apod.). POH byl zdrojem pro formulaci referenčního cíle v oblasti odpadů.

5.2.19 Program předcházení vzniku odpadů ČR (2014)

Program předcházení vzniku odpadů ČR se v jeho závazné části stal posléze součástí Plánu odpadového hospodářství ČR na období 2015-2024. V analytické části Programu je popsán strategický a legislativní rámec, výchozí situace v naplňování opatření a kroků souvisejících s problematikou předcházení vzniku odpadů a dále je zde provedena základní analýza situace u vybraných toků odpadů, u kterých byla identifikována potřeba dalšího rozpracování předcházení vzniku odpadů. V návrhové části jsou pak stanoveny cíle a opatření k jejich naplnění a indikátory k jejich vyhodnocení.

Hlavním cílem Programu je:

- Koordinovaným a jednotným přístupem vytvořit podmínky k nižší spotřebě primárních zdrojů a postupnému snižování produkce odpadů.

Dílejší environmentální cíle Programu relevantní vzhledem ke Strategii jsou následující:

- Vytvořit podmínky a nastavit motivační prvky pro snižování surovinových a energetických zdrojů ve výrobních odvětvích a zvyšování využívání druhotných surovin v souvislosti s dalšími strategickými dokumenty, zejména Surovinovou politikou ČR a Politikou druhotných surovin ČR a v návaznosti na Plán odpadového hospodářství ČR.
- Podpořit všemi dostupnými prostředky zavádění nízkoodpadových a inovativních technologií šetřící vstupní suroviny a materiály a podpořit výrobní a průmyslovou sféru ve snaze optimalizovat procesy řízení výroby z hlediska naplnění cílů Programu.

Hodnocení:

Strategie je s cíli Programu, relevantními z hlediska ochrany životního prostředí, v souladu, a to především v rámci intervencí zaměřených na zavádění oběhového hospodářství a snížení produkce odpadu ve strategickém cíli 4 Životní prostředí a veřejný prostor.

5.2.20 Státní energetická koncepce České republiky (2015)

Posláním Státní energetické koncepce (dále také SEK) je zajistit spolehlivou, bezpečnou a k životnímu prostředí šetrnou dodávku energie pro potřeby obyvatelstva a národní ekonomiky a rovněž zabezpečit, že Česká republika bude mít k dispozici stálé dodávky energie i v případných krizových situacích.

Strategické priority:

- I. Vyvážený energetický mix: Vyvážený mix primárních energetických zdrojů i zdrojů výroby elektřiny založený na jejich širokém portfoliu, efektivním využití všech dostupných tuzemských energetických zdrojů a pokrytí spotřeby ČR zajištěnou výrobou elektřiny do ES s dostatkem rezerv. Udržování dostupných strategických rezerv tuzemských forem energie.
- II. Úspory a účinnost: Zvyšování energetické účinnosti a dosažení úspor energie v celém energetickém řetězci v hospodářství i v domácnostech. Naplnění strategických cílů snižování spotřeby EU a dosažení energetické účinnosti alespoň na úrovni průměru EU28.
- III. Infrastruktura a mezinárodní spolupráce: Rozvoj síťové infrastruktury ČR v kontextu zemí střední Evropy, posílení mezinárodní spolupráce a integrace trhů s elektřinou a plynem v regionu včetně podpory vytváření účinné a akceschopné společné energetické politiky EU.

- IV. Výzkum, vývoj a inovace: Podpora výzkumu, vývoje a inovací zajišťující konkurenceschopnost české energetiky a podpora školství, s cílem nutnosti generační obměny a zlepšení kvality technické inteligence v oblasti energetiky.
- V. Energetická bezpečnost: Zvýšení energetické bezpečnosti a odolnosti ČR a posílení schopnosti zajistit nezbytné dodávky energií v případech kumulace poruch, vícenásobných útoků proti kritické infrastruktuře a v případech déle trvajících krizí v zásobování palivy.

Hodnocení:

Strategie respektuje tuto koncepci a je s ní v souladu (zejména strategickém cíli 4 Životní prostředí a veřejný prostor).

5.2.21 Strategie rozvoje Ústeckého kraje do roku 2027 (2018)

Strategie rozvoje Ústeckého kraje (SRÚK) je základním rozvojovým dokumentem pro území Ústeckého kraje. SRÚK akcentuje rozdíly v podmínkách a sociálních a ekonomických charakteristikách regionů v rámci kraje. Vznik strategie byl koordinován s dalšími koncepčními dokumenty, zejména s národní Strategií regionálního rozvoje ČR či Strategickým rámcem hospodářské restrukturalizace Ústeckého, Karlovarského a Moravskoslezského kraje.

Cíle SRÚK relevantní ke strategii jsou následující:

J.2: Zlepšit kvalitu životního prostředí

J.4: Revitalizovat fyzicky deprivované objekty a areály a zajistit jejich efektivní využití

P.2: Zlepšit životní prostor

P.4: Dokončit obnovu krajiny a revitalizovat fyzicky deprivované objekty a areály a zajistit jejich efektivní využití

R.2: Zlepšit stav životního prostředí

Hodnocení:

Strategie je s cíli SRÚK, relevantními z hlediska ochrany životního prostředí, v souladu, a to především v rámci intervencí strategickém cíli 3 Doprava a dopravní infrastruktura a 4 Životní prostředí a veřejný prostor v oblasti zlepšování kvality ovzduší, revitalizace brownfields, sanace starých ekologických zátěží, revitalizace území a veřejných prostranství, zvýšení ekologické stability krajiny, zvýšení retenční schopnosti krajiny

5.2.22 Úplné znění Zásad územního rozvoje Ústeckého kraje po vydání 1., 2. a 3. aktualizace (2020)

Priority územního plánování kraje jsou určeny ke konkretizaci cílů a úkolů územního plánování a požadavků na udržitelný rozvoj území v územně plánovací činnosti měst a obcí, kterými jsou stanovovány podmínky pro změny v konkrétních plochách.

Mezi priority územního plánování kraje relevantní pro Strategii patří zejména ty níže uvedené:

- (1) Vytvářet nástroje územního plánování na území kraje předpoklady pro vyvážený vztah mezi třemi pilíři udržitelného rozvoje: požadovaný směr hospodářského rozvoje, úroveň životního prostředí srovnatelná s jinými částmi ČR a standardy EU a zlepšení parametrů sociální soudržnosti obyvatel kraje.
- (2) Stanovovat a dodržovat limity rozvoje pro všechny činnosti, které by mohly přesahovat meze únosnosti území (tj. podmínky udržitelného rozvoje), způsobovat jeho poškození, a nebo bránit rozvoji jiných žádoucích forem využití území.

- (3) Dosáhnout zásadního ozdravení a markantně viditelného zlepšení životního prostředí, a to jak ve volné krajině, tak uvnitř sídel; jako nutné podmínky pro dosažení všech ostatních cílů zajištění udržitelného rozvoje území (zejména transformace ekonomické struktury, stabilita osídlení, rehabilitace tradičního lázeňství, rozvoj cestovního ruchu a další).
- (4) Pokračovat v trendu nápravy v minulosti poškozených a narušených složek životního prostředí (voda, půda, ovzduší, ekosystémy) a odstraňování starých ekologických zátěží Ústeckého kraje zejména v Severočeské hnědouhelné pánvi, v Krušných horách a v narušených partiích ostatních částí Ústeckého kraje. Zlepšení stavu složek životního prostředí v uvedených částech území považovat za prvořadý veřejný zájem.
- (5) Nástroji územního plánování chránit nezastupitelné přírodní hodnoty zvláště chráněných území (NP, CHKO, MZCHÚ), soustavy chráněných území NATURA 2000 (EVL a PO), obecně chráněných území (PPK, VKP, ÚSES) a území významná z hlediska migrační propustnosti krajiny pro volně žijící živočichy.
- (6) Revitalizovat úseky vodních toků, které byly v minulosti v souvislosti s těžbou uhlí, rozvojem výroby, nebo urbanizačním procesem necitlivě upravené, přeložené nebo zatrubněné. Dosáhnout výrazného zlepšení kvality vody v tocích nepříznivě ovlivněných těžebními činnostmi a zejména chemickou a ostatní průmyslovou výrobou.
- (7) Územně plánovací nástroji přispět k řešení problémů v oblastech s překročenými imisními limity znečišťujících látek (zejm. vlivem těžby surovin, energetické a průmyslové výroby) a v území zasažených zejména hlukem zejména z dopravy (dálniční a silniční, částečně i železniční doprava).
- (7a) Předcházet střetům vzájemně neslučitelných činností v území návrhem vhodného plošného a prostorového uspořádání území, zejména chránit obytná a rekreační území a zvláště chráněná území před negativními vlivy z koncentrovaných výrobních činností a dopravy.
- (7b) V oblasti odpadového hospodářství upřednostňovat třídění a separaci odpadů před skládkováním, zároveň optimalizovat nakládání s biologicky rozložitelnými odpady s důrazem na kvalitu jejich odděleného sběru.
- (11) Podporovat revitalizaci velkého množství nedostatečně využitých nebo zanedbaných areálů a ploch průmyslového, zemědělského, vojenského či jiného původu (typu brownfield), s cílem dodržet funkční a urbanistickou celistvost sídel a šetřit nezastavěné území, kvalitní zemědělskou půdu.
- (12) Využít pro rozvojové záměry územní rezervy ve stávajících průmyslových zónách a kriticky posuzovat a usměrňovat další rozvojové záměry ekonomických aktivit na volných plochách mimo již zastavěná území.
- (14) Zaměřit pozornost na podmínky využívání zemědělských území při zachování ekologických funkcí krajiny, minimalizovat zábory zejména nejkvalitnějších zemědělských půd, podporovat ozdravná opatření – ochrana proti erozním účinkům vody, větru, přípravu a realizaci ÚSES, zamezit zbytečné fragmentaci zemědělských území, obnovit péči o dlouhodobě nevyužívaná území, vymezovat území vhodná pro pěstování biomasy a rychle rostoucích dřevin pro energetické účely aj.
- (19a) Vytvářet územní podmínky pro zmírnění negativních účinků tranzitní silniční a železniční dopravy na obyvatelstvo kraje vymezováním vhodného plošného a prostorového uspořádání území, zejména návrhem ploch pro bydlení v dostatečném odstupu od dopravně zatížených silnic a železnic, návrhem obchvatů a přeložek mimo intenzivně obydlená území anebo návrhem dalších vhodných stavebně technických, provozních či organizačních opatření. Obchvaty a

přeložky budou zároveň řešeny takovým způsobem, aby byl účinným způsobem minimalizován vliv na přírodní prostředí a krajinu, a to zejména ve zvláště chráněných územích.

- (36) Podporovat rychlý a efektivní postup rekultivace a revitalizace území s ukončenou těžbou hnědého uhlí, se zaměřením na vznik plnohodnotné polyfunkční příměstské krajiny se zdůrazněním složky rekreace, odpovídající specifickým vlastnostem a předpokladům konkrétních území.
- (45a) Vytvářet územní podmínky pro využívání, zadržování a vsakování dešťových vod jako zdroje vody přímo v místě jejich spadu i pro zajištění retence povrchových vod v území pro případná období sucha. Prioritně budou vytvářeny územní podmínky pro přírodně blízká opatření, a to zejména ve zvláště chráněných územích.

Hodnocení:

Aktualizace ZÚR ÚK sloužila jako jeden z podkladů pro vypracování Strategie a koncepce je s ní v souladu.

5.2.23 5. Úplná aktualizace Územních analytických podkladů Ústeckého kraje (2021)

Územně analytické podklady (dále také ÚAP) jsou důležitým podkladem pro plánování rozvoje území. Dokument umožňuje prosazovat principy udržitelného rozvoje do strategického plánování rozvoje měst/regionů včetně komunitních plánů sociálních služeb. ÚAP Ústeckého kraje byly poprvé pořízeny v r. 2007 a od tohoto roku jsou pravidelně aktualizovány. Úplné aktualizace ÚAP, ve smyslu ustanovení § 28 stavebního zákona byly pořízeny v letech 2011, 2013, 2015, 2017 a 2021.

Územně analytické podklady patří mezi územně plánovací podklady, zjišťují a vyhodnocují stav a vývoj území. ÚAP slouží zejména jako podklad pro pořizování politiky územního rozvoje, pro pořizování územně plánovací dokumentace, jejích změn a aktualizací a pro pořizování územních studií. ÚAP slouží také jako podklad pro vyhodnocování vlivů ÚPD na udržitelný rozvoj, posuzování vlivu záměrů na životní prostředí, poskytování územně plánovacích informací a v neposlední řadě jsou podkladem pro rozhodování stavebních úřadů zejména v územích obcí, které nemají platný územní plán.

Hodnocení:

Aktualizace ÚAP sloužila jako jeden z podkladů pro vypracování Strategie, která je s ní v souladu.

5.2.24 Aktualizace Programu zlepšování kvality ovzduší zóna Severozápad - CZ04 (2021)

Účelem Programu zlepšování kvality ovzduší – zóna CZ04 – Severozápad (dále také PZKO nebo Program) je zpracovat komplexní dokument k identifikaci příčin znečištění ovzduší a stanovit taková opatření, jejichž realizace povede ke zlepšení kvality ovzduší a dosažení přípustné úrovně znečištění. Cílem je, s využitím dodatečného potenciálu snížení emisí ze zdrojů znečišťování ovzduší na území zóny Severozápad, zajistit dosažení ročního imisního limitu pro benzo[a]pyren.

Mezi klíčová opatření ke splnění cílů jsou uvedena tyto opatření:

- Účinná kontrola plnění požadavků kladených na provozovatele spalovacích zdrojů zákonem o ochraně ovzduší
- Zvýšení povědomí provozovatelů o vlivu spalování pevných paliv na kvalitu ovzduší, významu správné údržby a obsluhy zdrojů a volby spalovaného paliva

Hodnocení:

Cíle tohoto PZKO jsou zaměřeny zejména na snižování znečištění z lokálního vytápění, přičemž Strategie se tímto primárně nezabývá. Strategie podporuje podpurná opatření PZKO zaměřená např. na podporu nízkoemisních forem dopravy v rámci strategického cíle 3 Doprava a dopravní infrastruktura, omezení

větrné eroze, snížení spotřeby energie, zvýšení podílů zeleně v obytné zástavbě v rámci strategického cíle 4 Životní prostředí a veřejný prostor.

5.2.25 Strategie rozvoje cestovního ruchu v Ústeckém kraji 2015-2020 (2016)

Program rozvoje cestovního ruchu Ústeckého kraje pro období 2015 – 2020 představuje základní strategický dokument v rámci aktivní regionální politiky Ústeckého kraje určující pro stanovené období základní orientaci politiky cestovního ruchu kraje, a to nejen s důrazem na efektivní rozvoj tohoto odvětví, ale i s ohledem na udržitelný rozvoj.

Hodnocení:

Strategie je s Programem v souladu. Do Strategie se SCR promítá prostřednictvím strategického cíle 5 Kultura, kulturní dědictví a cestovní ruch.

5.2.26 Plán odpadového hospodářství Ústeckého kraje pro období 2016 – 2025 (2016)

Účelem plánu odpadového hospodářství kraje je vytváření podmínek pro předcházení vzniku odpadů, vytváření podmínek pro nakládání s odpady v souladu se zákonem a s hierarchií nakládání s odpady stanovenou národní i evropskou legislativou, včetně vzniku k tomu přiměřené sítě zařízení, dosažení cílů stanovených Plánem odpadového hospodářství České republiky a nastavení podmínek fungování odpadového hospodářství v Ústeckém kraji.

Závazná část stanovuje cíle, zásady a opatření pro nakládání s odpady a pro vytváření přiměřené sítě zařízení k nakládání s odpady v Ústeckém kraji. Přitom respektuje zejména dodržování zákonem předepsané hierarchie nakládání s odpady a hodnoty ukazatelů závazné části Plánu odpadového hospodářství České republiky. Její součástí je dále Program pro předcházení vzniku odpadů Ústeckého kraje. Směrná část obsahuje přehled nástrojů pro dosažení stanovených cílů.

Hodnocení:

Strategie pomáhá naplňovat cíle POH, je s ním tedy v souladu. Strategie navazuje na POH především v rámci intervencí ve strategickém cíli 4 Životní prostředí a veřejný prostor. POH byl podkladem pro formulaci referenčního cíle v oblasti odpadů.

5.2.27 Aktualizace Územní energetické koncepce Ústeckého kraje (2019)

Jedná se o strategický dokument v oblasti energetiky Ústeckého kraje. Mapuje stávající situaci v oblasti nakládání s energií, tj. oblast energetických zdrojů, výroby energie, distribuce energie a spotřeby energie. Dále mapuje technický a ekonomický potenciál využití území při výrobě energie z jednotlivých paliv a zejména OZE a vývoj budoucí spotřeby energie. Při respektování požadavků na ochranu krajiny a životního prostředí navrhuje možné scénáře vývoje v uvedených oblastech nakládání s energií.

Hodnocení:

Strategie je se ÚEK v souladu. Do Strategie se ÚEK promítá prostřednictvím strategického cíle 4 Životní prostředí a veřejný prostor.

5.3 Způsob stanovení referenčního hodnotícího rámce v oblasti ŽP

Základní rámec pro vyhodnocení souladu strategických cílů koncepce s požadavky na ochranu životního prostředí tvoří referenční cíle ochrany životního prostředí. Referenční cíle ochrany životního prostředí především umožňují posoudit, jak mohou jednotlivé cíle koncepce ovlivnit naplnění cílů ochrany

životního prostředí a zda je ovlivňují pozitivně, negativně nebo jsou vůči nim neutrální². Následně mohou sloužit jako základ pro sledování (monitoring) dopadů implementace koncepce na životní prostředí pomocí stanovených indikátorů a jako rámec pro určení environmentálních kritérií výběru potenciálních projektů.

Obvykle se pro stanovení referenčního hodnotícího rámce, a tím i sestavení vybrané sady referenčních cílů pro konkrétní strategický dokument, postupuje tím způsobem, že se vychází především z cílů a priorit komunitárních, regionálních a národních koncepčních dokumentů, které mají k předmětnému strategickému dokumentu vztah (viz výše). Dalším zdrojem pro formulaci referenčního hodnotícího rámce je také analýza stavu životního prostředí dotčeného území, která je podkladem pro identifikaci významných problémů životního prostředí.

V případě posuzované koncepce bylo postupováno v souladu s obvyklým, výše uvedeným, postupem. Všechny referenční cíle respektují problémové okruhy koncepce a jejich strukturu ovlivnily také požadavky závěru zjišťovacího řízení. Tímto způsobem byl sestaven seznam referenčních cílů, u nichž byla nalezena relevantní vazba k jednotlivým cílům, opatřením a typovým aktivitám koncepce.

5.4 Sada referenčních cílů životního prostředí

Níže uvedená sada referenčních cílů ochrany životního prostředí představuje rámec pro Vyhodnocení koncepce. Při vyhodnocování strategických a specifických cílů prostřednictvím opatření je ve Vyhodnocení v tabelární formě posouzeno, nakolik mohou jednotlivá opatření ovlivnit naplňování referenčních cílů ochrany životního prostředí, to znamená, zda je ovlivňují pozitivně, negativně či jsou vůči nim neutrální.

Při hodnocení byly dále vzaty v úvahu relevantní požadavky dotčených orgánů z předchozích procedur SEA, na nichž se autoři Vyhodnocení podíleli, požadavky závěru zjišťovacího řízení, připomínky dotčených orgánů státní správy a hodnocení cílů některých koncepcí na národní, krajské a místní úrovni.

Stanovené cíle vychází z výše uvedených dokumentů a z požadavků závěru zjišťovacího řízení.

Tabulka 4 Referenční cíle ochrany životního prostředí

Č.	Oblast životního prostředí	Referenční cíl	Charakteristika referenčního cíle
1.	Klima adaptace ^a	Adaptovat území na změnu klimatu a snižovat emise skleníkových plynů	Podporovat adaptaci na změnu klimatu, zejména prostřednictvím eliminace sucha a podporou vodního režimu v krajině. Snižovat emise skleníkových plynů v oblastech dopravy a energetiky.
2.	Krajina	Omezovat fragmentaci krajiny, chránit krajinný ráz a ekologickou stabilitu.	Omezit fragmentaci krajiny, dbát na zachování krajinného rázu, ochranu významných krajinných prvků a ÚSES.
3.	Ochrana přírody	Chránit přírodní hodnoty v území a biodiverzitu.	Zajistit zejména ochranu zvláště chráněných území.
4.	Půda	Omezit zábory a degradaci půdy (ZPF a PUPFL).	Především ochrana před zábory ZPF v I. a II. třídě ochrany, ochrana lesních pozemků před plošně většími zábory, ochrana před erozí.

² Analogie platí i pro referenční cíle ochrany veřejného zdraví

Č.	Oblast životního prostředí	Referenční cíl	Charakteristika referenčního cíle
5.	Voda	Chránit zdroje vod, podporovat přirozenou retenční funkci krajiny.	Zajišťovat obecnou ochranu povrchových a podzemních vod, respektovat ochranná pásma vodních zdrojů, podporovat přirozenou retenční funkci krajiny a chránit jakost a množství povrchových a podzemních vod.
6.	Kulturní památky	Chránit kulturní dědictví	Zajistit ochranu kulturních a historických památek.
7.	Ovzduší	Zajistit dobrou kvalitu ovzduší a plnění imisních limitů.	Snižovat emise znečišťujících látek do ovzduší a snižovat imisní koncentrace pod úroveň platných limitů, především polévatého prachu a dalších škodlivin.
8.	Hluk	Snižovat zatížení obyvatel hlukem (především z dopravy).	Chránit obyvatele před hlukovým znečištěním především z dopravy, omezovat zdroje hluku.
9.	Zdraví a bezpečnost	Zajistit zdravé a bezpečné prostředí	Navazuje na referenční cíle 7 a 8, kdy znečištění ovzduší a hlukové znečištění patří mezi hlavní determinanty zdraví obyvatel. V rámci bezpečného prostředí chránit obyvatele před negativními vlivy na zdraví zejména před mimořádnými událostmi, v dopravě a veřejném prostoru. Podporovat zdravý životní styl.
10.	Odpady a ekologické zátěže	Aplikovat prvky oběhového hospodářství s cílem prevence vzniku odpadů, snižovat produkci odpadů, likvidovat staré zátěže	Primárně omezovat vznik odpadů, zvýšit materiálové a energetické využití odpadů (zejména komunálních), minimalizovat skládkování odpadů, likvidovat staré zátěže (včetně skládek odpadů).

6 ZÁVAŽNÉ VLIVY (VČETNĚ SEKUNDÁRNÍCH, SYNERGICKÝCH, KUMULATIVNÍCH, KRÁTKODOBÝCH, STŘEDNĚDOBÝCH A DLOUHODOBÝCH, TRVALÝCH A PŘECHODNÝCH, POZITIVNÍCH A NEGATIVNÍCH VLIVŮ) NAVRHOVANÝCH VARIANT KONCEPCE NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ.

Integrovaná strategie Ústecko-chomutovské aglomerace pro období 2021-2027 je předkládána v jedné variantě. Tato varianta byla zpracována v souladu s požadavky metodických pokynů MMR pro přípravu integrovaných nástrojů a vznikla na základě komplexního procesu přípravy koncepce ve spolupráci s klíčovými aktéry rozvoje území, ve spolupráci s pracovními skupinami a klíčovými stakeholdery.

Vedle navržené varianty koncepce lze definovat také variantu nulovou (stav bez realizace koncepce). Protože hodnocená koncepce byla předložena jen v jedné variantě, byl stav životního prostředí bez realizace koncepce východiskem pro hodnocení jejích případných vlivů. To znamená, že v následujících tabulkách v kapitole 6 byly vlivy koncepce na životní prostředí zjišťovány porovnáním se stavem bez realizace koncepce.

Vzhledem k obecnému charakteru koncepce se variantní vývoj může projevit až na úrovni projektů (záměrů/intervencí). Jejich realizace ovlivní způsob provádění koncepce i její vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví. Tuto situaci řeší obligatorní sledování a rozbor koncepce dle § 10h zákona číslo 100/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů, i posouzení vlivů záměrů na životní prostředí, EVL a PO ve smyslu zákona č. 100/2001 Sb. a zákona č. 114/1992 Sb., respektive stavebního zákona, pokud záměry posuzování dle výše uvedených právních předpisů, nepodléhají.

Klíčovými prvky koncepce jsou specifické cíle a opatření.

6.1 Postup hodnocení

Základní jednotkou pro hodnocení vlivů Integrované strategie Ústecko-chomutovské aglomerace pro období 2021-2027 na životní prostředí a veřejné zdraví jsou opatření. Hodnocení na úrovni opatření je pro vyhodnocení vlivů koncepce na životní prostředí zcela dostatečné, protože hodnocení na nižší úrovni by již nepřineslo nové poznatky a hodnocení na úrovni souvisejících činností by se nezměnilo. Nicméně je třeba podotknout, že potenciální projekty (uvedené v rámci integrovaných řešení), kterými budou opatření při realizaci koncepce naplňována a které jsou uváděny jako příkladová, byly při jejich hodnocení, respektive při hodnocení vyšších úrovní Strategie (cílů), brány jako celek v úvahu a zohledňovány.

Na základě hodnocení opatření pak byly agregací verbálně vyhodnoceny specifické cíle. Současně bylo formulováno verbální hodnocení vize koncepce a globálního cílu a na závěr je opět verbálně provedeno shrnující hodnocení celé koncepce.

V rámci hodnocení specifických cílů a opatření byly zohledňovány jejich charakteristiky, to znamená jejich popis a vazby na integrovaná řešení. Pokud se v koncepci vyskytovaly takové typové aktivity, které by mohly představovat potenciální negativní vliv na životní prostředí a veřejné zdraví, byly vyhodnoceny, a to v komentáři pod bodovým hodnocením opatření.

Tam, kde by dle názoru zpracovatele mohlo dojít během implementace opatření k nepříznivým vlivům, byla v tabulkách také formulována doporučení, jak těmto nepříznivým vlivům předcházet, případně k nim byla navržena doporučení pro zmírnění nebo kompenzaci vlivů na životní prostředí.

6.2 Hodnocení opatření

Pro hodnocení opatření byla použita následující stupnice hodnocení, která byla převzata z Metodického doporučení pro posuzování vlivů obecných koncepcí na životní prostředí (Věstník MŽP č. 1/2019).

Stupnice významnosti:

- +2 potenciálně významný pozitivní vliv (velkého rozsahu) opatření na referenční cíl
Realizace daného opatření je s vysokou pravděpodobností spojena s potenciálně významným pozitivním vlivem na sledovaný referenční cíl ochrany životního prostředí.
- +1 potenciálně mírně pozitivní (přímý či nepřímý, lokální) vliv opatření na referenční cíl
Realizaci daného opatření lze předpokládat mírně pozitivní vlivy na sledovaný referenční cíl ochrany životního prostředí.
- 0 zanedbatelný nebo komplikovaně zprostředkovatelný potenciální vliv opatření na referenční cíl (velmi malý rozsah)
V podrobnosti koncepce nebyl identifikován negativní či pozitivní vliv na sledovaný referenční cíl ochrany životního prostředí, popřípadě byl identifikován v nevýznamném měřítku. Zpracovatel hodnocení nepředpokládá ovlivnění sledovaného referenčního cíle ochrany životního prostředí.
- 1 potenciálně mírně negativní vliv opatření na referenční cíl (přímý či nepřímý)
Realizaci daného opatření se předpokládá mírně negativní vliv na sledovaný referenční cíl ochrany životního prostředí.
- 2 potenciálně významný negativní opatření na referenční cíl (velkého rozsahu)
Realizace daného opatření může významně negativně ovlivnit sledovaný referenční cíl ochrany životního prostředí.
- ? nebyla identifikována potenciální vazba mezi referenčním cílem ochrany životního prostředí a navrhovaným opatřením nebo vliv nelze vyhodnotit
V podrobnosti zpracování koncepce nelze přesně identifikovat interakce mezi sledovaným referenčním cílem ochrany životního prostředí a změnou vyvolanou prováděním dané intervence. Vždy je žádoucí odhadnout míru rizika, pokud riziko nevidíme, je vhodným stupněm 0.

Jako **přímé vlivy** jsou chápány takové vlivy způsobené hodnocenou činností, které se vyskytují ve stejném čase a na stejném místě jako tato činnost. Přímé dopady tedy nastávají přímou interakcí činnosti s dotčenou složkou životního prostředí. Příkladem může být vypouštění odpadních vod z čistírny odpadních vod do řeky, což může vést ke snížení kvality vody v toku.

Jako **nepřímé vlivy** jsou chápány takové vlivy způsobené hodnocenou činností, které nejsou přímým důsledkem hodnocené činnosti a často vznikají na jiném místě než hodnocená činnost nebo jsou výsledkem složité cesty vlivu. Příkladem nepřímého vlivu může být zlepšení kvality ovzduší díky podpoře udržitelných forem dopravy, které nahradí individuální automobilovou dopravu.

Rozsah vlivu:

- B bodový (působící v místě realizovaného opatření)
- L lokální (působící v rámci širšího území např. v rozsahu správního území obce)
- R regionální (působící na území 2 a více obcí)
- M mezinárodní (vlivy přesahující hranice ČR, identifikace možného přeshraničního rozsahu vlivu by měla vždy vést k úvaze o nezbytnosti mezistátního posuzování koncepce)

(při překryvu mezi rozsahem územní působnosti vlivů je užívána pomlčka k vyjádření přechodu mezi jednotlivými úrovněmi, např. L–R čili lokální až regionální rozsah vlivů)

Spolupůsobení vlivu:

- K** kumulativní působení vzhledem k již existujícím nebo uvažovaným záměrům a opatřením, resp. jejich známým vlivům
Kumulativní vliv (hromadící se vliv) je dán součtem vlivů stejného druhu z různých zdrojů, přičemž při posuzování jednotlivých zdrojů izolovaně by takový vliv nemusel být sledován.
- Sy** synergické působení vzhledem k již existujícím nebo uvažovaným záměrům a opatřením, resp. jejich známým vlivům
Synergický (společný vliv) vzniká působením vlivů různého druhu (např. současné působení více zdrojů různých emisí) na danou složku životního prostředí.
- Sk** sekundární působení vzhledem k již existujícím nebo uvažovaným záměrům a opatřením, resp. jejich známým vlivům
Sekundární vliv je vliv působící na danou složku životního prostředí nepřímo přes jinou (druhou) složku životního prostředí.
- +/- pozitivní/negativní

Na základě principu přiměřenosti ve vztahu k detailu v jakém byla koncepce zpracována a vzhledem k tomu, že intervence nemají na této úrovni často jasný konkrétní územní průmět, časovou projekci a současně jsou uvedeny jen jako příkladné (tj. nezávazné) projekty nebo popisem, je hodnocení kumulativních a synergických vlivů založeno na kvalifikovaném expertním odhadu, který využívá výsledky hodnocení jednotlivých intervencí z hlediska jejich potenciálního vlivu na sledované referenční cíle ochrany životního prostředí a současně jejich potenciálních vlivů z pohledu územní působnosti a časový rozsah.

Spolupůsobení vlivů

V rámci koncepce nemají navrhované intervence/opatření stanoven jednoznačný konkrétní územní průmět (lokalizaci), a proto nelze na této úrovni jednoznačně určit místo spolupůsobení a existující referenční základ spolupůsobení případných vlivů. Spolupůsobení lze proto v rámci hodnocení vlivů koncepce na životní prostředí předpokládat na obecnější úrovni. V rámci koncepce jsou uváděna také integrovaná řešení, která navazují na popis jednotlivých cílů a opatření a naplňují je. Zde jsou uvedeny i potenciální projekty bez dalších podrobností k nim a tato integrovaná řešení byla při hodnocení jednotlivých opatření zohledněna.

Časový horizont působení:

- Kp** krátkodobé (dočasné) působení vlivu, respektive působení občasně
krátkodobý (dočasný) vliv je vliv působící na sledovaný referenční cíl ochrany životního prostředí po dobu provádění realizace aktivity; občasný vliv je vliv působící opakovaně krátkodobě s pravidelným nebo nepravidelným intervalem
- Dt** dlouhodobé působení vlivu, respektive působení kontinuální (trvalé)
dlouhodobý vliv je vliv působící na sledovaný referenční cíl ochrany životního prostředí po dobu implementace celou dobu realizace koncepce, případně i po naplnění koncepce

Tyto vlivy jsou uvedeny v posledním sloupci s označením RSČ (Rozsah, Spolupůsobení, Časový horizont).

Při hodnocení vlivu opatření na životní prostředí a veřejné zdraví se postupovalo tak, že vybraní členové týmu zpracovatele SEA provedli vlastní kompletní hodnocení specifických cílů a opatření. Úkolem každého experta bylo samostatně a nezávisle ohodnotit (na základě detailního studia koncepce) specifické cíle a opatření vzhledem k referenčním cílům ochrany životního prostředí a výsledky svého hodnocení zaznamenat do matice (tabulky).

Pokud existovaly velké rozdíly mezi jednotlivými hodnotiteli, byly sjednoceny v diskusi nad výsledky. Je však třeba zdůraznit, že cílem diskuse nebyla unifikace individuálních názorů expertů na danou problematiku, ale rozbor daného problému a vyjasnění individuálních názorů. Výsledkem diskuse tak mohla být korekce původního expertního hodnocení a do určité míry potlačení subjektivity hodnocení.

Na základě hodnocení jednotlivých členů týmu bylo pro každé pole matice zpracováno agregované hodnocení jako aritmetický průměr hodnocení všech členů týmu. Výsledná hodnota pak byla zaokrouhlena na celé číslo a vložena do příslušného pole odpovídající matice agregovaných (výsledných) hodnocení. Hodnocení vlivů koncepce na životní prostředí vychází jak z provedeného zkoumání, tak i z rozsáhlé diskuse týmu posuzovatele k vlivům koncepce na naplňování referenčních cílů ochrany životního prostředí.

V následujících tabulkách je uvedeno číselné hodnocení opáření v rámci jednotlivých specifických cílů, které je v komentáři doplněno o slovní hodnocení.

Tabulka 5 Hodnocení: Strategický cíl 1 Lidské zdroje

Strategický cíl 1 Lidské zdroje												
		Referenční cíle životního prostředí										Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	
		Klíma a adaptace	Krajina	Ochrana přírody	Půda	Voda	Kulturní památky	Ovzduší	Hluk	Zdraví a bezpečnost	Odpady a ekologické zátěže	
Specifický cíl 1.1 Zvýšit šance znevýhodněných osob na trhu práce		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-/-
Opatření	1.1.1 Podpora zapojení znevýhodněných osob na trh práce	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-/-
komentář	<p>Opatření je zaměřeno na rozšíření tzv. měkkých aktivit, které podpoří zapojení znevýhodněných osob na trh práce, tedy například zvyšování pracovních kompetencí, realizace dostupného zaměstnávání, flexibilní formy zaměstnání apod. Bez předpokládaného vlivu na životní prostředí a veřejné zdraví. Doporučení: Bez doporučení.</p>											
Specifický cíl 1.2 Zvýšit dostupnost a kvalitu sociálních služeb a sociálního bydlení a rozvíjet nástroje prevence sociálně-patologických jevů		0	0	0	-1	0	0	0	0	+1	0	R/-/Dt
Opatření	1.2.1 Rozvoj sociálního bydlení	0	0	0	-1	0	0	0	0	+1	0	R/-/Dt
komentář	<p>Cílem opatření je zvýšit dostupnost kvalitního bydlení pro osoby a domácnosti žijící v nevhodných bytových podmínkách nebo bez domova. Pokud by probíhala výstavba nových bytových domů, lze předpokládat mírný negativní vliv z důvodu záboru půdy. Jako pozitivní vliv bylo identifikováno zvýšení dostupnosti bydlení a zlepšení socioekonomické situace. Doporučení: Minimalizovat zábery ZPF ve vyšších třídách ochrany vhodnou lokalizací záměrů a využitím stávajících areálů či budov. U nové výstavby nebo rekonstrukcí uplatnit rovněž adaptační opatření na budovách.</p>											
Opatření	1.2.2 Rozvoj infrastruktury pro sociální služby	0	0	0	-1	0	0	0	0	+1	0	R/-/Dt
komentář	<p>Účelem opatření je koordinace budování infrastruktury sociálních služeb, u které je evidován deficit, a to za účelem zajištění vhodné struktury a dostupnosti sociálních služeb. Současně se opatření zaměřuje na rozvoj komunitní práce. Podporovány budou odpovídající sociální služby vč. chráněného bydlení a podpory samostatného bydlení. Pokud by probíhala výstavba nových zařízení pro sociální služby, lze předpokládat mírný negativní vliv z důvodu záboru půdy. Jako pozitivní vliv bylo identifikováno zvýšení dostupnosti a kvality sociálních služeb. Doporučení: Minimalizovat zábery ZPF ve vyšších třídách ochrany vhodnou lokalizací záměrů a využitím stávajících areálů či budov. U nové výstavby nebo rekonstrukcí uplatnit rovněž adaptační opatření na budovách.</p>											
Opatření	1.2.3 Prevence sociálně patologických jevů a prevence kriminality	0	0	0	0	0	0	0	0	+1	0	R/-/Dt

Strategický cíl 1 Lidské zdroje												
		Referenční cíle životního prostředí										Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	
		Klima a adaptace	Krajina	Ochrana přírody	Půda	Voda	Kulturní památky	Ovzduší	Hluk	Zdraví a bezpečnost	Odpady a ekologické zátěže	
<i>komentář</i>	<p>Cílem opatření je zastavení růstu či eliminace sociálně patologických jevů, snížení míry kriminality a sociální tenze a tím zvýšení pocitu bezpečí a sociální stability obyvatel. Dále také zvyšování kompetencí v oblasti finanční gramotnosti apod. Zejména díky předpokládanému snížení kriminality se předpokládají mírně pozitivní vlivy na bezpečnost obyvatel.</p> <p>Doporučení: Bez doporučení.</p>											
Specifický cíl 1.3 Zvýšit dostupnost a kvalitu vzdělávací infrastruktury		+1	0	0	-1	0	0	0	0	+1	0	R/-/Dt
Opatření	1.3.1 Budování kapacity školských zařízení a zvyšování kvality jejich podmínek	+1	0	0	-1	0	0	0	0	0	0	L/-/Dt
<i>komentář</i>	<p>Cílem opatření je optimalizace kapacit školských zařízení (mateřských a základních škol) a zlepšení jejich stavebně technického stavu, které aktuálně neodpovídají aktuálním trendům a požadavkům na kvalitní vzdělávání.</p> <p>V rámci realizace tohoto opatření se předpokládá výstavba nových školských zařízení, což s sebou přináší mírný negativní vliv na zábor zemědělského půdního fondu. U modernizace budov lze předpokládat snížení energetické náročnosti budov a tím i omezení emisí skleníkových plynů.</p> <p>Doporučení: Minimalizovat zábory ZPF ve vyšších třídách ochrany vhodnou lokalizací záměrů a využitím stávajících areálů či budov. U nové výstavby nebo rekonstrukcí uplatnit rovněž adaptační opatření na budovách.</p>											
Opatření	1.3.2 Zlepšení podmínek, škol, školských zařízení a dalších subjektů pro rozvoj kompetencí	+1	0	0	0	0	0	0	0	+1	0	R/-/Dt
<i>komentář</i>	<p>Opatření se zaměřuje například na budování a rozvoj odborných učeben školských zařízení, budování vnitřní konektivity škol, budování zázemí pro školní družiny a školní kluby budováním zázemí pro komunitní aktivity ve vzdělávacích zařízení vedoucí k sociální inkluzi, a zvýšení kapacity školských poradenských zařízení a rozšíření spektra jejich služeb, budování zázemí pro pedagogické a nepedagogické pracovníky škol.</p> <p>V rámci opatření se předpokládají mírně pozitivní vlivy na klima z důvodu předpokládaného snížení energetické náročnosti budov a tím i omezení emisí skleníkových plynů. Vzhledem k podpoře aktivit ve vzdělávání lze očekávat nepřímý mírně pozitivní vliv v oblasti zdraví obyvatel (socioekonomický aspekt, lepší budoucí uplatnění na trhu práce).</p> <p>Doporučení: Bez doporučení.</p>											

Tabulka 6 Hodnocení: Strategický cíl 2 Ekonomika

Strategický cíl 2 Ekonomika												
		Referenční cíle životního prostředí										Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	
		Klima a adaptace	Krajina	Ochrana přírody	Půda	Voda	Kulturní památky	Ovzduší	Hluk	Zdraví a bezpečnost	Odpady a ekologické zátěže	
Specifický cíl 2.1 Zajistit odpovídající infrastrukturu a aktivovat lidský kapitál pro vědu, výzkum a inovace		0	0	0	-1	0	0	0	0	0	0	L/-/Dt
Opatření	2.1.1 Budování a rozvoj specializovaných VaVal center	0	0	0	-1	0	0	0	0	0	0	L/-/Dt
Opatření	2.1.2 Posílení služeb výzkumné infrastruktury	0	0	0	-1	0	0	0	0	0	0	L/-/Dt
<i>komentář</i>	<p>Hlavním cílem opatření 2.1.1 je vytvořit základ pro restrukturalizaci regionální ekonomiky směrem k high-tech odvětvím prostřednictvím dobudování VVI infrastruktury doprovázené rozvinutými službami s důrazem na oblast udržitelnosti a vytvoření podmínek pro zatraktivnění prostředí pro vzdělávání (podpora a rozvoj infrastruktury pro uskutečňování výuky), vědecko-výzkumné a inovační aktivity, apod. Opatření mj. zahrnuje budování a rozvoj technologických center.</p> <p>Cílem opatření 2.1.2 je podpora inovační výkonnosti podniků a zároveň vytváření a rozvoj inovačního ekosystému prostřednictvím podpory služeb otevřené VaVal infrastruktury. Opatření zahrnuje vznik a rozvoj sdílených kapacit pro technologická centra, inovační huby, coworkingová a kompetenční centra atd.</p> <p>V případě výstavby nových budov a infrastruktury se u obou opatření předpokládá mírný negativní vliv z důvodu záboru zemědělského půdního fondu.</p> <p>Doporučení: Minimalizovat zábory ZPF ve vyšších třídách ochrany vhodnou lokalizací záměrů a využitím stávajících areálů či budov. K realizaci opatření využívat stávající prostory. Při případné výstavbě nových budov zohledňovat požadavky spojené s adaptací na změnu klimatu i snížení vlivů na klima (energetické úspory, zateplení budov, zelené fasády a střechy a podobně).</p>											
Opatření	2.1.3 Rozvoj mezi sektorové spolupráce	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-/-
<i>komentář</i>	<p>Cílem tohoto opatření je podpora rozvoje aplikačního potenciálu výzkumných organizací, zejména podpora navázání spolupráce se subjekty z aplikační sféry, posílení schopnosti vytvoření a efektivního využití výsledků výzkumu v praxi.</p> <p>Opatření je zaměřeno na organizační aktivity s neutrálním dopadem na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Bez doporučení.</p>											
Specifický cíl 2.2 Iniciovat komplexní využití vodíku		+1	0	0	-1	0	0	+1	0	+1	0	R/-/Dt
Opatření	2.2.1 Podpora vodíkových technologií	+1	0	0	-1	0	0	+1	0	+1	0	R/-/Dt

Strategický cíl 2 Ekonomika	
	Referenční cíle životního prostředí
	1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10.
	Klima a adaptace Krajina Ochrana přírody Půda Voda Kulturní památky Ovzduší Hluk Zdraví a bezpečnost Odpady a ekologické zátěže
Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont	
<i>komentář</i>	<p>Cílem tohoto opatření je realizace aktivit podporujících vodíkovou ekonomiku v území, založenou na aplikaci vodíku, který již vzniká v technologickém procesu místních firem a návazně na aplikaci tzv. zeleného vodíku produkovaného s využitím obnovitelných zdrojů energie. Aktivity budou zaměřeny na podporu vytvoření cyklu od sběru a čištění odpadního vodíku místních firem a výroby zeleného vodíku, přes jeho zpracování, uskladnění a distribuci a následně jeho využití jako zdroje energie nebo v dopravě ve vazbě na opatření 3.2.2 Modernizace vozového parku veřejné dopravy včetně související infrastruktury.</p> <p>Opatření směřuje k mírně pozitivnímu vlivu na zlepšení kvality ovzduší, snížení emisí skleníkových plynů (vlivů na klima) a pozitivnímu vlivu na lidské zdraví. Zároveň se však v souvislosti s rozvojem zázemí a infrastruktury předpokládá zábor půdního fondu.</p> <p>Doporučení: Nově zaváděné technologie musí splňovat všechna environmentální kritéria a v případech, kdy je to relevantní, zohledňovat nejlepší dostupné techniky (BAT).</p>

Tabulka 7 Hodnocení: Strategický cíl 3 Doprava a dopravní infrastruktura

Strategický cíl 3 Doprava a dopravní infrastruktura												
		Referenční cíle životního prostředí										Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	
		Klíma a adaptace	Krajina	Ochrana přírody	Půda	Voda	Kulturní památky	Ovzduší	Hluk	Zdraví a bezpečnost	Odpady a ekologické zátěže	
Specifický cíl 3.1 Zvýšit bezpečnost dopravy		+1	0	0	0	0	0	+1	+1	+2	0	L/-/Dt
Opatření	3.1.1 Zavádění ITS pro řízení a usměrňování provozu silniční dopravy	+1	0	0	0	0	0	+1	+1	+1	0	L/-/Dt
	3.1.2 Zvýšení bezpečnosti pěší dopravy	0	0	0	0	0	0	0	0	+2	0	B/-/Dt
komentář	<p>Opatření 3.1.1 zahrnuje instalaci moderních systémů pro řízení a usměrňování dopravy na území větších měst.</p> <p>Cílem opatření 3.1.2 je eliminovat riziková místa na silničních komunikacích z pohledu bezpečnosti dopravy, a to především pěší a doplnkově i cyklistické.</p> <p>V rámci opatření 3.1.1. se předpokládá zvýšení plynulosti dopravy (tedy nižší spotřeba pohonných hmot) a zvýšení bezpečnosti, což představuje mírně pozitivní vliv na kvalitu ovzduší, snížení emisí skleníkových plynů, hlučnosti a podporu zdraví i bezpečnosti. Významné pozitivní vlivy na bezpečnost obyvatel lze předpokládat u opatření 3.1.2.</p> <p>Doporučení: Bez doporučení.</p>											
Specifický cíl 3.2 Zvýšit konkurenceschopnost veřejné dopravy		+1	0	0	-1	0	0	+1	+1	+1	0	L/-/Dt
Opatření	3.2.1 Výstavba a modernizace drážní infrastruktury MHD	+1	0	0	-1	0	0	+1	+1	+1	0	L/-/Dt
Opatření	3.2.2 Modernizace vozového parku veřejné dopravy vč. související infrastruktury	+1	0	0	-1	0	0	+1	+1	+1	0	L/-/Dt
Opatření	3.2.3 Výstavba a modernizace infrastruktury integrované veřejné dopravy	+1	0	0	-1	0	0	+1	+1	+1	0	L/-/Dt
Opatření	3.2.4 Telematika ve veřejné dopravě	+1	0	0	0	0	0	+1	+1	+1	0	L/-/Dt

Strategický cíl 3 Doprava a dopravní infrastruktura												
		Referenční cíle životního prostředí										Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	
		Klima a adaptace	Krajina	Ochrana přírody	Půda	Voda	Kulturní památky	Ovzduší	Hluk	Zdraví a bezpečnost	Odpady a ekologické zátěže	
<i>komentář</i>	<p>Cílem opatření 3.2.1 je zvýšení konkurenceschopnosti a atraktivity veřejné městské dopravy založené na drážním principu (tramvaje a trolejbusy) prostřednictvím výstavby nových tratí, případně i zásadní modernizace tratí stávajících. K tomuto cíli přispěje i vybudování infrastruktury pro provoz parciálních trolejbusů (měnirny, vozovny apod.).</p> <p>Cílem opatření 3.2.2 je modernizace vozového parku zajišťujícího veřejnou dopravu. Součástí je i výstavba plnicích a dobíjecích stanic pro veřejnou dopravu. Dojde zejména ke zvýšení podílů nízkoemisních (biometan) a bezemisních vozidel (elektřina, případně vodík).</p> <p>Opatření 3.2.3 je zaměřeno na vybudování nové, případně modernizaci stávající infrastruktury veřejné dopravy, a to včetně zlepšení vazeb na individuální dopravu. Opatření tedy zahrnuje zejména přístupné terminály, parkovací systémy P+R, K+R, B+R apod.</p> <p>Opatření 3.2.4 je zaměřeno na zavádění nových, případně modernizaci stávajících řídicích, informačních a odbavovacích systémů ve veřejné dopravě.</p> <p>Díky podpoře ekologicky šetrnější veřejné dopravy a jejímu upřednostnění od IAD se předpokládají mírně pozitivní vlivy z důvodu nižších emisí skleníkových plynů, emisí znečišťujících látek, snížení hlukového zatížení a podpory zdraví a bezpečnosti. Zároveň se však u výstavby stanic, měniren, vozoven, přístupných terminálů a dalších předpokládá zábor půdního fondu.</p> <p>Doporučení: Minimalizovat zábory ZPF ve vyšších třídách ochrany vhodnou lokalizací záměrů a využitím stávajících areálů. Při případné výstavbě nových budov zohledňovat požadavky spojené s adaptací na změnu klimatu i snížení vlivů na klima (energetické úspory, zateplení budov, zelené fasády a střechy a podobně).</p>											
Specifický cíl 3.3 Zvýšit atraktivitu cyklodopravy		+1	0	0	-1	0	0	+1	+1	+1	0	L/-/Dt
Opatření	3.3.1 Výstavba a modernizace infrastruktury pro cyklodopravu	+1	0	0	-1	0	0	+1	+1	+1	0	L/-/Dt
<i>komentář</i>	<p>Cílem opatření je vytvořit podmínky pro vyšší využití cyklodopravy na území aglomerace jako alternativy individuální silniční dopravy pro pravidelné cestování do zaměstnání, škol, na úřady apod. i pro zatraktivnění cyklodopravy z pohledu rekreačních a volnočasových aktivit. Podpora zahrnuje páteřní cyklostezky Ústeckého kraje, chybějící propojení významných cyklostezek, zlepšení podmínek pro jejich využívání pro cesty za prací a do škol, eliminace kolizních míst a realizace doprovodné cyklistické infrastruktury.</p> <p>Potenciálním mírným negativním vlivem mohou být zábory ZPF (ve velmi malém rozsahu). Za pozitivní vliv lze považovat zvýšení bezpečnosti dopravy a dále také podpora udržitelných forem dopravy s nižší hlučností, emisemi skleníkových plynů a znečišťujících látek do ovzduší.</p> <p>Doporučení: Bez doporučení.</p>											

Tabulka 8 Hodnocení: Strategický cíl 4 Životní prostředí a veřejný prostor

Strategický cíl 4 Životní prostředí a veřejný prostor		Referenční cíle životního prostředí										Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	
		Klima a adaptační	Krajina	Ochrana přírody	Půda	Voda	Kulturní památky	Ovzduší	Hluk	Zdraví a bezpečnost	Odpady a ekologické zátěže	
Specifický cíl 4.1 Odstranit ekologické zátěže, rekultivovat krajinu a nově využít plochy brownfieldů		+2	+2	+2	+2	+2	0	+2	0	+2	+2	R/Sy+/Dt
Opatření	4.1.1 Sanace ekologických zátěží a revitalizace brownfieldů	0	0	0	+1	0	0	0	0	+2	+2	R/-/Dt
<i>komentář</i>	Cílem opatření je odstranit přetrvávající ekologické zátěže, které jsou často vázány na lokality brownfieldů. Současně je cílem opatření revitalizovat a transformovat samotné plochy brownfieldů pro nové využití. Opatření bude mít významný pozitivní vliv z hlediska odstranění starých ekologických zátěží, což bude mít významně pozitivní vliv také na veřejné zdraví (zajištění bezpečnosti prostředí). Předpokládá se také následné využití těchto lokalit, což představuje mírně pozitivní vliv na půdu (omezení záboru půdy tzv. na zelené louce). Doporučení: Bez doporučení.											
Opatření	4.1.2 Využití potenciálu krajiny rekultivované po těžbě	+2	+2	+2	+2	+2	0	+2	0	+2	0	R/Sy+/Dt
<i>komentář</i>	Opatření je zaměřeno na pokračování v dlouhodobém procesu rekultivace krajiny po těžbě hnědého uhlí a vytváření nové krajiny s novými ekologickými a sociálně-ekonomickými funkcemi. Revitalizace území po dlouhodobé těžbě uhlí představuje významný pozitivní vliv na kvalitu životního prostředí a veřejného zdraví. Lze předpokládat zvýšení kvality ovzduší, pozitivní vlivy na klima s pozitivním vlivem na zdraví obyvatel. Opatření se dotýká také pozitivního vlivu na vodu (zvýšení retence povrchů, vytváření vodních prvků, apod.), půdu (využití pohornické krajiny vs. stavba na zelené louce), krajinu (zvýšení ekologické stability krajiny, apod.), biodiverzitu a EVVO. Potenciální pozitivní synergický vliv je spatřován v kombinaci jednotlivých opatření v oblasti vody a krajiny, které jako celek směřují různými formami k podpoře lepší retence vody v krajině, adaptaci na změny klimatu, prevenci před suchem aj. Doporučení: Území po těžbě, zvláště pokud na nich již proběhla přirozená sukcese, může představovat mozaiku rozdílných biotopů se specializovanou florou a faunou, tyto se tak stávají ohnisky biodiverzity v území. Před započítáním jakéhokoliv zásahu do území je tedy nutné provést také biologický průzkum.											
Specifický cíl 4.2 Zvýšit kvalitu veřejného prostoru a odolnost území vůči klimatickým rizikům		+2	+2	+1	+1	+2	0	0	0	+1	0	R/Sy+/Dt
Opatření	4.2.1 Sídlní zeleň, retenční schopnost krajiny a prevence klimatických rizik	+2	+2	+1	+1	+2	0	0	0	+1	0	R/Sy+/Dt
	4.2.2 Zatraktivnění a úpravy veřejného prostoru ve městech	+2	+1	+1	+1	+2	0	0	0	+1	0	R/Sy+/Dt

Strategický cíl 4 Životní prostředí a veřejný prostor												
		Referenční cíle životního prostředí										Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	
		Klima a adaptace	Krajina	Ochrana přírody	Půda	Voda	Kulturní památky	Ovzduší	Hluk	Zdraví a bezpečnost	Odpady a ekologické zátěže	
<i>komentář</i>	<p>Podstatou opatření 4.2.1 je realizace zejména adaptačních opatření a částečně i opatření mitigačních. Opatření je tedy zaměřeno na realizaci zejména přírodě blízkých vodních prvků v krajině a intravilánu, zeleně, opatření proti erozi, úpravu lesních porostů, odstranění odvodňovacích zařízení, zvýšení retence povrchů a další.</p> <p>Cílem opatření 4.2.2 je zvýšení atraktivity veřejných prostranství, přičemž opatření zahrnuje zvýšení retenční schopnosti povrchů, realizaci modrozelené infrastruktury, revitalizaci nevyužívaných ploch a další.</p> <p>Opatření se zaměřují na snížení negativních projevů klimatických změn. Realizována budou opatření s významnými pozitivními vlivy na klima, a rovněž také pozitivní vliv na zvýšení retenční schopnosti krajiny, půdy, podpora biodiverzity, zlepšení kvality vod v tocích apod. Potenciální pozitivní synergický vliv je spatřován v kombinaci jednotlivých opatření v oblasti vody a krajiny, které jako celek směřují různými formami k podpoře lepší retence vody v krajině, adaptaci na změny klimatu, prevenci před suchem aj.</p> <p>Doporučení: Bez doporučení.</p>											
Specifický cíl 4.3 Optimalizovat nakládání s energiemi v území		+1	0	0	0	0	0	+2	0	+2	0	L/-/Dt
Opatření	4.3.1 Realizace energetických úspor	+1	0	0	0	0	0	+2	0	+2	0	L/-/Dt
<i>komentář</i>	<p>Cílem opatření je snížit energetickou náročnost území a tím přispět k ochraně energetických zdrojů. Toho bude v rámci opatření dosaženo především prostřednictvím energetických úspor ve veřejných budovách s aplikací příslušných nástrojů, např. EPC (Energy Performance Contracting; spotřebitel energie nemusí do úsporných opatření předem investovat vlastní peníze, ale postupně je hradí dodavateli splátkami, jichž dosáhne díky úsporám nákladů na energii). Dále také například prostřednictvím výstavby OZE a výměny nevyhovujících spalovacích zdrojů na tuhá paliva.</p> <p>U opatření se předpokládá snížení spotřeby energie, což bude mít pozitivní vliv na snížení emisí skleníkových plynů a také emisí znečišťujících látek do ovzduší.</p> <p>Doporučení: Pro výstavbu OZE přednostně využívat stávající budovy, plochy brownfields, popř. méně kvalitní půdu, výrobní areály a respektovat krajinu. Při realizaci OZE je nutno respektovat požadavky ochrany přírody (zejména v oblasti zvláště chráněných území, soustavy Natura 2000, migračních tras).</p>											
Specifický cíl 4.4 Snížit produkci odpadu a zvýšit podíl jeho separované složky		0	0	0	-1/+1	+1	0	-1	0	0	+2	L/-/Dt
Opatření	4.4.1 Zefektivnění odpadového hospodářství	0	0	0	-1/+1	+1	0	-1	0	0	+2	L/-/Dt

Strategický cíl 4 Životní prostředí a veřejný prostor											
	Referenční cíle životního prostředí										Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	
	Klima a adaptace	Krajina	Ochrana přírody	Půda	Voda	Kulturní památky	Ovzduší	Hluk	Zdraví a bezpečnost	Odpady a ekologické zátěže	
<i>komentář</i>	<p>Cílem opatření je zefektivnit systém odpadového hospodářství jako celku v Ústecko-chomutovské aglomeraci a posílit podíl separace odpadu pro jeho budoucí materiálové využití. Opatření tedy zahrnuje podporu re-use center, výstavbu a modernizaci sběrných dvorů, zařízení pro materiálové a energetické využití odpadů, pro chemickou recyklaci odpadů, pro sběr a nakládání s nebezpečnými odpady apod.</p> <p>Realizací tohoto opatření dojde ke zvýšení množství a podílu využití vytríděného odpadu, snížení množství komunálního odpadu ukládaného na skládky, lepší organizaci svozu odpadů apod. Byly identifikovány pozitivní vlivy na nakládání s odpady, kdy se zejména u omezení skládkování předpokládá také nižší riziko kontaminace podzemních a povrchových vod a půdy včetně záboru půdního fondu. Vzhledem k vybudování separačních a sběrných dvorů, re-use center, kapacitních zařízení pro energetické využití apod. se dá naopak předpokládat zábor půdního fondu, pozitivní vliv omezení zakládání skládek však převažuje. Realizací opatření dojde ke vzniku nového zdroje emisí znečišťujících látek. Jiné negativní vlivy specifického cíle na životní prostředí a veřejné zdraví nebyly identifikovány.</p> <p>Doporučení: Zařízení na energetické a materiálové využití odpadů umísťovat mimo zastavěná území, respektovat krajinný ráz, podmínky ochrany přírody a krajiny, dodržovat platné emisní limity pro takováto zařízení a přednostně využít plochy brownfields. Respektovat hierarchii způsobů nakládání s odpady. Minimalizovat zábory ZPF ve vyšších třídách ochrany vhodnou lokalizací záměrů a využitím stávajících areálů. U nové výstavby podporovat rovněž adaptační opatření na budovách.</p>										

Tabulka 9 Hodnocení: Strategický cíl 5 Kultura, kulturní dědictví a cestovní ruch

Strategický cíl 5 Kultura, kulturní dědictví a cestovní ruch												
		Referenční cíle životního prostředí										Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	
		Klíma a adaptace	Krajina	Ochrana přírody	Půda	Voda	Kulturní památky	Ovzduší	Hluk	Zdraví a bezpečnost	Odpady a ekologické zátěže	
Specifický cíl 5.1 Zachovat kulturní dědictví a rozvíjet cestovní ruch		0	0	-1	-1	0	+2	0	0	0	-1	R/-/Dt
Opatření	5.1.1 Revitalizace památek, muzeí a veřejných knihoven	0	0	0	0	0	+2	0	0	0	0	B/-/Dt
komentář	Cílem opatření 5.1.1 je revitalizovat památky, muzea a knihovny, dále pro ně budovat odbornou infrastrukturu, doplňovat vybavení (expoziční, depozitáře apod.), restaurovat a další. Realizací opatření dojde k významným pozitivním vlivům v oblasti kulturních hodnot. Doporučení: Bez doporučení.											
Opatření	5.1.2 Rozvoj doprovodné infrastruktury cestovního ruchu	0	0	-1	-1	0	0	0	0	0	-1	R/-/Dt
komentář	Opatření 5.1.2 je zaměřeno na budování doprovodné infrastruktury cestovního ruchu zahrnující záhytná parkoviště, odpočívadla, naučné stezky, turistické trasy (páteřní, regionální, lokální), sociální zařízení, navigační systémy měst a obcí, informační turistická centra apod. Opatření zahrnuje i revitalizaci sítě značení turistických tras a rekonstrukci stávajících a budování nových turistických informačních center. Opatření může indikovat mírný negativní vliv na životní prostředí, a to v případě situování nové infrastruktury do přírodně cenných oblastí v případě narušování biotopů, vyrušování živočichů apod. Dále také v případě půdy (záběr půdy pro parkoviště, sociální zařízení, doplňkovou infrastrukturu, turistická informační centra apod.), generování komunálních odpadů. Doporučení: Budovat infrastrukturu a vytvářet atraktivitu mimo cenné přírodní lokality a půdy s vyšší bonitou, umístění konzultovat s dotčenými orgány ochrany přírody. Preferovat směřování cestovního ruchu mimo intenzivně navštěvované a citlivé oblasti ZCHÚ.											

V rámci výše uvedeného hodnocení nebyly zjištěny taková opatření, respektive specifické cíle, které by znemožňovaly schválení koncepce.

6.3 Strategická vize

Strategická vize představuje souhrnný text popisující budoucí žádoucí stav, k němuž realizace strategie přispěje. Vize je hlavní motto, které určuje základní směr dalšího rozvoje Ústecko-chomutovské aglomerace.

Vize je následující:

„Ústecko-chomutovská aglomerace je hospodářsky významnou metropolitní oblastí České republiky. Hospodářská výkonnost regionu vychází z pestré odvětvové základny, v níž se úspěšně etablují některé inovativní obory, a z napojení centrální oblasti České republiky (pražská metropolitní oblast) na německou ekonomiku v oblasti investic a trhu práce. Celá oblast Ústecko-chomutovské aglomerace je dobře dopravně dostupná a vnitřně propojená. Obyvatelé měst zde žijí v urbanisticky kvalitních, bezpečných sídlech se zdravým životním prostředím a v příznivých sociálních podmínkách.“

Celkově je vize formulována obecně a je podrobněji rozvedena prostřednictvím cílů a opatření.

Vize je navržena přiměřeně svému účelu. Vlivy na životní prostředí jsou v ní podrobněji indikovatelné až v rámci na ni navazujících cílů a opatření.

Doporučení zpracovatele: Bez doporučení úprav vize.

6.4 Globální cíl

Globální cíl zní takto:

„Aktivizovat lidské zdroje, zvýšit jejich mobilitu a zlepšit urbánní a životní prostředí, zlepšit kvalitu života a podmínky k podnikání v Ústecko-chomutovské aglomeraci jako nutného předpokladu pro udržitelný rozvoj a sociální stabilitu regionu.“

Globální cíl je, stejně jako vize, formulován obecně a blíže je rozveden až na úrovni specifických cílů a opatření. Je zde zmíněn udržitelný rozvoj, který může zahrnovat i ochranu životního prostředí.

Doporučení zpracovatele: Bez doporučení úprav globálního cíle.

6.5 Hodnocení koncepce jako celku

Při hodnocení vlivů Integrované strategie Ústecko-chomutovské aglomerace pro období 2021-2027 na životní prostředí je potřeba vzít v úvahu nejen potenciální dopady koncepce na životní prostředí ve smyslu zákona č. 100/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů, ale také vzájemnou interakci stavu životního prostředí s celkovou ambicí rozvoje území v navrženém scénáři.

V této souvislosti se jedná především o to, že současná kvalita životního prostředí v Ústecko-chomutovské aglomeraci (zejména dopady změn klimatu, stav ovzduší, hlukové zatížení, staré ekologické zátěže, hospodaření s vodou a půdou, přírodně cenné oblasti) může být jedním z limitů dalšího rozvoje území, a to ať už přímo – omezením možností realizace opatření, které by mohly mít další negativní vliv na životní prostředí v zatížených částech území - tak i zprostředkovaně, tedy možným negativním vývojem oblasti bez ohledu na realizaci koncepce (ovzduší, doprava, hluk a další).

1) Analytická část

Cílem je identifikovat hlavní problémy/bariéry regionálního rozvoje na území Ústecko-chomutovské aglomerace, stejně jako definovat, v čem spočívá rozvojový potenciál. Analytická část se věnuje jednotlivým tématům, která vykreslují charakter řešeného území a jeho socioekonomický profil. Na konci každé kapitoly jsou uvedena shrnutí a dále také analýza stakeholderů a analýza problémů, rozvojových potřeb a potenciálu území, která představují vstup pro Strategickou část. Mezi tematickými oblastmi, kterými se AČ zabývá, patří také Životní prostředí, veřejný prostor a technická infrastruktura.

Analytická část je zpracována v odpovídajícím rozsahu.

Doporučení zpracovatele: Bez doporučení úprav.

2) Strategická část

Na analytická zjištění koncepce reaguje Strategická část. V rámci této části jsou prioritní témata rozvedena do pěti strategických cílů. Každý strategický cíl má definovány vlastní specifické cíle, které budou naplňovány prostřednictvím opatření, na které jsou navázány jednotlivé typové aktivity. Podrobné vyhodnocení cílů a opatření je uvedeno v kapitole výše.

Z hodnocení koncepce provedeného výše v tomto Vyhodnocení vyplývá, že **specifické cíle a opatření nejsou v rozporu s požadavky na ochranu životního prostředí a veřejného zdraví a není mezi nimi žádný, který by měl potenciálně významný negativní vliv na životní prostředí.**

V případě některých opatření byly identifikovány potenciální možné mírné negativní vlivy na jednotlivé složky životního prostředí, a to zejména v případě záboru půdního fondu při umísťování dopravních staveb (parkoviště, apod.), nebo nových objektů (např. zařízení sociálních služeb, zařízení pro nakládání s odpady, technologická centra), ale také v případě ovzduší (např. energetické využití odpadů), popřípadě v oblasti klimatu (navýšení spotřeby energií, ad.) a ochrany přírody (zejm. cestovní ruch). V kapitole 6 a 10 tohoto Vyhodnocení jsou navržena opatření ke zmírnění potenciálních negativních dopadů.

V případě hodnocených specifických cílů a opatření budou skutečné vlivy na životní prostředí záviset především na konkrétním provedení a lokalizaci záměrů, kterými budou naplňovány, a které musí být vyhodnoceny prostřednictvím procedur hodnocení vlivů projektů na životní prostředí (EIA, naturové hodnocení, biologické hodnocení, požadavky stavebního řízení a další), které musí schválení projektů podmiňovat.

Závěrem zjišťovacího řízení bylo stanoveno, že není potřeba zpracovat samostatné hodnocení vlivu koncepce na evropsky významné lokality a ptačí oblasti soustavy Natura 2000 podle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.

V rámci hodnocení byly rovněž zvažovány kumulativní, sekundární a synergické vlivy. Jelikož jsou cíle a opatření v koncepci uvedeny v širším rozsahu a současně velmi obecně (bez uvedení konkrétních záměrů, konkrétních parametrů a charakteristik, lokalizace, rozsahu, účelu a podobně), bylo možné vyhodnotit tyto vlivy koncepce pouze odborným odhadem. Byly vyhodnoceny synergické vlivy, které jsou komentovány přímo v rámci hodnocení opatření.

Strategická část je zpracována v odpovídajícím rozsahu.

Doporučení zpracovatele: V rámci vyhodnocení vlivů koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví nebyly identifikovány významné negativní vlivy koncepce. V případě identifikace potenciálních mírných negativních vlivů koncepce na životní prostředí byla navržena doporučení pro jejich předcházení, eliminaci, minimalizaci a kompenzaci, která jsou uvedena jak v hodnotící tabulce v kapitole 6, tak v kapitole 10 Vyhodnocení koncepce.

3) Implementační část

Součástí implementační části je popis způsobu řízení realizace Strategie včetně organizačního schématu, stručného popisu základních činností, úkolů a kompetencí jednotlivých subjektů a dále také popis činností zaměřených na sledování a vyhodnocování plnění Strategie.

Doporučení zpracovatele: V rámci monitorování koncepce sladit systém monitoringu a evaluace s požadavky na sledování a rozbor vlivů koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví dle § 10h, zákona č. 100/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Vzhledem k tomu, že jednotlivé aktivity budou vycházet ze struktury koncepce, která je předmětem tohoto Vyhodnocení, nepředpokládá se významný negativní vliv na životní prostředí a veřejné zdraví. Případná doporučení jsou uvedena v kapitole 10.

Na základě výše provedeného hodnocení Integrované strategie Ústecko-chomutovské aglomerace pro období 2021-2027 je možno konstatovat, že:

- **Koncepce jako celek nebude mít žádný významný negativní vliv na životní prostředí a veřejné zdraví**
- **Koncepce jako celek bude mít řadu mírně až významně pozitivních vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví**
- **Pozitivní vlivy koncepce jako celku významně převáží nad vlivy negativními.**
- **Nebyly zjištěny žádné objektivně vyhodnotitelné (významné) kumulativní a synergické vlivy koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví s vlivy jiných koncepcí nebo záměrů.**

7 VYHODNOCENÍ MOŽNÝCH PŘESHraniČNÍCH VlivŮ Koncepce na Životní Prostředí

Území Ústecko-chomutovské aglomerace se nachází u hranic s Německem. V rámci hodnocení vlivů návrhu Integrované strategie Ústecko-chomutovské aglomerace pro období 2021-2027 na životní prostředí, provedených v předchozí kapitole, byly brány v úvahu také potenciální přeshraniční vlivy. Protože v rámci hodnocení nebyly identifikovány žádné významné negativní vlivy koncepce na území ČR, lze konstatovat, že lze vyloučit také potenciální významné negativní vlivy koncepce na životní prostředí přesahující hranice ČR. Potenciální přímé vlivy Strategie se týkají území této aglomerace.

Na základě znalostí obsahu návrhu koncepce a provedeného hodnocení jeho potenciálních vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví není žádný důvod předpokládat významný negativní přeshraniční vliv koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví a provádět přeshraniční posouzení koncepce ve smyslu § 14a zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů. A to zejména v situaci, kdy potenciální vlivy na životní prostředí budou dále eliminovány, případně zmírňovány vhodnými doporučenými opatřeními.

8 VÝČET DŮVODŮ PRO VÝBĚR ZKOUMANÝCH VARIANT A POPIS, JAK BYLO POSUZOVÁNÍ PROVEDENO, VČETNĚ PŘÍPADNÝCH PROBLÉMŮ PŘI SHROMAŽĎOVÁNÍ POŽADOVANÝCH ÚDAJŮ

8.1 Výběr zkoumaných variant

Integrovaná strategie Ústecko-chomutovské aglomerace pro období 2021-2027 je předkládána v jedné variantě. Vedle navržené varianty lze definovat také variantu nulovou (stav bez realizace koncepce). Vzhledem ke skutečnosti, že hodnocená koncepce byla předložena jen v jedné variantě, byl stav životního prostředí bez realizace koncepce východiskem pro hodnocení jejích případných vlivů. To znamená, že v tabulkách v kapitole 6 byly vlivy koncepce na životní prostředí zjišťovány porovnáním se stavem bez realizace koncepce.

V případě nulové varianty by vývoj životního prostředí nebyl ovlivněn aktivitami koncepce. Je však třeba poznamenat, že koncepce může stav životního prostředí ovlivnit pouze částečně, protože životní prostředí může být současně významně ovlivňováno řadou dalších vlivů, včetně vlivů jiných celostátních nebo krajských koncepcí.

Na základě hodnocení provedených v rámci předchozích kapitol tohoto Vyhodnocení lze konstatovat, že byly zjištěny převážně pozitivní vlivy koncepce a nebyly zjištěny žádné potenciální významné negativní vlivy koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví. V případě některých cílů a opatření byly identifikovány mírné negativní vlivy, které však nezakládaly potřebu navrhnout variantní řešení koncepce.

Vzhledem k obecnému charakteru koncepce mohou varianty nastat při realizaci koncepce, na úrovni přípravy a zpracování záměrů/projektů s konkrétními charakteristikami. Je proto nezbytné, aby při výběru projektů k podpoře v rámci koncepce, byla dostatečně zohledněna environmentální kritéria a aby systém monitorování realizace koncepce obsahoval environmentální indikátory (viz příslušné kapitoly Vyhodnocení). A to jak při výběru projektů předkladatelem koncepce, tak při výběru projektů v rámci rozhodnutí o jejich financování z jiných zdrojů.

V této souvislosti je zřejmé, že tam, kde to bude relevantní, musí být záměry podrobeny hodnocení dle zákonů č. 100/2001 Sb. (EIA), č. 114/1992 Sb. (naturové a biologické hodnocení), respektive musí být aplikovány environmentální požadavky stavebního zákona. Dále je nutno upřednostňovat taková řešení, která budou předcházet případným kolizím se zájmy ochrany životního prostředí, přírody a krajiny a veřejného zdraví, či je budou minimalizovat.

8.2 Popis provedení posouzení vlivů koncepce na životní prostředí

Vyhodnocení vlivů koncepce na životní prostředí bylo zpracováno na základě § 10e až § 10f zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů, v rozsahu jeho přílohy č. 9. Obsah a rozsah Vyhodnocení dále vychází ze Závěru zjišťovacího řízení podle § 10d citovaného zákona, vydaného Krajským úřadem Ústeckého kraje – Odborem životního prostředí a zemědělství, dne 28. 2. 2021 (č. j.: KUUK/034072/2022/ZPZ/Sik).

Závěr zjišťovacího řízení nepožadoval Posouzení vlivů koncepce na předmět ochrany a celistvost evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti podle § 45i odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.

Vyhodnocení Integrované strategie Ústecko-chomutovské aglomerace pro období 2021-2027 vychází z následujících zdrojů a metodických kroků:

- Analýza stavu životního prostředí dotčeného území, včetně charakteristik hlavních trendů vývoje,
- Analýza relevantních strategických koncepčních rozvojových dokumentů na mezinárodní, národní a krajské úrovni,
- Stanovení referenčního hodnotícího rámce (sady referenčních cílů ochrany životního prostředí a veřejné zdraví) na základě vybraných koncepčních dokumentů (včetně dokumentů doporučených ze strany orgánů veřejné správy),
- Tabulkové a slovní hodnocení cílů a opatření se zohledněním souvisejících aktivit ve vztahu k referenčním cílům ochrany životního prostředí.
- Opatření k vyloučení, minimalizaci, zmírnění nebo kompenzaci potenciálně negativních vlivů a doporučení úprav koncepce na základě výše uvedených kroků.
- Návrh environmentálních indikátorů pro sledování vlivů realizace koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví,
- Návrh environmentálních kritérií pro výběr projektů, jako pomůcku pro výběr projektů.
- Vypořádání připomínek mezirezortního řízení

Hodnocení vize, analytické a implementační části bylo provedeno slovně. Hodnocení specifických cílů a opatření bylo provedeno v tabulce porovnáním s vybranými referenčními cíli a následně slovně komentováno (viz kapitola 6. Hodnocení vlivů).

8.3 Problémy při shromažďování požadovaných údajů

Předkladatel Integrované strategie Ústecko-chomutovské aglomerace pro období 2021-2027 poskytl zpracovateli Vyhodnocení SEA pro jeho hodnocení dostatečné množství relevantních údajů, týkajících se samotné koncepce.

K posouzení koncepce, respektive specifických cílů a opatření uvedených v koncepci, bylo k dispozici dostatečné množství údajů. K dispozici byl návrh koncepce a rovněž také relevantní dokumenty, mapové podklady, s jejichž pomocí bylo hodnocení prováděno (například vymezení území, podklady k jednotlivým oblastem ŽP a další). Nenastaly tedy žádné problémy při shromažďování údajů.

Vzhledem k rozsahu a charakteru koncepce je možno konstatovat, že se při zpracování tohoto Vyhodnocení nevyskytly takové obtíže nebo nejistoty, které by mohly negativně ovlivnit rozsah a obsah posouzení realizovaného v rámci Vyhodnocení nebo které by znemožňovaly jeho zpracování.

9 STANOVENÍ MONITOROVACÍCH UKAZATELŮ (INDIKÁTORŮ) VLIVU KONCEPCE NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů, zavazuje v § 10h předkladatele koncepce, aby zajistil sledování a rozbor vlivů schválené koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví. Pokud předkladatel na základě tohoto sledování zjistí, že provádění koncepce má nepředvídané závažné negativní vlivy na životní prostředí nebo veřejné zdraví, je povinen zajistit přijetí opatření k odvrácení nebo zmírnění těchto vlivů, informovat o tom příslušný úřad a dotčené orgány a současně rozhodnout o změně koncepce. Stanovení indikátorů navazuje na určení referenčních cílů životního prostředí a musí s nimi být v souladu, obdobně jako následně environmentální kritéria pro výběr projektů.

9.1 Monitorování vlivů realizace koncepce na životní prostředí

Návrh systému monitorování vlivů Integrované strategie rozvoje Ústecko-chomutovské aglomerace pro období 2021-2027 vychází ze skutečnosti, že obsah koncepce je natolik obecný, aby umožnil intervence dané rámcem cílů, respektive opatření. Nástrojem realizace koncepce budou až projekty, realizované a naplňující navržené cíle a opatření. Projekty přitom mohou mít – dle jejich konkrétního charakteru, kapacity a lokalizace – rozdílné dopady na životní prostředí a veřejné zdraví.

V souvislosti s tím je třeba upozornit na to, že při monitorování realizace koncepce nebude možno zcela rozlišit, zda a v jaké míře byl vývoj stavu životního prostředí a veřejného zdraví ovlivněn intervencemi koncepce, nebo jinými procesy (například intervence v rámci dalších koncepčních dokumentů kraje, operační programy, dynamika “přirozeného vývoje” společnosti, globální vlivy, dopady aktuální ekonomické situace a podobně).

9.2 Stanovení monitorovacích ukazatelů (indikátorů) životního prostředí

Pro sledování vlivů koncepce na životní prostředí na úrovni obecnosti, v jaké pracuje posuzovaná koncepce, doporučuje zpracovatel SEA zařadit do obecného systému monitoringu realizace koncepce níže uvedenou sadu environmentálních indikátorů. Klíčové je, že pro sledování vlivů realizace koncepce na jednotlivé referenční cíle ochrany životního prostředí mohou být navrženy jen takové indikátory, které budou měřitelné/hodnotitelné. Jejich sledování by pak mělo být prováděno v celém období platnosti koncepce a vychází mimo jiné z výše uvedených požadavků ustanovení §10h, zákona číslo 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů (povinnost předkladatele koncepce).

Návrh mechanismu monitorování koncepce předkladatelem je uveden v následujícím textu.

9.3 Návrh mechanismu monitorování

Realizace koncepce, především vlivy realizovaných aktivit specifických cílů na životní prostředí, bude vyhodnocena 1x za rok na základě podmínek a požadavků Stanoviska příslušného úřadu k Vyhodnocení koncepce dle § 10 g) citovaného zákona a dále také na základě environmentálních indikátorů (vybraných monitorovacích ukazatelů vlivu na životní prostředí). Sběr dat a jejich agregace bude probíhat průběžně.

Výsledky vyhodnocení budou zveřejňovány na internetových stránkách předkladatele v sekci, v níž bude zveřejněna schválená koncepce, Stanovisko a Prohlášení. Monitorováním a agregací dat pak bude možné vyhodnotit celkový dopad realizace koncepce na referenční cíle ochrany životního prostředí a veřejného zdraví.

9.4 Návrh environmentálních indikátorů

V následující tabulce jsou navrženy monitorovací ukazatele (indikátory) pro hodnocení vlivu Integrované strategie rozvoje Ústecko-chomutovské aglomerace pro období 2021-2027 (tzn. projektů realizovaných v rámci koncepce) na životní prostředí. Návrh monitorovacích indikátorů vlivů koncepce na životní prostředí vychází jak ze samotného vyhodnocení koncepce na základě referenčních cílů ochrany životního prostředí, viz kapitola č. 5.3, současných problémů životního prostředí uvedených v kapitole číslo 4 Vyhodnocení a posouzení vlivů koncepce na životní prostředí v kapitole číslo 6 Vyhodnocení.

Tabulka 10 Návrh environmentálních indikátorů

Oblast životního prostředí	Referenční cíl	Indikátor	Jednotka	Definice
Klima a adaptace	Adaptovat území na změnu klimatu a snižovat emise skleníkových plynů	Projekty adaptace na změnu klimatu	počet	Počet projektů zaměřených na adaptace krajiny, měst a obcí na změnu klimatu
Krajina	Omezovat fragmentaci krajiny, chránit krajinný ráz a ekologickou stabilitu	Významné ovlivnění krajinného rázu nebo fragmentace krajiny	počet	Počet aktivit, jejichž realizace zapříčinila významné ovlivnění krajinného rázu nebo fragmentaci krajiny
Ochrana přírody	Chránit přírodní hodnoty v území a biodiverzitu	Rozloha ohnisek biodiverzity	%	Přírůstek nebo úbytek plochy ohnisek biodiverzity v rámci koncepce. (Pozn.: za ohniska biodiverzity lze považovat: 1. a 2. zóny NP a CHKO, NPR, PR, ÚSES a další)
Půda	Omezit zábory a degradaci půdy (ZPF a PUPFL)	Omezení záborů zemědělské a lesní půdy	ha	Zábory zemědělského půdního fondu v I. a II. třídě ochrany a zábory pozemků určených k plnění funkce lesa
Voda	Chránit zdroje vod, podporovat přirozenou retenční funkci krajiny	Podpora aktivit zaměřených na péči o vodní zdroje	km, ha	Délka revitalizovaných vodních zdrojů a plocha obnovených či vybudovaných malých vodních nádrží
Kulturní památky	Chránit kulturní dědictví	Počet projektů na zlepšení stavu kulturního dědictví	počet	Počet projektů na zlepšení stavu kulturního dědictví
Ovzduší	Zajistit dobrou kvalitu ovzduší a plnění imisních limitů	Rozloha území ÚChA zahrnutá v OZKO (bez započtení limitů pro ozón)	%	Podíl území ÚChA ležícího v oblastech se zhoršenou kvalitou ovzduší
Hluk	Snižovat zatížení obyvatel hlukem (především z dopravy)	Hluková zátěž	počet obyvatel zasažených nadměrným hlukem	Počet obyvatel žijících v území zasaženým nadlimitním hlukem dle map strategického hlukového mapování
Zdraví a bezpečnost	Zajistit zdravé a bezpečné prostředí	Podpora bezpečného prostředí	počet	Počet projektů zaměřených na zvýšení bezpečnosti

Oblast životního prostředí	Referenční cíl	Indikátor	Jednotka	Definice
Odpady a ekologické zátěže	Aplikovat prvky oběhového hospodářství s cílem prevence vzniku odpadů, snížit produkci odpadů, likvidovat staré zátěže	Nakládání s odpady	počet	Počet projektů směřujících ke zlepšení nakládání s odpady nebo starými ekologickými zátěžemi

10 POPIS NAVRHOVANÝCH OPATŘENÍ PRO PŘEDCHÁZENÍ, VYLOUČENÍ, SNÍŽENÍ A KOMPENZACI VÝZNAMNÝCH NEGATIVNÍCH VLIVŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ ZJIŠTĚNÝCH NEBO PŘEDPOKLÁDANÝCH PŘI PROVÁDĚNÍ KONCEPCE

Z provedeného vyhodnocení cílů a opatření vyplývá, že **nebyl identifikován žádný významný negativní vliv na jednotlivé složky životního prostředí a veřejné zdraví**, vyplývající z provedení koncepce.

V případě mírných negativních vlivů se může jednat především o následující potenciální mírné negativní dopady:

- Záběr ZPF zejména při dopravních stavbách (parkoviště, cyklostezky, dopravní terminály apod.) a dále také z důvodu výstavby objektů (např. pro sociální služby, zařízení na zpracování odpadů, technologická centra)
- Nové zdroje emisí do ovzduší (např. energetické využití odpadů) či navýšení spotřeby energií u nových budov
- Potenciální vlivy na přírodně hodnotné lokality, biodiverzitu a předmětů ochrany (zejm. z důvodu cestovního ruchu)

Na druhé straně byla zjištěna řada pozitivních vlivů, které by budoucí realizace koncepce měla přinést. Jedná se především o pozitivní dopady

- Snížení množství emisí znečišťujících látek do ovzduší
- Omezení hlukové zátěže především z automobilové dopravy
- Adaptační opatření sídel a krajiny – podpora OZE, snižování energetické náročnosti budov, adaptační opatření na budovách a ve veřejných prostorách, zadržování vody v krajině a podobně
- Veřejné zdraví – zejména zajištění sociálních služeb, jejich lepší dostupnosti a kvality, lepší socioekonomické situace, vzdělávání, bezpečnosti obyvatel
- Ochrana půdního fondu – zmenšení půdní degradace, agroenvironmentální opatření, obnova lesů, rekultivace pohornické krajiny, sanace starých ekologických zátěží, využití brownfields
- Ochrana krajiny, podpora biodiverzity, modrozelené infrastruktury
- Hospodaření s dešťovými vodami, zlepšení kvality povrchových a podzemních vod
- Předcházení vzniku odpadů, omezení skládkování, materiálové a energetické využití odpadů
- Péče o kulturní hodnoty

Hlavním nástrojem ochrany životního prostředí bude předcházení, omezování, snižování či kompenzace případných vlivů (vhodná lokalizace, technické provedení, hodnocení záměrů, dopady na zájmy ochrany přírody ad.). V případě projektů, které vycházejí z oblastí podpory koncepce, se jedná o zajištění souladu jejich umístování s platnou územně-plánovací dokumentací a v navazujících fázích jejich přípravy posouzení prostřednictvím EIA, naturového hodnocení, biologického hodnocení, nebo podle požadavků stavebního a vodního zákona, tam kde nejsou procedury dle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí, nebo zákona na ochranu přírody, relevantní.

Základním opatřením k předcházení, eliminaci, minimalizaci a kompenzaci potenciálně negativních vlivů zjištěných při provádění koncepce bude – vedle pečlivého a kvalifikovaného výběru podporovaných aktivit na základě kritérií pro výběr projektů - pravidelná kontrola (monitoring) realizace provádění Koncepce (viz kapitola 9 Vyhodnocení).

V případě zjištění závažných negativních vlivů na životní prostředí nebo veřejné zdraví během realizace Integrované strategie Ústecko-chomutovské aglomerace pro období 2021-2027 je předkladatel na základě požadavků zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů, povinen zajistit přijetí opatření k odvrácení nebo zmírnění takových vlivů a informovat o tom

příslušný úřad, tedy Krajský úřad Ústeckého kraje a dotčené orgány a současně rozhodnout o adekvátní změně koncepce. Opatření mohou být různého charakteru, od zvýšení dohledu při výběru podporovaných opatření po uložení nápravných opatření, až po případné zastavení podpory.

10.1 Opatření k předcházení, eliminaci, minimalizaci a kompenzaci významných negativních vlivů činností/typových aktivit na životní prostředí

Jak již bylo uvedeno výše, hlavní jednotkou struktury koncepce, jejímž prostřednictvím byly posouzeny vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví, jsou specifické cíle a opatření. Při jejich vyhodnocování nebyly zjištěny žádné významné negativní vlivy na referenční cíle životního prostředí a veřejného zdraví.

Část opatření je organizačního nebo administrativního charakteru, tedy zcela bez identifikovaných negativních vlivů na referenční cíle ochrany životního prostředí.

V případě opatření, v jejichž rámci se budou realizovat záměry či projekty s potenciálním vlivem na životní prostředí, budou nejvýznamnějším nástrojem k předcházení, eliminaci, minimalizaci a kompenzaci negativních vlivů procedura EIA, případně biologické hodnocení a tam, kde to není relevantní, požadavky stavebního zákona.

S ohledem na lokality soustavy Natura 2000, je teoreticky u některých projektů možné – pokud tak určí orgán ochrany přírody svým stanoviskem – posoudit také vlivy záměrů na lokality soustavy Natura 2000 dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.

V případě záměrů/projektů, které spadají do některých již dříve identifikovaných opatření s mírně potenciálním vlivem na životní prostředí (viz kapitola 6), navrhujeme opatření ke snížení potenciálních negativních vlivů těchto aktivit/projektů:

- Minimalizovat zábory ZPF ve vyšších třídách ochrany vhodnou lokalizací záměrů a využitím stávajících areálů/prostor.
- Pro výstavbu OZE přednostně využívat stávající budovy, plochy brownfields, popř. méně kvalitní půdu, výrobní areály a respektovat krajinu. Při realizaci OZE respektovat požadavky ochrany přírody (zejména v oblasti zvláště chráněných území, soustavy Natura 2000, migračních tras).
- Zařízení na energetické a materiálové využití odpadů umísťovat mimo zastavěná území, respektovat krajinový ráz, podmínky ochrany přírody a krajiny, dodržovat platné emisní limity pro takováto zařízení a přednostně využít plochy brownfields. Respektovat hierarchii způsobů nakládání s odpady.
- Nově zaváděné technologie musí splňovat všechna environmentální kritéria a v případech, kdy je to relevantní, zohledňovat nejlepší dostupné techniky (BAT).
- Při případné výstavbě nových budov zohledňovat požadavky spojené s adaptací na změnu klimatu i snížení vlivů na klima (energetické úspory, zateplení budov, zelené fasády a střechy a podobně).
- Území po těžbě, zvláště pokud na nich již proběhla přirozená sukcese, může představovat mozaiku rozdílných biotopů se specializovanou florou a faunou, tyto se tak stávají ohnisky biodiverzity v území. Před započítáním jakéhokoliv zásahu do území je tedy nutné provést také biologický průzkum.
- K zajištění ochrany pozemků určených k plnění funkcí lesa je nutné dodržovat základní povinnosti ochrany PUPFL a podmínky z rozhodnutí orgánu státní správy lesů.
- Budovat infrastrukturu a vytvářet atraktivitu mimo cenné přírodní lokality a půdy s vyšší bonitou, umístění konzultovat s dotčenými orgány ochrany přírody. Preferovat směřování cestovního ruchu mimo intenzivně navštěvované a citlivé oblasti ZCHÚ.

11 STANOVENÍ INDIKÁTORŮ (KRITÉRIÍ) PRO VÝBĚR PROJEKTŮ

Hlavním kritériem pro výběr projektů k realizaci bude konkrétní aktuální potřeba v území a finanční a technické možnosti. Avšak při výběru a realizaci konkrétního projektu v rámci jednotlivých opatření by mělo být zohledněno i environmentální hledisko. Pro tuto potřebu vyhodnocení environmentálních dopadů předkládaných a vybíraných projektů navrhuje hodnotící kritérium přijatelnosti, tedy zda má projekt negativní vliv na životní prostředí a veřejné zdraví, s přiměřeným využitím níže uvedených indikátorů/kritérií stanovených pro jednotlivá opatření na základě stanovených referenčních cílů ochrany životního prostředí a veřejného zdraví.

Indikátory (kritéria) mají formu otázky, na kterou lze odpovědět ano nebo ne anebo formu otázky, na kterou lze odpovědět číselným údajem nebo ano/ne. Na základě tohoto systému lze při porovnávání dvou nebo více projektů vybrat projekt šetrnější k životnímu prostředí. Lze doporučit, aby použití environmentálních kritérií bylo přiměřenou součástí posouzení každého projektu, u kterého lze předpokládat vlivy na životní prostředí (tj. ne u projektů bez územního průmětu a dalších), a aby při konečném výběru projektu mělo environmentální kritérium odpovídající váhu ve srovnání s ostatními kritérii (ekonomickými, technickými, sociodemografickými atd.). Hodnocení aktivit/projektů dle environmentálních kritérií by mělo současně napomoci tomu, aby byly doporučeny k realizaci pouze ty projekty, které nebudou mít negativní vliv na životní prostředí. Hodnocení je zaměřeno na projekty/aktivity, které jsou součástí předkládané koncepce.

Tučně jsou označeny pozitivní odpovědi při hodnocení.

Tabulka 11 Referenční cíle a environmentální kritéria pro výběr projektů

Referenční cíl	Otázky pro hodnocení a výběr projektů z hlediska životního prostředí	Positivní hodnocení tučně
Adaptovat území na změnu klimatu a snižovat emise skleníkových plynů	Přispěje realizace projektu k významnému snížení produkce skleníkových plynů? Má projekt adaptační prvky na dopady změny klimatu, případně přinese významný pokrok v adaptaci na hlavní dopady klimatické změny?	ano/ne
Omezovat fragmentaci krajiny, chránit krajinný ráz a ekologickou stabilitu	Ovlivní projekt negativně krajinný ráz nebo zvýší fragmentaci krajiny?	ano/ne
Chránit přírodní hodnoty v území a biodiverzitu	Má projekt negativní dopad na ohniska biodiverzity?	ano/ne
Omezit zábory a degradaci půdy (ZPF a PUPFL)	Dojde v rámci projektu k významnému záboru kvalitních zemědělských a lesních půd?	ano/ne
Chránit zdroje vod, podporovat přirozenou retenční funkci krajiny	Může projekt pozitivně ovlivnit kvalitu vod?	ano/ne
Chránit kulturní dědictví	Přispívá projekt k ochraně kulturního, historického nebo architektonického dědictví?	ano/ne
Zajistit dobrou kvalitu ovzduší a plnění imisních limitů	Přispěje realizace projektu ke snížení emisí znečišťujících látek (především poléťavého prachu) do ovzduší?	ano/ne

Referenční cíl	Otázky pro hodnocení a výběr projektů z hlediska životního prostředí	Pozitivní hodnocení tučně
Snižovat zatížení obyvatel hlukem (především z dopravy)	Sníží se počet obyvatel exponovaných nadměrným hlukem, zejména z dopravy?	ano/ne
Zajistit zdravé a bezpečné prostředí	Přispěje realizace projektu k zajištění lepších podmínek nebo bezpečnosti obyvatel?	ano/ne
Aplikovat prvky oběhového hospodářství s cílem prevence vzniku odpadů, snížit produkci odpadů, likvidovat staré zátěže	Dojde v rámci projektu k podpoře principů oběhového hospodářství?	ano/ne

12 VLIVY KONCEPCE NA VEŘEJNÉ ZDRAVÍ

Vlivy Strategie byly hodnoceny současně s ostatními vlivy na životní prostředí průběžně v rámci jednotlivých kapitol. Zdravotní stav obyvatelstva je v rozsahu odpovídajícím charakteru koncepce popsán výše v kapitole 2.1.11 Veřejné zdraví.

Na zdraví obyvatel má vliv řada činitelů, kromě genetické zátěže také vliv životního stylu a životního prostředí – říká se jim determinanty zdraví. Jde o vlivy, které rozhodují o zhoršení, udržení či zlepšení zdravotního stavu obyvatelstva. Za determinanty relevantní pro lidské zdraví byly pro danou koncepci zvoleny především stav kvality ovzduší a působení hluku.

Z hodnocení vychází, že Ústecký kraj, do něž Ústecko-chomutovská aglomerace spadá, je dlouhodobě třetí nejvíce zatížený kraj emisemi v přepočtu na plochu území. U emisí SO₂ přepočtených na plochu území je Ústecký kraj dokonce na 1. místě ze všech krajů a u emisí NO_x a PM₁₀ přepočtených na plochu území je kraj na 2. místě. Hlavní příspěvek zde mají velké stacionární zdroje emisí (elektrárny, teplárny a průmyslové podniky), ale i malé zdroje emisí.

Vzhledem k mimořádné koncentraci zvláště velkých stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší na území aglomerace je zájmové území charakteristické nejen mimořádně vysokou produkcí některých škodlivin, ale i dlouhodobě zhoršenou kvalitou ovzduší na velké části území. Dlouhodobě zde dochází k překračování imisních limitů pro ochranu lidského zdraví pro denní koncentraci PM₁₀, roční koncentraci B(a)P a pro ozon. Škodlivé látky mohou mít mj. i mutagenní a teratogenní účinky a jejich působení se nemusí projevovat akutní nemocí, ale chronicky a subchronicky a poruchami v genetické informaci se může účinek přenášet na další generace.

U hluku je nejvýznamnějším zdrojem silniční doprava. Mezi méně významné zdroje hluku patří kolejová doprava. Negativní účinky hluku na lidské zdraví se projevují zejména poškozením sluchového aparátu, vlivem na kardiovaskulární systém, nepříznivým působením na osvojování řeči a čtení u dětí, dále mají vliv na poruchy spánku apod.

Celkově lze říci, že Ústecko-chomutovská aglomerace patří v rámci České republiky k oblastem s vyšší úmrtností a nižší střední délkou života. V hlavních příčinách úmrtí je zde kopírován celorepublikový trend, kdy hlavní příčinou úmrtí jsou nemoci oběhové soustavy. Dalším z faktorů, které přímo i nepřímo ovlivňují negativně zdraví lidí, jsou regionálně špatné socioekonomické podmínky (vysoká nezaměstnanost, výrazné stárnutí populace, apod.).

V kapitole 3 jsou aspekty veřejného zdraví rovněž zmiňovány, a to především ve vztahu k hlukovému zatížení a zhoršené kvalitě ovzduší. Znečištění ovzduší je taktéž problémem životního prostředí (kap. 4), k jehož řešení koncepce významně přispívá. V této části jsou rovněž komentovány současné problémy v oblasti veřejného zdraví.

Problematika zdraví a bezpečnosti obyvatel je také zohledněna v rámci kap. 5 při hodnocení cílů životního prostředí a návrhu referenčních cílů. Jsou zde podrobněji uvedeny cíle z dokumentu Dlouhodobý program zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva ČR – Zdraví pro všechny v 21. Století (2006). Rovněž jsou v této kapitole uvedeny cíle z dokumentu Strategický rámec rozvoje péče o zdraví v České republice do roku 2030 (akt. 2019).

Na základě této kapitoly byly také stanoveny referenční cíle, kdy jedním z cílů je také cíl č. 9 Zdraví a bezpečnost. Tento cíl je dále podrobněji charakterizován, tj. s uvedením vazby na referenční cíle 7 a 8, kdy znečištění ovzduší a hlukové zatížení patří mezi determinanty zdraví obyvatel. Pro potřeby hodnocení Strategie je zde tedy myšleno zejména omezování hlučnosti a znečištění ovzduší. Ve vztahu k takto charakterizovanému cíli jsou dále vyhodnocována jednotlivá opatření.

V kapitole 6 jsou opět hodnoceny i vlivy na veřejné zdraví, a to jednak tabulkově ve vztahu k referenčnímu cíli a případně i doprovodným komentářem (v potaz byly brány také další cíle s přímým

vztahem ke zdraví obyvatel). Strategie se zabývá celou soustavou opatření, z nichž některé mají také pozitivní vliv na zdraví obyvatel.

V rámci hodnocení vlivů jednotlivých specifických cílů a opatření nebyly identifikovány žádné významnější negativní vlivy na lidské zdraví. Naopak u řady specifických cílů a opatření se dají předpokládat kladné vlivy na veřejné zdraví, a to zejména díky podpoře lepší kvality životního prostředí, snižování hlukového zatížení, realizaci adaptačních opatření na dopady klimatických změn, které vedou ke zlepšení mikro i makroklimatických podmínek, dále také podpora v sociální oblasti (bezpečnost, zvyšování životní úrovně, lepší dostupnost a kvalita sociálních zařízení a další). V souvislosti se zdravím nebyly zjištěny přeshraniční vlivy.

Problematika zdraví je rovněž přiměřeně zohledněna i v rámci kapitoly 9 při stanovení monitorovacích indikátorů a v kapitole 11 při návrhů kritérií pro výběr projektu.

Na základě všech výše uvedených poznatků vyplývajících z vyhodnocení je možno konstatovat, že problematika ochrany veřejného zdraví byla akcentována průběžně v dostatečné podrobnosti a že realizace specifických cílů a opatření uvedených ve Strategii povede ke zlepšení podmínek pro zajištění bezpečnosti obyvatel a ochrany veřejného zdraví. Současně **nebyly zjištěny žádné významné negativní vlivy na veřejné zdraví.**

13 NETECHNICKÉ SHRNUTÍ VÝŠE UVEDENÝCH ÚDAJŮ

Předmětem Vyhodnocení je návrh „Integrované strategie Ústecko-chomutovské aglomerace pro období 2021-2027“ (dále též koncepce). Hodnocení koncepce je strukturováno dle požadavků Přílohy 9 k zákonu č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí. Jeho součástí není hodnocení vlivů na lokality evropsky významných chráněných území soustavy Natura 2000 dle § 45i zákona o ochraně přírody a krajiny, neboť významné vlivy byly vyloučeny stanovisky orgánů ochrany přírody.

V **kapitole 1** Vyhodnocení je popsán obsah, výchozí principy a cíle koncepce a její vztah k jiným koncepcím. Koncepce obsahuje vizi, globální cíl, strategické a specifické cíle a opatření, kterými bude naplňována.

V **kapitole 2** Vyhodnocení je popsán současný stav životního prostředí v rámci aglomerace. Jsou identifikovány hlavní problémy životního prostředí, což je jedním ze zdrojů pro formulaci referenčních cílů ochrany životního prostředí, s nimiž je koncepce při hodnocení konfrontována.

V **kapitole 3** Vyhodnocení jsou vymezeny oblasti, které by mohly být prováděním koncepce zvláště ovlivněny. Jedná se především o oblasti se zvýšenými požadavky na ochranu přírody a krajiny (oblasti se zvýšenými požadavky na ochranu přírody a krajiny), oblasti se zhoršeným stavem životního prostředí a oblasti silně ovlivněné antropogenní činností.

V **kapitole 4** Vyhodnocení jsou shrnuty hlavní problémy životního prostředí, které vyplynuly z analýzy v kapitole 2, a které mají vztah k uvedené koncepci.

V rámci **kapitoly 5** jsou formulovány referenční cíle ochrany životního prostředí, které vycházejí jak z analýzy životního prostředí v kapitolách 2 a 4 Vyhodnocení, tak z identifikace cílů relevantních národních a krajských koncepcí. Výše uvedeným způsobem bylo stanoveno 10 referenčních cílů, které jsou v rámci dané kapitoly dále charakterizovány.

V **kapitole 6** je tabulkově hodnocen vliv všech specifických cílů a opatření, generujících potenciálně negativní či pozitivní vliv na životní prostředí a veřejné zdraví, a to jak pomocí číselného hodnocení vůči všem stanoveným referenčním cílům ochrany životního prostředí (viz tabulky hodnocení v kapitole 6), tak i prostřednictvím slovního komentáře. Každý specifický cíl a opatření jsou v textové části kapitoly 6 stručně charakterizovány, je uvedeno hodnocení jejich potenciálních vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví pomocí textového hodnocení a v relevantních případech jsou doplněna také doporučení zpracovatele pro snížení možných vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví.

Prostřednictvím tohoto detailního vyhodnocení specifických cílů a opatření byly vyhodnoceny strategické cíle koncepce. Vize koncepce a globální cíl jsou vyhodnoceny slovně, a také jsou souhrnně komentovány analytická a návrhová část.

Z provedeného hodnocení vyplývá, že specifické cíle ani opatření **nejsou v rozporu s požadavky na ochranu životního prostředí a veřejného zdraví a nejsou mezi nimi žádné, které by měly potenciálně významný negativní vliv na životní prostředí**. K mírným negativním vlivům jsou v kapitole 10 tohoto Vyhodnocení navržena opatření ke zmírnění potenciálních negativních dopadů.

Konkrétní vlivy na životní prostředí budou záviset především na konkrétním provedení, rozsahu a lokalizaci projektů, kterými bude koncepce naplňována. Specifické cíle a související opatření s potenciálně mírnými negativními vlivy na životní prostředí představují dle hodnocení v kapitole 6 zejména ty, které se zaměřují na realizaci staveb (budovy, infrastruktura a další), tedy intervence, které budou mít vliv na zábor půdního fondu, omezenou retenci vod, tepelné vyzařování povrchů apod. Dále také v případě ovzduší (např. energetické využití odpadů), popřípadě v oblasti klimatu (navýšení spotřeby energií, ad.) a ochrany přírody, biodiverzity (zejm. cestovní ruch). Naopak s sebou často nesou

také pozitivní vliv např. v souvislosti podpory adaptací na změnu klimatu (OZE, energetických úspor), zvýšení kvality ovzduší, snížení hlukového zatížení a pozitivního vlivu na zdraví obyvatel.

Řada opatření však může mít potenciálně pozitivní vliv na životní prostředí, například v souvislosti s podporou adaptací na změnu klimatu, retence vody v krajině, modrozelené infrastruktury, rekultivace pohornické krajiny, sanace starých ekologických zátěží, využití brownfields, podporou udržitelných forem dopravy, zatraktivnění a zefektivnění přepravy. Dojde tak k pozitivním vlivům na lepší kvalitu ovzduší, snížení hlukového zatížení a podpory zdraví obyvatel, zvýšení retenční schopnosti krajiny, lepší kvality povrchových vod apod.

Kapitola 7 Vyhodnocení posuzuje možné přeshraniční vlivy koncepce na životní prostředí. Z hodnocení vyplývá, že k významnému ovlivnění území okolních států nedojde.

Kapitola 8 Vyhodnocení obsahuje informaci o tom, že návrh koncepce byl předložen v jedné variantě. Je popsán způsob hodnocení.

V **kapitole 9** Vyhodnocení jsou navrženy monitorovací ukazatele (indikátory), které vycházejí z referenčních cílů ochrany životního prostředí, vlivů na životní prostředí, doposud platné koncepce. Indikátory budou sloužit mimo jiné ke sledování a rozboru vlivů provádění koncepce na životní prostředí. Způsob monitorování je v kapitole navržen.

V **kapitole 10** Vyhodnocení jsou popsána opatření pro předcházení, eliminaci a kompenzaci vlivů koncepce. V kapitole jsou navržena opatření, týkající se všech částí koncepce, zejména však specifických cílů a opatření, které jsou hlavními jednotkami koncepce. Kapitola 10 shrnuje nevýznamnější opatření pro snížení potenciálních negativních vlivů koncepce na životní prostředí.

V rámci **kapitoly 11** Vyhodnocení jsou navržena environmentální kritéria pro výběr projektů. Hlavním kritériem pro výběr projektů či aktivit k realizaci bude soulad s koncepcí, konkrétní aktuální potřeba v území a finanční a technické možnosti. Při výběru a realizaci konkrétního záměru či projektu v rámci jednotlivých cílů musí být zohledněno environmentální hledisko. Tato kritéria tvoří provázaný systém se stanovenými referenčními cíli životního prostředí a souvisejícími indikátory pro monitorování provádění koncepce.

Kapitola 12 Vyhodnocení shrnuje vlivy koncepce na veřejné zdraví. Na základě všech výše uvedených poznatků vyplývajících z vyhodnocení je zde konstatováno, že realizace koncepce povede k celkovému zlepšení podmínek a ochraně veřejného zdraví. Současně nebyly zjištěny žádné významné negativní vlivy na veřejné zdraví.

Kapitola 13 (tedy tato kapitola) představuje netechnické shrnutí obsahu Vyhodnocení.

Kapitola 14 Vyhodnocení obsahuje vypořádání vyjádření obdržených ke koncepci.

Kapitola 15 Vyhodnocení obsahuje závěry a doporučení včetně návrhu souhlasného stanoviska a podmínek, které jsou zaměřeny na eliminaci a snížení vlivů Integrované strategie Ústecko-chomutovské aglomerace pro období 2021-2027 na životní prostředí.

14 SOUHRNNÉ VYPOŘÁDÁNÍ POŽADAVKŮ STANOVENÝCH ZÁVĚREM ZJIŠŤOVACÍHO ŘÍZENÍ A VYJÁDŘENÍ OBDRŽENÝCH KE KONCEPCI Z HLEDISKA VLIVŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A VEŘEJNÉ ZDRAVÍ.

14.1 Přehled vyjádření obdržených ke koncepci

Zpracovateli Vyhodnocení byla prostřednictvím příslušného úřadu, Krajského úřadu Ústeckého kraje, odboru posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence, předána vyjádření obdržená k Oznámení ve smyslu § 10c, odstavec 3 zákona č. 100/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Všechna předaná vyjádření jsou podle data jejich vydání přehledně uvedena v následující tabulce. V následujícím vypořádání jsou pak vyjádření rozdělena na vyjádření obsahující připomínky a doporučení a vyjádření neobsahující ani připomínky ani doporučení.

Tabulka 12 Přehled obdržených vyjádření

	Odesílatel vyjádření	Kontaktní adresa	Č. j.:	Ze dne
1.	Obvodní báňský úřad pro území kraje Ústeckého	U města Chersonu 1429/7, 434 01 Most	SBS 03010/2022/OBÚ-04/1	25. 1. 2022
2.	Magistrát města Chomutov Odbor životního prostředí	-	MMCH/15197/2022/Hub/OŽP	3. 2. 2022
3.	Městský úřad Žatec	Náměstí Svobody 1, 438 01 Žatec	MUZA 5422/2022	4. 2. 2022
4.	Městský úřad Litvínov Odbor životního prostředí	Náměstí Míru 11, 436 01 Litvínov	MELT/9066/2022/OŽP/KUE-3	4. 2. 2022
5.	Městský úřad Louny Odbor životního prostředí	Mírové náměstí 35, 440 01 Louny	MULNCJ 9594/2022	7. 2. 2022
6.	Magistrát města Děčín Tajemník magistrátu	Mírové nám. 1175/5, 405 38 Děčín	MDC/8182/2022	7. 2. 2022
7.	Magistrát města Teplice Odbor životního prostředí	Náměstí Svobody 2, 415 95 Teplice	MgMT OŽP 007496/2022/V- 01_SEA/Mě	8. 2. 2022
8.	Česká inspekce životního prostředí Oblastní inspektorát Ústí nad Labem	Výstupní 508/9, 400 07 Ústí nad Labem	ČIŽP/44/2022/1156	8. 2. 2022
9.	Město Chabařovice	Husovo náměstí 183, 403 17 Chabařovice	66/OMaR/22	9. 2. 2022
10.	Městský úřad Litoměřice Odbor životního prostředí	Mírové náměstí 15/7. 412 01 Litoměřice	MULTM/0005445/22/ŽP	10. 2. 2022
11.	Krajská hygienická stanice Ústeckého kraje se sídlem v Ústí nad Labem	Moskevská 1531/15, 400 01 Ústí nad Labem	KHSUL 8789/2022	11. 2. 2022
12.	Rada Ústeckého kraje	Velká Hradební 3118/48, Ústí nad Labem	Usnesení č. 014/37R/2022	17. 2. 2022

14.2 Vypořádání vyjádření obsahujících náměty, připomínky a doporučení

V následujícím přehledu jsou postupně uvedeny **podstatné relevantní údaje** z vyjádření podaných ke zveřejněnému Oznámení a jejich vypořádání zpracovatelem Vyhodnocení. Zbývající vyjádření neobsahovala připomínky ani návrhy, a proto nejsou předmětem tohoto vypořádání.

Tabulka 13 Vypořádání vyjádření obsahujících náměty, připomínky a doporučení

Připomínka		Vypořádání
Obvodní báňský úřad pro území kraje Ústeckého		
1.	1.1	Vzhledem k charakteru koncepce v oblasti nerostných surovin a jejich zdrojů, jež neobsahuje žádné řešitelné podněty a je pouze podkladem pro odůvodnění budoucích návrhů opatření a aktivit, <u>nelze</u> ze strany OBÚ <u>vyložit střet zájmů</u> z hlediska ochrany a využití nerostného bohatství České republiky, a to na základě evidovaných výhradních ložisek nerostů, chráněných ložiskových území a dobývacích prostorů.
		Vysvětleno. Strategie se nezabývá těžbou nerostů.
Magistrát města Teplice Odbor životního prostředí		
7.	7.1	Vodoprávní úřad upozorňuje, že v kapitole C 3.4 Voda (odstavec Odpadní vody) není uvedena informace o domovních čistírnách odpadních vod (zmíněno pouze odkanalizování pomocí velkých čistíren odpadních vod a pomocí bezodtokých jímek), příp. i problematika nových zastavitelných ploch, kde je na úrovni územních plánů v některých případech navrhováno, příp. připouštěno odkanalizování pomocí jednotlivých domovních ČOV i ve větších rozvojových lokalitách. Dále není v téže kapitole (odstavec Povodňová ochrana a sucho) uvedena informace o problematice vymezování zastavitelných ploch i v záplavových územích na úrovni některých územních plánů.
		Akceptováno. Text byl do kapitoly 2.1.3.2 Čištění odpadních vod doplněn a 2.1.3.6 Povodňová ochrana a sucho.
Česká inspekce životního prostředí Oblastní inspektorát Ústí nad Labem		
8.	8.1	Vyjádření z hlediska nakládání s odpady: Vzhledem k příliš obecné povaze předložené koncepce nelze předem určit, jakým způsobem se realizace některých aktivit a projektů v rámci implementace Integrované strategie Ústeckochomutovské aglomerace pro období 2021 – 2027 dotkne problematiky v oblasti nakládání s odpady. Předpokládá se, že tyto záměry budou podléhat standardním schvalovacím postupům dle platných právních předpisů a jejich vliv na životní prostředí bude detailně a věcně posouzen na základě jejich projektové dokumentace a aktuálního stavu jednotlivých složek životního prostředí a dotčených ekosystémů jako celku.
	8.2	Vyjádření z hlediska ochrany lesa: Vzhledem k druhu a popisu oblastí a cílů se tato opatření netýkají konkrétních projektů, nýbrž pouze definují rámec možných projektů, které mohou mít dopady na životní
		Vysvětleno. Součástí Vyhodnocení Strategie je posouzení jejich potenciálních vlivů na odpady v kapitole 6 Vyhodnocení (referenční cíl ochrany životního prostředí č. 10 Odpady a ekologické zátěže). V případě cílů, v jejichž rámci jsou navrhovány aktivity/projekty s potenciálním vlivem na životní prostředí, budou nejvýznamnějším nástrojem k předcházení, eliminaci, minimalizaci a kompenzaci negativních vlivů procedura EIA a naturové hodnocení. Tam, kde není EIA nebo naturové hodnocení pro předcházení, eliminaci, minimalizaci a kompenzaci negativních vlivů relevantní, jsou nástrojem také příslušné právní předpisy (například v rámci řízení povolujících stavbu).
		Akceptováno. Připomínka byla reflektována v rámci opatření pro předcházení, vyloučení, snížení či kompenzaci případných mírných

	<p>prostředí. V případě, že se záměr samostatně nebo ve vzájemném ovlivnění s jinými koncepcemi a záměry věcným obsahem dotkne ploch, které mají ochranu pozemků určených k plnění funkcí lesa (dále jen „PUPFL“) nelze vyloučit významný vliv na životní prostředí.</p> <p>Konkrétní záměry vztahované k předkládané koncepci je nezbytné před vlastní realizací samostatně posuzovat z hlediska jejich možných vlivů na dotčené PUPFL podle ustanovení § 13 odst. 1 zákona č. 289/1995 sb., (dále jen „lesní zákon“), kdy musí být veškeré PUPFL účelně obhospodařovány podle tohoto zákona. Jejich využití k jiným účelům je zakázáno. O výjimce z tohoto zákazu může rozhodnout orgán státní správy lesů na základě žádosti vlastníka lesního pozemku nebo ve veřejném zájmu.</p> <p>Je nutné postupovat také podle ustanovení § 14 odst. 2 lesního zákona. Dotýká-li se řízení podle zvláštních předpisů zájmů chráněných tímto zákonem, rozhodne stavební úřad nebo jiný orgán státní správy jen se souhlasem příslušného orgánu státní správy lesů, která může svůj souhlas vázat na splnění podmínek. Tohoto souhlasu je třeba i k dotčení pozemků do vzdálenosti 50 m od okraje lesa.</p>	<p>negativních vlivů v rámci kapitoly 10 Vyhodnocení.</p> <p>Součástí Vyhodnocení Strategie je posouzení jejich potenciálních vlivů na PUPFL v kapitole 6 Vyhodnocení (referenční cíl ochrany životního prostředí č. 4 Půda).</p> <p>V případě cílů, v jejichž rámci jsou navrhovány aktivity/projekty s potenciálním vlivem na životní prostředí, budou nejvýznamnějším nástrojem k předcházení, eliminaci, minimalizaci a kompenzaci negativních vlivů procedura EIA a naturové hodnocení. Tam, kde není EIA nebo naturové hodnocení pro předcházení, eliminaci, minimalizaci a kompenzaci negativních vlivů relevantní, jsou nástrojem také příslušné právní předpisy (například v rámci řízení povolujících stavbu).</p>
--	--	--

VIJÁDŘENÍ NEOBSAHUJÍCÍ ANI PŘIPOMÍNKY ANI DOPORUČENÍ

Níže uvedená vyjádření neobsahovala žádné námítky k návrhu Integrované strategie Ústecko-chomutovské aglomerace pro období 2021-2027 ani k Oznamení dotčené koncepce ve smyslu § 10c zákona číslo 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů, případně obsahovala souhlasná vyjádření. Vyjádření jsou očíslována stejně jako ve výše uvedené tabulce.

Ad 2) Magistrát města Chomutov, Odbor životního prostředí

Ad 3) Městský úřad Žatec

Ad 4) Městský úřad Litvínov, Odbor životního prostředí

Ad 5) Městský úřad Louny, Odbor životního prostředí

Ad 6) Magistrát města Děčín, Tajemník magistrátu

Ad 9) Město Chabařovice

Ad 10) Městský úřad Litoměřice, Odbor životního prostředí

Ad 11) Krajská hygienická stanice Ústeckého kraje se sídlem v Ústí nad Labem

Ad 12) Rada Ústeckého kraje

14.3 Vypořádání požadavků vyplývajících ze zjišťovacího řízení

Níže je uveden soupis požadavků ze zjišťovacího řízení a stručné vyhodnocení jejich naplnění.

Tabulka 14 Vypořádání požadavků vyplývajících ze zjišťovacího řízení

<p>1) Vyhodnotit, zda je koncepce včetně v ní navržených cílů, opatření a aktivit v souladu se schválenými koncepčními dokumenty v oblasti ochrany přírody a krajiny na národní, regionální a místní úrovni, např. Státní politika životního prostředí ČR 2030 s výhledem do 2050, Strategie ochrany biologické rozmanitosti ČR 2016 – 2025, Státní program ochrany přírody a krajiny České republiky pro období 2020 – 2025, Strategie rozvoje Ústeckého kraje do roku 2021, Aktualizace Programu zlepšování kvality ovzduší – zóna Severozápad – CZ04, či s republikovými a krajskými prioritami v oblasti ochrany přírody a krajiny stanovenými v Politice územního rozvoje ČR, ve znění aktualizace č. 1, 2, 3, 4 a 5, a v Zásadách územního rozvoje Ústeckého kraje, ve znění aktualizace č. 1, 2 a 3.</p>
<p>Akceptováno. Vyhodnocení souladu předloženého návrhu Strategie s uvedenými koncepcemi v oblasti ochrany přírody a krajiny bylo provedeno v kapitole 5 Vyhodnocení. Strategie je se schválenými koncepčními dokumenty v oblasti ochrany přírody a krajiny v souladu.</p>
<p>2) Vyhodnotit vliv koncepce ve vztahu k obecné ochraně přírody a krajiny, zejména potenciální vlivy na krajinný ráz, přírodní parky, významné krajinné prvky, dřeviny rostoucí mimo les a jejich skupiny, územní systém ekologické stability, fragmentace krajiny, migrační prostupnost krajiny a klíčové druhy a navrhnout opatření k předcházení, vyloučení či kompenzaci případných negativních vlivů.</p>
<p>Akceptováno. Součástí Vyhodnocení Strategie je posouzení jejich potenciálních vlivů na krajinný ráz, přírodní parky, VKP, dřeviny rostoucí mimo les a jejich skupiny, ÚSES, fragmentace krajiny, migrační prostupnost krajiny a klíčové druhy v kapitole 6 Vyhodnocení (referenční cíl ochrany životního prostředí č. 2 Krajina a 3 Ochrana přírody). Opatření pro předcházení, vyloučení, snížení či kompenzaci případných mírných negativních vlivů jsou navržena v rámci kapitoly 10 Vyhodnocení.</p>
<p>3) Vyhodnotit vliv koncepce včetně navržených cílů, opatření, aktivit na zvláště chráněná území (dále jen „ZCHÚ“), resp. zda realizací koncepce nemůže dojít k ohrožení předmětů a cílů ochrany ZCHÚ a navrhnout opatření k předcházení, vyloučení, snížení či kompenzaci negativních vlivů na soustavu ZCHÚ.</p>
<p>Akceptováno. Součástí Vyhodnocení Strategie je posouzení jejich potenciálních vlivů na ZCHÚ v kapitole 6 Vyhodnocení (referenční cíl ochrany životního prostředí č. 3 Ochrana přírody). Opatření pro předcházení, vyloučení, snížení či kompenzaci případných mírných negativních vlivů jsou navržena v rámci kapitoly 10 Vyhodnocení.</p>
<p>4) Vyhodnotit vliv návrhu koncepce na povrchové a podzemní vody, vodní režim v krajině, citlivé a zranitelné oblasti, chráněné oblasti přirozené akumulace vod a ochranná pásma vodních zdrojů a navrhnout opatření k minimalizaci případných negativních vlivů.</p>
<p>Akceptováno. Součástí Vyhodnocení Strategie je posouzení jejich potenciálních vlivů na povrchové a podzemní vody, vodní režim v krajině, citlivé a zranitelné oblasti, CHOPAV a ochranná pásma vodních zdrojů v kapitole 6 Vyhodnocení (referenční cíl ochrany životního prostředí č. 5 Voda). Opatření pro předcházení, vyloučení, snížení či kompenzaci případných mírných negativních vlivů jsou navržena v rámci kapitoly 10 Vyhodnocení.</p>
<p>5) Vyhodnotit vliv koncepce na pozemky určené k plnění funkcí lesa včetně jejich ochranných pásem, zejména s ohledem na přirozenou obnovu a zakládání lesních porostů, zvyšování biodiverzity porostů.</p>
<p>Akceptováno. Součástí Vyhodnocení Strategie je posouzení jejich potenciálních vlivů na PUPFL v kapitole 6 Vyhodnocení (referenční cíl ochrany životního prostředí č. 4 Půda). Opatření pro předcházení, vyloučení, snížení či kompenzaci případných mírných negativních vlivů jsou navržena v rámci kapitoly 10 Vyhodnocení.</p>
<p>6) Vyhodnotit, vliv koncepce na zemědělský půdní fond (dále jen „ZPF“), resp. zda realizací koncepce nemůže dojít k ohrožení předmětů a cílů ochrany ZPF, především ve vztahu k velikosti záborů zemědělské půdy a také záborům nejkvalitnější půdy v I. a II. třídě ochrany, případně navrhnout opatření vůči těmto negativním vlivům.</p>
<p>Akceptováno. Součástí Vyhodnocení Strategie je posouzení jejich potenciálních vlivů na ZPF v kapitole 6 Vyhodnocení (referenční cíl ochrany životního prostředí č. 4 Půda). Opatření pro předcházení, vyloučení, snížení či kompenzaci případných mírných negativních vlivů jsou navržena v rámci kapitoly 10 Vyhodnocení.</p>
<p>7) Vyhodnotit, jaký vliv má koncepce na památkovou hodnotu území chráněnou dle zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, a na pozemky a objekty kulturních památek a jejich prostředí, ochranná pásma, území s plošnou ochranou a území s archeologickými nálezy, tedy na ochranu kulturních hodnot, které jsou součástí krajinného rázu a životního prostředí.</p>

<p>Akceptováno. Součástí Vyhodnocení Strategie je posouzení jejich potenciálních vlivů na památkovou hodnotu území v kapitole 6 Vyhodnocení (referenční cíl ochrany životního prostředí č. 6 Kulturní památky). Opatření pro předcházení, vyloučení, snížení či kompenzaci případných mírných negativních vlivů jsou navržena v rámci kapitoly 10 Vyhodnocení.</p>
<p><i>8) Vyhodnocení SEA zaměřit především na specifické cíle SC 2.1, 3.1, 3.2, 3.3, 4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 5.1 a v nich navrhovaná opatření a aktivity, které je nutné vyhodnotit z hlediska jejich potenciálních vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví.</i></p>
<p>Akceptováno. Součástí Vyhodnocení Strategie je posouzení jejich potenciálních vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví v kapitole 6 Vyhodnocení. Opatření pro předcházení, vyloučení, snížení či kompenzaci případných mírných negativních vlivů jsou navržena v rámci kapitoly 10 Vyhodnocení.</p>
<p><i>9) V případě, že by v návrhu koncepce byly uvedeny a lokalizovány konkrétní záměry, požadujeme vyhodnotit jejich dopady na životní prostředí a veřejné zdraví, a to včetně synergických a kumulativních vlivů. Tam, kde budou zjištěny potenciální negativní kumulativní nebo synergické vlivy, je nutné navrhnout kompenzační opatření a případný monitoring těchto potenciálních vlivů.</i></p>
<p>Akceptováno. Vlivy jednotlivých cílů a opatření, u nichž je předpokládán negativní vliv, byly podrobně hodnoceny v kapitole 6 Vyhodnocení koncepce, přičemž pro některé z nich bylo identifikováno kumulativní či synergické působení, které je v téže kapitole okomentováno. Opatření pro předcházení, vyloučení, snížení či kompenzaci případných mírných negativních vlivů jsou navržena v rámci kapitoly 10 Vyhodnocení. V rámci kapitoly 9 Vyhodnocení byly stanoveny monitorovací indikátory včetně mechanismu monitorování a v rámci kapitoly 11 návrh kritérií pro výběr projektů.</p>
<p><i>10) Při stanovení kritérií pro výběr projektů maximálně zohlednit podporu ochrany přírody a krajiny a ochranu lidského zdraví.</i></p>
<p>Akceptováno. Při stanovení kritérií pro výběr projektů byla maximálně zohledněna podpora ochrany přírody a krajiny a ochrana lidského zdraví (kapitola 11 Vyhodnocení).</p>
<p><i>11) Požadavky stanovené v závěru zjišťovacího řízení a všechna vyjádření, která Krajský úřad Ústeckého kraje obdržel v průběhu zjišťovacího řízení, je nezbytné ve vyhodnocení vlivů koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví náležitě vypořádat a akceptovaná vyjádření zapracovat do návrhu koncepce a vyhodnocení SEA.</i></p>
<p>Akceptováno. Relevantní připomínky obdržené v rámci zjišťovacího řízení byly v koncepci i ve Vyhodnocení zohledněny. Vypořádání došlých připomínek je součástí kap. 14 Vyhodnocení.</p>

15 ZÁVĚRY A DOPORUČENÍ VČETNĚ NÁVRHU STANOVISKA KE KONCEPCI

Na základě předloženého vyhodnocení vlivů Integrované strategie Ústecko-chomutovské aglomerace pro období 2021-2027 na životní prostředí a veřejné zdraví lze konstatovat, že nebyly identifikovány žádné významné negativní vlivy této koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví, které by znemožňovaly její schválení. To se týká jak celkového vyhodnocení koncepce, tak i vyhodnocení jednotlivých specifických cílů a opatření. Byly identifikovány převážně potenciální pozitivní vlivy a pouze u některých opatření byly identifikovány potenciální mírně negativní vlivy, respektive potenciální rizika, u kterých byla navržena doporučení k jejich předcházení, vyloučení či snížení.

Na základě všech výše uvedených skutečností je možno konstatovat, že předložená koncepce „Integrovaná strategie Ústecko-chomutovské aglomerace pro období 2021-2027“.

nebude mít významně negativní vliv na životní prostředí a veřejné zdraví.

Na základě všech informací výše uvedených doporučujeme vydat následující stanovisko:

Statutární město Ústí nad Labem

Velká Hradební 2336/8

401 00 Ústí nad Labem

IČ 00081531

V Ústí nad Labem, dne: 2022

Č.j.:

STANOVISKO K NÁVRHU KONCEPCE

Integrovaná strategie Ústecko-chomutovské aglomerace pro období 2021-2027

podle § 10 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů.

Předkladatel koncepce: Statutární město Ústí nad Labem

Zpracovatel koncepce: SPF Group s.r.o.

Zpracovatel vyhodnocení: RADDIT consulting s.r.o.

Odpovědný řešitel

Mgr. Zdeněk Frélich

autorizovaná osoba dle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí

Řešitelský tým (v abecedním pořadí):

Martina Blahová
Mgr. Zdenek Frélich
Mgr. Zuzana Karkoszková
RNDr. Radim Misiáček
Mgr. Renata Vojkovská

Průběh posuzování:

Oznámení koncepce ve smyslu § 10c) zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, bylo příslušnému úřadu, Krajskému úřadu Ústeckého kraje – Odboru životního prostředí a zemědělství, předloženo předkladatelem koncepce. Oznámení bylo v souladu s požadavkem odstavce 2, § 10c) citovaného zákona příslušným úřadem zasláno dotčeným správním úřadům a dotčeným územním samosprávným celkům a zveřejněno. Zjišťovací řízení bylo zahájeno dne 21. 1. 2022.

Na základě vyjádření doručených k Oznámení byl příslušným úřadem vydán 28. 2. 2022 Závěr zjišťovacího řízení, který mimo jiné stanovil obsah a rozsah Vyhodnocení nejen v rozsahu základních zákonných požadavků, daných § 2 a 10b) a přílohou č. 9 zákona, ale také nad tento rámec, se zaměřením na aspekty plynoucí ze zjišťovacího řízení. V souladu s požadavky zákona byl tento dokument zveřejněn.

Příslušný úřad, Krajský úřad Ústeckého kraje – Odbor životního prostředí a zemědělství, obdržel vyjádření celkem od 12 subjektů, přičemž 9 vyjádření bylo bez připomínek. Vyjádření týkající se obsahu a rozsahu posouzení (vyhodnocení) byla využita jako podklad pro vydání závěru zjišťovacího řízení.

Na podkladě oznámení koncepce a vyjádření k němu obdržených provedl Krajský úřad Ústeckého kraje – Odbor životního prostředí a zemědělství, podle kritérií uvedených v příloze č. 8 k zákonu č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále též jen „zákon o posuzování vlivů na životní prostředí“) zjišťovací řízení ve smyslu § 10d výše uvedeného zákona s následujícím závěrem:

„Integrovaná strategie Ústecko-chomutovské aglomerace pro období 2021-2027“ je koncepcí naplňující dikci ustanovení § 10a odst. 1 písm. b) zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů, a proto bude předmětem procesu posuzování vlivů na životní prostředí.

Dne 2022 byl příslušnému úřadu předložen návrh koncepce „Integrovaná strategie Ústecko-chomutovské aglomerace pro období 2021-2027“ (dále také koncepce), včetně Vyhodnocení vlivů koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví, ve smyslu § 10f) citovaného zákona.

Návrh koncepce včetně vyhodnocení SEA byl dne 2022 zveřejněn podle § 16 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí. Veřejné projednání Integrované strategie Ústecko-chomutovské aglomerace pro období 2021-2027 včetně vyhodnocení SEA se konalo dne 2022 v Zápis z veřejného projednání obdržel Krajský úřad Ústeckého kraje – Odbor životního prostředí a zemědělství dne 2022. (Alternativně: Od veřejného projednání Integrované strategie Ústecko-chomutovské aglomerace pro období 2021-2027 bylo na základě vyjádření došlých v rámci zjišťovacího řízení upuštěno).

Způsob posuzování

Vyhodnocení SEA bylo zpracováno v souladu se zákonem o posuzování vlivů na životní prostředí, v rozsahu přílohy č. 9 zákona, která stanoví náležitosti vyhodnocení koncepce z hlediska vlivů na životní

prostředí a veřejné zdraví, a dle požadavků na jeho obsah a rozsah uvedených v závěru zjišťovacího řízení vydaného podle § 10d zákona o posuzování vlivů na životní prostředí. Pro posouzení byla využita metoda referenčních cílů ochrany životního prostředí a veřejného zdraví, vytvořených na základě platných strategických dokumentů na regionální a národní úrovni, a to především porovnáním možného vlivu cílů a opatření koncepce se stanovenými referenčními cíli ochrany životního prostředí a veřejného zdraví a dále s možnými vlivy na jednotlivé složky životního prostředí. Hodnocen byl rovněž rozsah vlivů, spolupůsobení a časový horizont působení.

Hodnocení vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví vycházelo z:

- Analýzy stavu životního prostředí dotčeného území (včetně charakteristik hlavních trendů vývoje).
- Analýzy relevantních strategických koncepčních dokumentů na regionální, národní a mezinárodní úrovni.
- Stanovení referenčního hodnotícího rámce (sady referenčních cílů ochrany životního prostředí a veřejného zdraví) na základě vybraných koncepčních dokumentů (včetně dokumentů doporučených ze strany orgánů veřejné správy).
- Tabulkového a slovního hodnocení cílů a opatření koncepce ve vztahu k referenčním cílům ochrany životního prostředí včetně hodnocení rozsahu vlivů, jejich spolupůsobení a časového rozsahu atd.
- Doporučení k vyloučení, minimalizaci, zmírnění nebo kompenzaci potenciálně negativních vlivů a návrhů úprav textu koncepce na základě výše uvedených kroků.
- Návrhu environmentálních indikátorů pro sledování vlivů realizace koncepce na ŽP a veřejné zdraví
- Metodického doporučení pro posuzování vlivů obecných koncepcí na životní prostředí (Věstník MŽP č. 1/2019).

Hodnocení vize, analytické a implementační části bylo provedeno slovně. Hodnocení strategických cílů proběhlo prostřednictvím podrobného hodnocení specifických cílů a opatření, které bylo provedeno tabulárně porovnáním s vybranými 10 referenčními cíli a následným slovním komentářem. Pro identifikaci vlivů, resp. potenciálních rizik negativních dopadů koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví byly využity hodnotící tabulky. Při hodnocení specifických cílů a opatření bylo posouzeno očekávané ovlivnění jednotlivých složek životního prostředí a veřejné zdraví, přičemž byla použita stupnice zahrnující hodnoty od -2, -1, 0, +1 do +2.

Rozlišovány tedy byly vlivy potenciálně pozitivní (+) a negativní (-) a jejich významnost byla kvantifikována číselně hodnotami 1 a 2. Hodnota „0“ indikuje žádné či zanedbatelné vlivy. Vlivy byly rovněž rozlišovány z hlediska rozsahu (bodový, lokální a regionální) a doby působení (krátkodobé, střednědobé, dlouhodobé). Rovněž byly zvažovány kumulativní, sekundární a synergické vlivy. Protože jsou aktivity v koncepci uvedeny v širším rozsahu a současně velmi obecně (bez uvedení konkrétních záměrů, lokalizace, rozsahu, účelu a podobně), nebyly zjištěny žádné objektivně vyhodnotitelné (významné) kumulativní a synergické vlivy koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví s vlivy jiných koncepcí nebo záměrů.

Stručný popis koncepce:

Vize Strategie je formulována následovně:

„Ústecko-chomutovská aglomerace je hospodářsky významnou metropolitní oblastí České republiky. Hospodářská výkonnost regionu vychází z pestré odvětvové základny, v níž se úspěšně etablojí některé inovativní obory, a z napojení centrální oblasti České republiky (pražská metropolitní oblast) na německou ekonomiku v oblasti investic a trhu práce. Celá oblast Ústecko-chomutovské aglomerace je dobře dopravně dostupná a vnitřně propojená. Obyvatelé měst zde žijí v urbanisticky kvalitních, bezpečných sídlech se zdravým životním prostředím a v příznivých sociálních podmínkách.“

Globální cíl zní takto:

„Aktivizovat lidské zdroje, zvýšit jejich mobilitu a zlepšit urbánní a životní prostředí, zlepšit kvalitu života a podmínky k podnikání v Ústecko-chomutovské aglomeraci jako nutného předpokladu pro udržitelný rozvoj a sociální stabilitu regionu.“

Cíle a opatření jsou následující:

V rámci **Strategického cíle 1: Lidské zdroje** budou prostřednictvím územní dimenze realizovány následující cíle a jejich opatření:

- **Specifický cíl 1.1: Zvýšit šance znevýhodněných osob na trhu práce**
 - Opatření 1.1.1 Podpora zapojení znevýhodněných osob na trhu práce
- **Specifický cíl 1.2: Zvýšit dostupnost a kvalitu sociálních služeb a sociálního bydlení a rozvíjet nástroje prevence sociálně patologických jevů**
 - Opatření 1.2.1 Rozvoj sociálního bydlení
 - Opatření 1.2.2 Rozvoj infrastruktury pro sociální služby
 - Opatření 1.2.3 Prevence sociálně patologických jevů a prevence kriminality
- **Specifický cíl 1.3: Zvýšit dostupnost a kvalitu vzdělávací infrastruktury**
 - Opatření 1.3.1 Budování kapacit škol a školských zařízení a zvyšování jejich kvality
 - Opatření 1.3.2 Zlepšení podmínek škol, školských zařízení a dalších subjektů pro rozvoj kompetencí

V rámci **Strategického cíle 2: Ekonomika** budou prostřednictvím územní dimenze realizovány následující cíle a jejich opatření:

- **Specifický cíl 2.1: Zajistit odpovídající infrastrukturu a aktivovat lidský kapitál pro vědu, výzkum a inovace**
 - Opatření 2.1.1 Budování a rozvoj specializovaných VaVal center
 - Opatření 2.1.2 Posílení služeb výzkumné infrastruktury
 - Opatření 2.1.3 Rozvoj mezisektorové spolupráce
- **Specifický cíl 2.2: Iniciovat komplexní využití vodíku**
 - Opatření 2.2.1 Podpora vodíkových technologií

V rámci **Strategického cíle 3: Doprava a dopravní infrastruktura** budou prostřednictvím územní dimenze realizovány následující cíle a jejich opatření:

- **Specifický cíl 3.1: Zvýšit bezpečnost dopravy**
 - Opatření 3.1.1 Zavádění ITS pro řízení a usměrňování provozu silniční dopravy
 - Opatření 3.1.2 Opatření pro zvýšení bezpečnosti pěší dopravy
- **Specifický cíl 3.2: Zvýšit konkurenceschopnost veřejné dopravy**
 - Opatření 3.2.1 Výstavba a modernizace drážní infrastruktury MHD
 - Opatření 3.2.2 Modernizace vozového parku veřejné dopravy včetně související infrastruktury
 - Opatření 3.2.3 Výstavba a modernizace infrastruktury integrované veřejné dopravy
 - Opatření 3.2.4 Telematika ve veřejné dopravě

- **Specifický cíl 3.3: Zvýšit atraktivitu cyklo dopravy**
 - Opatření 3.3.1 Výstavba a modernizace infrastruktury pro cyklo dopravy

V rámci **Strategického cíle 4: Životní prostředí a veřejný prostor** budou realizovány následující cíle a jejich opatření:

- **Specifický cíl 4.1: Odstranit ekologické zátěže, rekultivovat krajinu a nově využít plochy brownfieldů**
 - Opatření 4.1.1 Sanace ekologických zátěží a revitalizace brownfieldů
 - Opatření 4.1.2 Využití potenciálu krajiny rekultivované po těžbě
- **Specifický cíl 4.2: Zvýšit kvalitu veřejného prostoru a odolnost území vůči klimatickým rizikům**
 - Opatření 4.2.1 Sídelní zeleň, retenční schopnost krajiny a prevence klimatických rizik
 - Opatření 4.2.2. Zatraktivnění a úpravy veřejného prostoru ve městech
- **Specifický cíl 4.3: Optimalizovat nakládání s energiemi v území**
 - Opatření 4.3.1 Realizace energetických úspor
- **Specifický cíl 4.4: Snížit produkci odpadu a zvýšit podíl jeho separované složky**
 - Opatření 4.4.1 Zefektivnění odpadového hospodářství

V rámci **Strategického cíle 5: Kultura, kulturní dědictví a cestovní ruch** budou prostřednictvím územní dimenze realizována opatření:

- **Specifický cíl 5.1: Zachovat kulturní dědictví a rozvíjet cestovní ruch**
 - Opatření 5.1.1 Revitalizace památek, muzeí a veřejných knihoven
 - Opatření 5.1.2 Rozvoj doprovodné infrastruktury cestovního ruchu

Závěr:

Na základě návrhu koncepce, oznámení koncepce, závěru zjišťovacího řízení, vyhodnocení koncepce podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů, vyjádření dotčených územně samosprávných celků, dotčených správních úřadů a veřejnosti a veřejného projednání

v y d á v á

Krajský úřad Ústeckého kraje – Odbor životního prostředí a zemědělství, jako příslušný úřad podle § 22 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů,

souhlasné stanovisko

k návrhu koncepce

Integrovaná strategie Ústecko-chomutovské aglomerace pro období 2021-2027

a stanoví podle ustanovení § 10g odst. 2 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí následující požadavky a doporučení, kterými bude zároveň zajištěna minimalizace možných dopadů realizace koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví:

- Minimalizovat zábory ZPF ve vyšších třídách ochrany vhodnou lokalizací záměrů a využitím stávajících areálů/prostor.
- Pro výstavbu OZE přednostně využívat stávající budovy, plochy brownfields, popř. méně kvalitní půdu, výrobní areály a respektovat krajinu. Při realizaci OZE je nutno respektovat požadavky ochrany přírody (zejména v oblasti zvláště chráněných území, soustavy Natura 2000, migračních tras).
- Zařízení na energetické a materiálové využití odpadů umísťovat mimo zastavěná území, respektovat krajinný ráz, podmínky ochrany přírody a krajiny, dodržovat platné emisní limity pro takováto zařízení a přednostně využít plochy brownfields. Respektovat hierarchii způsobů nakládání s odpady.
- Nově zaváděné technologie musí splňovat všechna environmentální kritéria a v případech, kdy je to relevantní, zohledňovat nejlepší dostupné techniky (BAT).
- Při případné výstavbě nových budov zohledňovat požadavky spojené s adaptací na změnu klimatu i snížení vlivů na klima (energetické úspory, zateplení budov, zelené fasády a střechy a podobně).
- Území po těžbě, zvláště pokud na nich již proběhla přirozená sukcese, může představovat mozaiku rozdílných biotopů se specializovanou florou a faunou, tyto se tak stávají ohnisky biodiverzity v území. Před započítím jakéhokoliv zásahu do území je tedy nutné provést také biologický průzkum.
- Budovat infrastrukturu a vytvářet atraktivitu mimo cenné přírodní lokality a půdy s vyšší bonitou, umístění konzultovat s dotčenými orgány ochrany přírody. Preferovat směřování cestovního ruchu mimo intenzivně navštěvované a citlivé oblasti ZCHÚ.

Toto stanovisko není závazným stanoviskem ani rozhodnutím vydaným ve správním řízení a nelze se proti němu odvolat.

Datum vydání stanoviska:

Otisk razítka příslušného úřadu:

Jméno, příjmení a podpis pověřeného zástupce příslušného úřadu:

.....

SEZNAM POUŽITÝCH PODKLADŮ

ZÁKLADNÍ PODKLADY

AEVVO (2021): Aktualizace Koncepce environmentální výchovy, vzdělávání a osvěty (EVVO) v Ústeckém kraji. Dostupné na <<https://www.kr-ustecky.cz/aktualizace-koncepce-evvo-v-usteckem-kraji/d-1684089>>.

CENIA (2019): Zpráva o životním prostředí v Ústeckém kraji 2018. Dostupné na <https://www.cenia.cz/wp-content/uploads/2020/03/Ustecky-kraj_2018.pdf>.

CENIA (2020): Zpráva o životním prostředí v Ústeckém kraji 2019. Dostupné na <https://www.cenia.cz/wp-content/uploads/2021/04/USTECKY_2019.pdf>.

CENIA (2021): Zpráva o životním prostředí v Ústeckém kraji 2020. Dostupné na <https://www.cenia.cz/wp-content/uploads/2022/01/Kraje_2020_ULK.pdf>.

ČHMÚ (2021): Tabelární ročenka 2020. Dostupné na <https://www.chmi.cz/files/portal/docs/uoco/isko/tab_roc/tab_roc_CZ.html>.

ČHMÚ (2021b): Grafická ročenka 2020. Dostupné na <https://www.chmi.cz/files/portal/docs/uoco/isko/grafroc/grafroc_CZ.html>.

ČSÚ (2021): Statistická ročenka Ústeckého kraje 2020. Dostupné na <<https://www.czso.cz/documents/10180/122245259/33008520.pdf/d82ddfd6-8709-49e3-9357-c04eadaa5289?version=1.14>>.

ČSÚ (2022): Statistická ročenka Ústeckého kraje 2021. Dostupné na <<https://www.czso.cz/documents/10180/141845536/33008521.pdf/7f4512fd-e46a-4ccb-810e-b33b05fe4a7c?version=1.15>>.

EKOTOXA s.r.o. (2018): Analýza zranitelnosti Moravskoslezského kraje vůči dopadům klimatické změny.

MŽP (2015): Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR. Dostupné na <[https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/zmena_klimatu_adaptacni_strategie/\\$FILE/OEOK-Adaptacni_strategie-20151029.pdf](https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/zmena_klimatu_adaptacni_strategie/$FILE/OEOK-Adaptacni_strategie-20151029.pdf)>.

Quitt (1971): Klimatické oblasti Československa.

Silvarium (2019): Vychází kniha o uplatnění břízy a osiky při obnově lesa po kalamitách. Dostupné na <<http://www.silvarium.cz/lesnictvi/vychazi-kniha-o-uplatneni-brizy-pri-obnove-lesa-po-kalamitach>>.

SPF group s.r.o. (2021): Integrovaná strategie Ústecko-chomutovské aglomerace.

VÚLHM (2021): Škodliví činitelé v lesích Česka 2020/2021 In: Zpravodaj ochrany lesa. Svazek 24/2021. Dostupné na <<https://www.vulhm.cz/aktivity/vydavatelstva-cinnost/zpravodaj-ochrany-lesa/>>.

ÚAP (2021): 5. úplná aktualizace ÚAP Ústeckého kraje. Dostupné na <<https://geoportal.kr-ustecky.cz/gs/uzemne-analyticke-podklady/>>.

ZÚR (2020): Úplné znění Zásad územního rozvoje Ústeckého kraje po vydání 1., 2. a 3. Aktualizace. Dostupné na <<https://geoportal.kr-ustecky.cz/gs/zasady-uzemniho-rozvoje/>>.

INTERNETOVÉ STRÁNKY

- <http://www.ochranaprirody.cz/> (AOPK ČR, 2022)
- <https://www.czso.cz/> (ČSÚ, 2022)
- <https://brownfielddotace.czechinvest.org/Aplikace/bf-public-x.nsf/bfs.xsp> (CzechInvest, 2022)

- <https://www.databaze-strategie.cz/> (Databáze strategií, 2022)
- <https://geoportal.gov.cz/web/guest/map> (Geoportál, 2022)
- <https://geoportal.kr-ustecky.cz/gs/> (Geoportál ÚK, 2022)
- <https://geoportal.npu.cz/ISAD/> (ISAD NPÚ, 2022)
- <http://webgis.nature.cz/mapomat/?mapid=MapoMat4> (MapoMat, 2022)
- <https://www.mzp.cz/> (MŽP, 2022)
- <https://www.mzp.cz/Aplikace/rzc.nsf/index.xsp> (MŽP, 2022b)
- <http://www.nature.cz/natura2000-design3/hp.php> (Natura 2000, 2022)
- <https://www.npu.cz> (NPÚ, 2022)
- <http://www.povis.cz/html/> (POVIS, 2018)
- <http://www.sekm.cz/> (SEKM, 2022)
- <https://geoportal.mzcr.cz/shm/> (SHM, 2017)
- <https://mapy.geology.cz/suris/> (SURIS, 2022)
- <http://www.szu.cz> (SZÚ, 2022)
- <http://www.uhul.cz/mapy-a-data/katalog-mapovych-informaci> (ÚHÚL, 2022)
- <https://www.kurovcovamapa.cz/> (ÚHÚL, 2022b)
- <https://www.kr-ustecky.cz/> (ÚK, 2022)
- <http://drusop.nature.cz/portal/> (ÚSOP, 2022)
- <https://isoh.mzp.cz/visoh> (VISOH, 2022)
- <https://www.google.com/maps/d/viewer?mid=1B4nKBFc66Jlg9cQPVD8s1hrhQpo&ll=49.34241050056495%2C16.941951875146575&z=9> (ZS, 2022)